[Pagina 1 - Fără text extras]

Agnes Santha

FUNDAMENTELE SOCIALE ALE SĂNĂTĂȚII PUBLICE

[Pagina 3 - Fără text extractibil]

Agnes Santha

FUNDAMENTELE SOCIALE ALE SĂNĂTĂȚII PUBLICE

Presa Universitară Clujeană

2021

Expertiza:

Dr. Zoltán Ambrus, profesor universitar

Dr. Gábor Flóra, profesor universitar

ISBN 978-606-37-1360-6

Universitatea Babeş-Bolyai

Presa Universitară Clujeană

Regizor: Codru ţa Săcelean

Str. Hasdeu nr. 51

400371 Cluj-Napoca, România

Tel./fax: (+40) -264-597.401

Email: editura@ubbcluj.ro

http://www.editura.ubbcluj.ro/

5 INTRODUCERE

Vorbim mult despre problemele populației în viața de zi cu zi.

Auzim, citim și ne formăm opinii despre schimbările demografice opresive.

despre: amânarea formării familiei, creșterea ratei divorțurilor și

despre scăderea natalității, care duce la golirea grădinițelor din sat, la închiderea școlilor,

duce la depopulare, închiderea spitalelor mai mici și la creșterea poverii fiscale

impune o povară populaţiei muncitoare. Vorbim de emigrare, așa cum se vede

Suntem cauza migrației tinerilor în străinătate, a speranței unei vieți mai bune.

Vor să petreacă ceva timp în Europa de Vest sau în străinătate.

să-și asume un loc de muncă. În cele mai multe cazuri, ei susțin: să întemeieze o familie și să se întoarcă acasă

se misca. În România, cei mai mulți copii trăiesc despărțiți de părinți, pentru că

mulți oameni pleacă din țară pentru a lucra în străinătate,

dupa ce si-au intemeiat o familie, si-au lasat copiii acasa, la bunici

încredinţându-le cu creşterea lor.

De asemenea, auzim, citim și vorbim despre fenomene vesele. Baiatul acela...

Printre cei care își întemeiază o familie și au copii, din ce în ce mai mulți

Ei plănuiesc și se angajează să aibă mai mult decât cei „obișnuiți” doi copii. Din ce în ce mai mult...

Cu cât suntem mai educați, cu atât suntem mai norocoși, cu atât locurile noastre de muncă sunt mai confortabile.

Lucrăm în ture și cu program flexibil. Trăim din ce în ce mai mult. Aşa-

bărbații, în special femeile, au șanse mai mari de a trăi până la o vârstă foarte înaintată, ceea ce

Cu câteva secole în urmă era considerată o raritate.

În acest manual, cititorii vor afla metodologia științifică a acestor subiecte binecunoscute.

îşi găsesc procesul într-o stare de dezordine. Scopul meu este în primul rând să îmbunătățesc îngrijirea sănătății

pentru a oferi studenților care participă la învățământul secundar o imagine cuprinzătoare a cool i-

asupra problemelor actuale ale populației, cu cifre actualizate. istorie socială,

obținem o imagine a situației populației de astăzi plasată într-un cadru științific social

despre cauzele și procesul proceselor sale, precum și despre viitorul așteptat prezent și

despre.

Structura fiecărui subiect este de la îndepărtat la aproape, de la general la cel

îndreptându-se spre unic. Fenomenele de mișcare a populației discutate (formarea familiei, nașterea

migrație, mortalitate etc.) începând cu o prezentare globală a UE-

Ajungem în 6 Europe, inclusiv în Europa de Est, iar apoi patria noastră mai îngustă, Transilvania.

şi le examinăm în raport cu ungurii din Transilvania.

Demografia, cunoscută mai frecvent ca știința populației, este o știință fundamentală.

obiect. Cunoștințele sale oferă cunoștințe și abilități generale, în timp ce, în același timp, oferă cunoștințe de specialitate.

Permite o înțelegere mai aprofundată și o aprofundare mai eficientă a subiectelor.

1. Teoriile populației

7 1. TEORIILE POPULAȚIEI

Demografii se concentrează în prezent pe o gamă largă de subiecte, inclusiv:

sunt în mare parte legate de următoarele:

1. Descrierea fenomenelor populaţionale ale epocii actuale se bazează pe cele mai disponibile

pe baza unor date mai recente (deseori din recensăminte)

cu scopul de a putea prevedea cunoscând trecutul recent şi prezentul

Fie ca viitorul să devină un lac.

2. Populația, dezvoltarea economică și resursele disponibile

problemă.

Subiectul ridică o serie de întrebări tehnice și filozofice, care sunt date de e-

mografi cu experiență în lumea în curs de dezvoltare (adică: cel mai puțin dezvoltată).

sunt discutate ca consecințe ale unei explozii a populației – cum ar fi

foametea globală, urbanizarea, poluarea mediului,

si SIDA.

3. Analiza istorică a formei și cauzei schimbării populației pe termen lung

abordare.

Deși această întrebare se află într-un cadru unificat, datând de câteva secole,

poate fi răspuns în cea mai mare parte doar în raport cu Europa, istoricul

Există un mare interes pentru rezultatele demografiei din fostul european

de asemenea, în coloniile, care sunt acum în epoca de mare creștere a populației,

Au probleme.

4. Geografia socială a grupurilor etnice excluse.

Aceste probleme sunt legate de refugiați, persoanele fără adăpost, minoritățile rasiale și naționale.

se referă la stilul de viață și utilizarea spațiului rezidenților și la faptul că

cum formează organismele oficiale și guvernele acest grup?

viata unui copil.

Cele patru probleme de mai sus nu sunt, desigur, acoperite de geografia populației.

întreaga gamă de subiecte, dar oferă și o idee bună despre munca depusă în domeniul științific.

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

8 diversitatea populaţiei şi numeroasele probleme care fac demografia diferită de celelalte

o conectează cu știința și practica de zi cu zi (Woods 2003: 664).

Componentele cuvântului demografie provin din limba greacă: „demos”

oameni, „graphia” înseamnă descriere, deci cuvântul compoziție este compus din populație

Se referă la descrierea faptelor.

În consecință, disciplina demografiei studiază componența populației,

examinează schimbarea acesteia și localizarea teritorială. Acesta explorează procesul populației

analizează cauzele și consecințele schimbărilor. Geografia populației

ramuri principale:

1. Statistica populației: numărul populației, diverse caracteristici,

descrie componenţa mişcării populare.

2. Teoriile populației: cauzele și consecințele schimbării populației

explică acțiunile sale

3. Politica populației: aplică teoria populației în practică

bowling

Această carte tratează în primul rând problemele statisticii populației.

Pentru o mai bună înțelegere a acestora și o abordare socio-istorice, este necesar să se cunoască

Trebuie să înțelegem cele mai importante teorii ale populației care explică creșterea populației.

creștere, iar astăzi, în lumea dezvoltată, scăderea populației este deja

motivele sunt dezvăluite. Acestea sunt prezentate în primul capitol.

1.1. DEZVOLTAREA SOCIETĂŢII INDUSTRIALE ŞI A CAPITALISMULUI

Să vedem pe scurt cele mai importante fenomene care le afectează pe cele de astăzi

au fost lansate procese demografice. Sfârșitul secolelor al XVIII-lea și al XIX-lea

Începe începutul societății industriale, care aduce schimbări

în multe domenii ale vieții economice și sociale:

În economie: începe mecanizarea, crește productivitatea,

produc bunuri în masă. Producția industrială crește în agricultură

producție, din ce în ce mai puțini oameni produc direct

mărfuri și tot mai mulți oameni lucrează în fabrici.

Creșterea populației, mobilizare, urbanizare: semnificativă

dezvoltarea şi îmbunătăţirea condiţiilor de igienă. Sub privilegiul ordinului,

Desființarea căsătoriei duce la o creștere a natalității, o scădere a ratei mortalității

 a dus la o îmbunătățire a rapoartelor. Există un exod în masă din sat în sat.

rosra, deoarece acolo este cerere de munca industriala. Urbanizare puternică

începe.

Educație: industrializarea crește nevoia de cel puțin învățământ elementar.

pentru formare, dar apar și locuri de muncă de nivel superior. Pentru copiii muncitorilor

ei încă nu au ocazia să învețe, așa că educația rămâne un privilegiu, the

zona de delimitare a straturilor anterioare.

Familia: într-o societate agricolă, gospodăriile sunt autosuficiente.

produceau bunurile necesare autoconsumului. Pentru aceasta, fac eu-

Era necesar un număr mare de membri ai familiei, funcția familiei era în primul rând să

Nu este economic, lucrează și copiii. Se separă unul de celălalt odată cu industrializarea

munca și viața privată, bărbații merg la muncă în fabrică (femeile atunci

nu au încă un loc de muncă remunerat). Funcția familiei se transformă, gospodăria

Aspectul social este împins în plan secund, iar funcția emoțională iese în prim-plan. Părinții

Se pune tot mai mult accent pe creșterea copiilor. Gospodăria medie

dimensiunea populației este în scădere, se nasc mai puțini copii și familii tinere

se mută în oraș. Numărul gospodăriilor multigeneraționale este în scădere, deoarece

Este mai tipic pentru sate decât generația de părinți și bunici

locuiește într-o gospodărie.

În lumina acestor schimbări, teoria care explică creșterea populației

Analizăm rezultatele.

1.2. EXPLICAȚII PENTRU FORMAREA POPULAȚIEI

Conform estimărilor retrospective, epoca neolitică

la începutul lui , î.Hr. Populația mondială este în jur de 10.000. Erau 5 milioane de oameni. În prezent,

În toamna anului 2021 cca. Pe Pământ trăiesc 7,83 miliarde de oameni. În douăsprezece mii de ani lumea

Populația sa s-a dublat de zece ori și fiecare dublare a fost

a avut loc într-un timp mai scurt. Primul este de aprox. acum 3000 de ani (10000 î.Hr. -

BC 7000), ultimul a durat doar 35 de ani (1950 - 1985). Secolul al XX-lea

Rata medie anuală de creștere a populației lumii în a doua jumătate a secolului XX

A fost 1,7-2,0%, astăzi este de doar 1% (PRB 2021).

10 Tabelul 1: Stadiile de dublare a populației mondiale

Perioada de timp Perioada de timp

lungime

(an) Populația în

la începutul secţiunii

(milioane de oameni) Populație în

la sfârşitul secţiunii

(milioane de oameni) Populație -

creştere

(milioane de oameni)

BC e. 10000 î.Hr. e. 7000 3000 5 10 5

BC 7000 BC 4500 2500 10 20 10

BC 4500 -BC 2500 2000 20 40 20

BC 2500 - BC 1000 1500 40 80 40

1000 î.Hr. - Nașterea lui Hristos 1000 80 160 80

Nașterea lui Hristos -900 900 160 320 160

900-1700 800 320 600 280

1700 -1850 150 600 1200 600

1850 -1950 100 1200 2500 1300

1950 -1985 35 2500 5000 2500

Sursa: Sárfalvi-Tóth 1996, Sárfalvi-Bernek 2007

1.2.1. malthusianism

Prima și cea mai semnificativă lucrare despre creșterea populației a fost scrisă de Thomas

Scrisă de Robert Malthus (1798). La acea vreme, industria engleză se dezvolta deja.

revoluție, dar lucrarea se concentrează în continuare pe problemele populației din societățile agrare

se aplică. Studiul privind legea populației. teoria are două puncte de plecare -

acţiune, pe care o presupune a fi constantă: hrana şi instinctul pentru conservarea speciilor

(„pasiunea iubirii între sexe”) sunt ambele necesare existenței umane.

Dar din cauza creșterii rapide a populației, a penuriei de alimente și

apare foametea. Producția de alimente crește exponențial.

Populația crește exponențial – mult mai repede.

În timp, tot mai mulți oameni vor putea concura pentru aceeași cantitate de mâncare.

Ei vor lupta pentru resurse limitate.

„Inegalitatea dintre populație și fertilitatea terenurilor, precum și

legea sistemului nostru conform căreia efectele trebuie să fie în echilibru constant

a-l păstra provoacă dificultăți care, cred eu, sunt imposibil de depășit.

„(Malthus 1798, 1976: 20).

Teoria se bazează pe relațiile de producție ale societăților agricole,

pentru el, singurul mijloc de subzistență este terenul agricol (amintiți-vă, fabrica

industria este încă în curs de dezvoltare în acest moment). Cu toate acestea, cantitatea de teren este limitată:

1. Teoriile populației

11 terenul cultivabil este finit, există puțin teren suplimentar care poate fi dobândit și

părțile noi nu pot fi cultivate decât foarte încet și cu dificultate.

sub. Această idee, care stă la baza lucrării lui Malthus, a fost introdusă în economie de

Este inclus ca „principiul randamentului descrescător” și seamănă mai mult cu David Ricardo, Malthus

El devine cunoscut prin intermediul contemporanilor săi.

Să presupunem că fiecare femeie dă naștere la patru copii, care ei înșiși

De asemenea, lasă în urmă câte patru copii. În decurs de două generații

Populația crește cu șaisprezece persoane. În același timp, însă,

Aprovizionarea cu alimente nu poate crește decât cu două unități în fiecare grupă de vârstă, deci

cu un total de patru unități în perioadele menționate (deoarece este o sursă fixă de energie)

numărăm cu un motiv). În absența frânelor de creștere, aceasta este singura cale

o singură familie își depășește cu mult capacitatea de producție alimentară. Nu este dificil

pentru a realiza că în astfel de circumstanțe creșterea economică nu este posibilă

Rezultatul va fi prosperitate, nu mizerie.

Cu toate acestea, există frâne care încetinesc creșterea rapidă a populației.

doctrine. Frânele preventive ale creșterii populației sunt voluntare, create de om.

Ei raportează o restricție actuală. Înainte de a întemeia o familie, indivizii ar trebui să facă rezonabil

luați decizii: comparați veniturile așteptate pentru familia lor

cu nivelul de trai pe care doresc să-l asigure, iar pe baza acestuia decid asupra celui dorit

despre numărul de copii. O astfel de frână preventivă este „auto-reținerea morală”.

celibatul sau amânarea căsătoriei (ceea ce nu este norma în zilele noastre)

virtute, dar a devenit caracteristic în lumea dezvoltată), și mai conștient

Gamzás este un obstacol în căsătorie. Totuși, Malthus îl consideră pe acesta din urmă un păcat -

Nu a fost doar un om de științe sociale și economist, ci și un cleric anglican.

Dacă omul nu aplică frânele preventive voluntare, natura o va face

ga asigură reglarea creșterii populației prin așa-numitele cu frâne pozitive

prin războaie, boli, foamete și asigură echilibrul

restaurare. Frânele pozitive funcționează mai eficient la viteze mici.

în grupuri cu statut social, unde rata mortalității infantile și infantile

rata este mai mare și condițiile de viață sunt mai nesănătoase. Dacă, de exemplu,

Datorită dezvoltării tehnologice, cantitatea de alimente produsă a crescut.

crește, creșterea nivelului de trai va fi doar temporară, deoarece

Pe termen lung, creșterea în continuare a populației o va suspenda. Frâne pozitive

Efectul crud al migrației ar putea fi atenuat, dar gazda potențială

Din cauza condițiilor dure de viață din multe țări, nici Malthus nu crede acest lucru.

un drum practicabil (Abramitzky – Braggion 2003). Se precizează că limitarea

 instrumente nu pot decât să întârzie sau să oprească temporar tranziția demografică

dezastru, dar nu-l pot preveni.

Mai jos putem citi punctele g ale teoriei în patru puncte rezumative:

Cele mai importante idei ale sale se bazează pe Livi-Bacci (1999:101):

1.Resursa primară este hrana. Dacă populația se află în această lipsă

există, mortalitatea crește, creșterea populației încetinește (sau se inversează)

creștere, astfel încât echilibrul este restabilit automat.

2. Legea randamentelor descrescatoare este de neapărat. Cultivarea de noi terenuri

și creșterea intensității muncii – care este un răspuns la i-

pentru creștere – pentru noul teren sau noua unitate de lucru

ling are ca rezultat o creștere din ce în ce mai mică a producției.

3. Creșterea producției sau a productivității, care este rezultatul

Este creat de vise sau inovații, oferind doar o ușurare temporară.

aduce, deoarece creșterea demografică mănâncă toate câștigurile.

4. Înțelegerea cercului vicios al creșterii populației și al frânelor pozitive

poate determina populația să creadă că creșterea populației (și, prin urmare, demografică

creșterea fiilor) este reglementată de restricții de căsătorie.

Lucrarea lui Malthus nu dă nici cel mai mic semn de sensibilitate socială.

Autorul descrie sprijinul financiar al săracilor, care este folosit pentru atenuarea sărăciei.

ei doar o întrețin și o perpetuează. Dacă în bunuri materiale

ar fi de folos celor săraci, le-ar crea ideea greşită că

că pot întreține o familie numeroasă. Acest lucru i-ar slăbi

frânele preventive, rezultând o creștere mai mare a populației. adica

aceeași cantitate de resurse ar trebui să fie distribuită mai larg, iar din nou

frânele pozitive ar interveni, decimând populația. Aceste

După aceea, oamenii pot cumpăra mai multă mâncare (pentru că există mai multă mâncare per persoană)

adânc), în consecință prețurile alimentelor cresc și salariile scad

puterea de cumpărare, care dăunează celor care trăiesc cu salarii mici. Prin urmare, Malthus co-

împreună cu câțiva gânditori economici importanți, în primul rând Ricardo

s-a opus Legilor Săracilor.1 Ne aflăm în Anglia Revoluției Industriale,

când săracii din orașele industriale nou înființate (Manchester, Leeds)

1 Primele legi pentru săraci au fost promulgate în timpul domniei Elisabetei I (1597-1598, 1601), apoi

O lege săracă a intrat în vigoare și în 1795. Născut în 1834, după moartea lui Malthus

Noua Lege a Săracilor, moment în care cea anterioară a fost redenumită Legea Veche a Săracilor. I. E r-

Legile din vremea lui Zsébet au fost primele încercări de a instituționaliza sărăcia,

relief de stat, dar se poate spune că impactul lor este relativ mic (Vraukó 1994).

 Acolo locuiesc mulțimi de oameni fără adăpost. A devenit șomer sau incapabil de muncă

oamenii în centrele de muncă sub Legea Săracilor, mai ales în

sunt trimiși în condiții de viață mizere.

Potrivit lui Malthus, este mai bine ca o familie să-și prevadă posibilitățile financiare sau, mai degrabă,

incapacitatea de a întreține mai mulți copii chiar înainte de a se naște

le-ar aduce, mai degrabă decât să fie nevoie să numere mai târziu numărul de copii bolnavi

cu consecinţe de rănire şi deces. Cu alte cuvinte, dacă oricum trebuie...

Este mult mai bine să folosiți frânele preventiv decât

pentru a lăsa efectele pozitive.

1.2.1.1. Critica malthusianismului

Teoria semnificativă a lui Malthus, care a influențat și dezvoltarea economiei

a fost criticat din mai multe aspecte de-a lungul timpului. Istoria nu este

a dovedit exact ceea ce a prezis Malthus. Revoluția industrială în Anglia

Pe vremea lui, sărăcia și lipsa producției industriale erau într-adevăr mari.

tranziție, etapele inițiale ale societăților industriale au fost însoțite de pauperism,

Cu toate acestea, în stadiile sale incipiente, în ciuda creșterii populației, nivelul de trai

a adus o creștere semnificativă a bogăției, din care au crescut societățile de bunăstare de astăzi.

Malthus a ignorat importanța progresului tehnologic, care

împreună cu acumularea de capital2 s-au dovedit a fi o forță suficientă pentru creșterea populației

duce la o îmbunătățire a condițiilor de viață în ciuda creșterii (Abramitzky

– Braggion 2003).

Una dintre criticile la adresa teoriei lui Malthus este rata de creștere a populației.

Se pune accent pe efectul pozitiv pe care autorul l-a neglijat la acea vreme.

obiectiv. Chiar și în contextul societăților agrare, cel

Viziunea lui Malthus ia locul, sustine si dovedeste unul dintre criticii sai. Populația

praful reduce cu adevărat nivelul de trai și pune multă presiune pe termen scurt

exercită asupra populaţiei, dar pe termen lung este mai eficient în ceea ce priveşte distribuirea locurilor de muncă

permite aplicarea unor tehnici mai bune de producție agricolă

şi duce la o productivitate mai mare (Boserup 1965). În societăţile industriale

au prezentat, de asemenea, o creștere moderată a populației și o creștere a nivelului de trai

corelație pozitivă cu creșterea populației, care este exact opusul a ceea ce a stabilit Malthus.

2 Acumularea de capital: acumularea de bani și active productive în mâinile câtorva care

Ei angajează masele în fabrici.

14 ghehes. Populația în creștere acordă o mare importanță cunoașterii, dezvoltării,

Sunt furiosi. Cu toate acestea, creșterea cunoștințelor tehnice și a inovației este mai mare

crește productivitatea și randamentul cu un factor de

rata de crestere. Pe parcursul a 30-100 de ani, în creștere moderată

nivelul de trai al unei populatii creste mai mult decat al unei populatii stagnante si asta

Acest lucru este valabil atât pentru țările dezvoltate, cât și pentru țările mai puțin dezvoltate (Simon 1977). Totalul e-

Un bun exemplu al acestei dependențe este unul dintre miracolele economice recente, „micul tigru” asiatic.

cazul „sek”.

O altă linie de critică împotriva lui Malthus subliniază că atenția i-a fost atrasă de

S-au evitat deciziile părinților cu privire la fertilitate. Cel mai târziu economic

Unii oameni de știință, inclusiv omul de știință laureat al Premiului Nobel Gary Becker, consideră că

numărul de copii și investiția în fiecare copil este rațională

o decizie pe care părinții o iau în mod conștient (Becker et al. 1990). THE

Malthusianismul este mai puțin aplicabil astăzi, scriu ei, pentru că nu este

cont de importanța școlii și de costul ridicat al creșterii copiilor

cu caracteristicile sale în societățile industriale și de servicii târzii. Țara bogată

În unele țări, părinții se concentrează mai mult pe calitatea copiilor lor decât pe cantitate.

investesc, ei încearcă să mărească capitalul uman al urmașilor lor, adică

Este asociat cu un număr mai mic de copii decât a indicat Malthus.

În ciuda depășirii sale, teoria evidențiază clar că această forță

Posibilitățile nu sunt infinite, populația are limite. Acest subiect este din nou pe k-

a devenit actuală astăzi, în legătură cu suprapopularea țărilor în curs de dezvoltare.

1.2.2. Teoriile tranziției demografice

1.2.2.1. Prima tranziție demografică

Conceptul primei tranziții demografice a fost introdus într-o perioadă ulterioară, în

schimbările populaţiei care au avut loc în societăţile industrializate încă din secolul al XIX-lea

rezumă rezultatele. O tranziție demografică reprezintă o îmbunătățire pe termen lung a mortalității.

şi scăderea ulterioară a fertilităţii.

Termenul a fost folosit pentru prima dată de Warren S. Thompson (1929), un

pentru a descrie un proces constând din pași:

I. În societățile tradiționale, atât rata natalității, cât și rata mortalității

Raportul este mare (aprox. 35 ‰), dar în același timp și numărul de pui de pește este foarte mare.

creanţă. Populația crește doar ușor sau stagnează, la fel ca și nașterile

1. Teoriile populației

Numărul mare de 15 este compensat de o rată a mortalității la fel de mare. Sunt bolnav.

foametea decimează populația, vârsta medie este scăzută (în jur de 30 de ani)

(oftă). Aceasta caracterizează Europa înainte de Revoluția Industrială. Acum peste tot în lume

Multe țări au trecut de această etapă.

II. Secolul al XIX-lea De la începutul secolului al XX-lea, piscicultură a fost

Rata mortalității scade (aproximativ 20 ‰), pe măsură ce alimentația se îmbunătățește și

Au loc epidemii. Nivelul ridicat de fertilitate nu se schimbă. Acest cuvânt-

casta se caracterizează printr-o creștere puternică a populației. Țările dezvoltate 1780 -1880

s-au numărat printre ele, țările în curs de dezvoltare se află în prezent în această situație

într-o cutie.

III. Concomitent cu dezvoltarea industrială, fertilitatea a atins un nivel

scade (aproximativ 20 ‰) astfel încât populaţia redevine stabilă. Acest lucru este paralel cu-

În același timp, mortalitatea continuă să scadă, astfel încât ritmul de creștere a populației încetinește.

şcoală. În cele din urmă, numărul de nașteri și decese se stabilizează la un nivel scăzut,

Creșterea se transformă adesea în scădere în greutate. Există o dezbatere despre dacă acest rău este o-

Cât durează această etapă?

Mai mulți cercetători au dezvoltat în continuare teoria tranziției demografice, în primul rând

Landry (1934) și respectiv Notenstein (1963). Câteva teorii -variații la cele de mai sus

față de cele trei faze prezentate, vorbește despre cinci sau șase, dar în esență

sunt aceleasi procese. În țările dezvoltate, toate

tranziția a avut loc: mortalitatea se îmbunătățește doar încet, fertilitatea

redus la nivelul reproducerii simple, sau cel mult sub acesta. partea de sus-

Numărul copiilor din populație a crescut, iar numărul părinților din generațiile lor a fost constant mai mic.

din punct de vedere al personalului.

Teoria tranziției demografice explică creșterea populației ca un factor social

legat de nivelul său de dezvoltare tehnică. În paralel cu progresul tehnologic,

Numărul deceselor și nașterilor scade, ceea ce afectează direct

Schimbă dimensiunea populației și rata de creștere. Trecerea la mortalitate

începe cu o îmbunătățire, care este rezultatul dezvoltării economice, o creștere a nivelului de trai,

consecinţa îmbunătăţirii condiţiilor de sănătate publică. THE

Mai târziu, fertilitatea începe să scadă și asta are și mai mult

motivele pot juca un rol: cum ar fi industrializarea, urbanizarea și nivelul de trai

creșterea, creșterea nivelului educațional și sistemul de valori

modernizare.

Cu toate acestea, tranziția nu a avut loc în mod egal în toate țările.

Pentru descrierea secțiunilor de mai sus, cea mai dezvoltată Anglia industrial a furnizat

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

16 mostre. Toate societățile industrializate trec însă prin aceste etape.

La acea vreme, diferențele dintre clasele sociale, regional și temporal sunt enorme.

diferențe. Chiar și între țările dezvoltate, există diferențe,

Printre diferențele cele mai frecvent menționate între Anglia și Franța,

lor. În Franța, cuplul căsătorit a început cu aproape o sută de ani mai devreme.

scăderea fertilităţii, ca în ţara insulară (1780-1890)

dăunător), deși francezii la acea vreme aveau un nivel mai scăzut de dezvoltare economică

a fost: mai mulți oameni lucrau în agricultură și mai puțini locuiau în orașe

în multe (deci nu a avansat încă foarte mult în industrializare), mai mare

a fost numărul analfabetilor și unul dintre cei mai importanți indicatori ai dezvoltării, cel

Ratele lor de mortalitate infantilă au fost, de asemenea, scăzute.

Tabelul de mai jos arată punctele de început și de sfârșit, durata și

De asemenea, ilustrează rata de creștere a populației.

Tabelul 2: Diferențele în tranziția demografică în țările individuale ale lumii

Țara Tranziția

începutul și sfârșitul tranziției

Durata (ani) Creșterea populației

rata (%)

Suedia 1810 -1960 150.383

Germania 1876 -1965 90.211

Italia 1876 -1965 90.226

Uniunea Sovietică 1896 -1965 70.205

Franta 1785 -1970 185 162

Ungaria 1880 -1960 80 200

China 1930 -2000 70.246

Taiwan 1920 -1990 70.435

Mexic 1920 -2000 80.702

Sursa: Chesnais 1986: 294-301, Őri 2006: 10

Prin urmare, nici durata tranziției și nici dimensiunea populației nu sunt universal valabile.

Rata de creștere pe care cercetătorii au descris-o folosind exemplul Angliei. Similar cu-

nici despre procesele populaţionale care au loc în prezent în lumea în curs de dezvoltare

se poate spune că ar avea loc la fel ca tranziţia demografică

ar fi de așteptat pe baza teoriei sale. În tabelul de mai sus putem vedea că Mexic este

În Statele Unite, unde tranziția a început mult mai târziu, s-au vorbit mai multe limbi într-un timp mai scurt.

Rata de creștere a populației a fost ridicată în țările dezvoltate din Europa de Vest.

la. Diferențele dintre țările în curs de dezvoltare sunt, de asemenea, izbitoare, este suficient să

doar comparăm Taiwan și Mexic. Între ratele de creștere

 Diferențele sunt cauzate de faptul că îmbunătățirea mortalității nu a fost urmărită peste tot.

scăderea natalității și, de fapt, pe alocuri natalitatea nu este în scădere nici astăzi

număr (deși acest lucru poate fi spus aproape numai despre Africa Neagră), sau el e-

Prin urmare, există o diferență de timp uriașă între cele două faze. Acesta este motivul pentru care oamenii din...

explozia pe care o trăim astăzi în țările în curs de dezvoltare.

Modelul de tranziție demografică ar trebui privit ca un general

un cadru de interpretare care, în ciuda punctelor sale discutabile, este în concordanță cu tranziția populației

Descrie bine liniile principale și caracteristicile generale ale dezvoltărilor.

Figura 1: Primul și al doilea model de tranziție demografică

Sursa: Van de Kaa (1999)

1.2.2.1.1. Prima tranziție demografică din Transilvania

Ungaria și Transilvania sunt și ele în urmă în tranziția demografică

comparativ cu Europa de Vest. Până la epidemia de holeră din 1873 și

Până nu apare o perioadă de foamete devastatoare, nu se poate spune că

tematic, mortalitatea ar fi scăzut. O scădere semnificativă doar în perioada pandemiei

începe după sfârșitul secolului al XVIII-lea, accelerarea demografică din anii 1880

Plouă. Rata natalității a rămas ridicată doar pentru o perioadă foarte scurtă de timp, până în 1890.

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

La 18 grade și peste, începe să scadă. Scăderea mortalității este doar

Ea precede scăderea natalității cu zece ani, ceea ce înseamnă că M a-

În Ungaria, decalajul demografic nu se deschide atât de larg cum este tipic,

în cazul tranzițiilor demografice care se întind între cincizeci și o sută de ani (Katus 1980). Oh, da.

Prin urmare, nu se observă nici creșterea asemănătoare unui salt a reproducerii naturale.

creștere, așa cum era de așteptat, datele sunt doar moderate

sunt despre creștere. Ratele de reproducere naturală în serii de timp

Tabelul mai arată că în Transilvania – spre Ungaria

în mod similar – luând în considerare mediile pe zece ani, în doar un deceniu

(între 1880 și 1890) sporul natural depășește 10 ‰, deși

în această etapă a tranziţiei demografice în unele părţi ale Europei

De asemenea, a sărit la 15‰.

Tranziția noastră este atipică, restrânsă și diferită de cea occidentală.

așa că ei explică din două motive:

 scăderea mortalităţii şi scăderea natalităţii

A trecut puțin timp între

 deși nupțialitatea (rata totală a primei căsătorii) este în v i-

era relativ ridicată, fertilitatea căsătorită nici măcar atunci

mare când a început îmbunătățirea mortalității (Dányi 1991) și la o-

în altele a scăzut din nou.

Fertilitatea căsătorită nu mai era la fel de mare la sfârșitul secolului al XIX-lea ca în secolul al XIX-lea.

vârsta ar fi putut duce la o explozie mai mare a populației: declinul ei este bun

A început mai devreme, înainte de scăderea mortalității. La asta se referă.

de asemenea, rezultatele cercetărilor individuale, care era deja la mijlocul secolului al XIX-lea, și chiar în

Astfel, chiar înainte de asta, ele demonstrează limitarea conștientă a fertilităţii

într-un mediu ţărănesc, şi despre care se va discuta mai târziu, în legătură cu cerul fertil, în parte

Putem citi cu atenție.

1.2.2.2. A doua tranziție demografică

De la mijlocul până la sfârșitul anilor 1980, cercetătorii au studiat al doilea demografic

Ei vorbesc despre tranziție. Teoria se concentrează în primul rând pe scăderea fertilităţii

iar stabilizarea ei la un nivel scăzut se explică prin, iar motivele pentru aceasta sunt

o vede într-o schimbare în ordinea valorii (Van de Kaa 1987, Lesthaege 2002).3

3 Teoria a fost, de asemenea, criticată pentru accentul său cultural puternic.

 Potrivit unor opinii mai puțin „radicale”, la sfârșitul secolului al XX-lea nu era așa

Nu a existat nicio schimbare, a fost doar o accelerare a procesului pe termen lung care a avut loc de la Iluminism.

proces de secularizare. Deci nu putem vorbi de un al doilea i-

ai tranziție, ci mai degrabă o continuare „naturală” a primei tranziții. Atâta

Cert este că în raport cu căsătoria și fertilitatea, fundamentale

au avut loc schimbări care sunt legate de transformarea sistemului de valori,

și că aceste transformări au loc în toate regiunile Europei

(Jayakody și colab. 2007).

Să ignorăm acum faptul că, conform viziunii concurente, este încă

Trăim ultima etapă a primei tranziții și rămânem în a doua tranziție.

la sfârșitul. Pe acest fond, cercetătorii au identificat fenomene socio-culturale precum

sunt identificate ca avansul valorilor post-materiale, sociale

slăbirea coeziunii, revoluția sexuală, schimbarea rolurilor de gen,

schimbări în calea vieții și deschiderea planificării viitoare, precum și schimbări ale stilului de viață

multe pluralizări (Lesthaege 2002: 4127). Că în lumea dezvoltată, produsul

pentru a înțelege mai bine declinul economiei, cea mai importantă schimbare de valoare

mult, fondul socio-cultural al celei de-a doua tranziții demografice

Să trecem în revistă, în primul rând individualizarea și postmaterialismul.

Următoarea formațiune socială după societatea industrială este societatea de servicii.

societate (postindustrială) în care cuprind ramurile economiei naţionale

serviciile joacă rolul principal. Datează din anii șaptezeci și optzeci ai secolului al XX-lea.

transformarea, desigur, cu schimbări mai mari sau mai mici în lumea dezvoltată sau

în tărâmurile sale. Acest sistem economic și social este cunoscut și sub mai multe alte nume.

ei vorbesc despre o societate bazată pe cunoaștere, o societate informațională,

despre societatea în rețea (Castells 2001) și societatea postmodernă (Ly o-

tard 1984) – în cele din urmă toate înseamnă același lucru. La nivel de sistem, post-

O societate industrială este una în care majoritatea celor angajați nu sunt

participă la producția de bunuri tangibile” (Bell 1976: 127), astfel încât umanul

Majoritatea oamenilor nu mai lucrează în industrie, ci în servicii:

în comerț, ospitalitate, sănătate, educație.

La nivelul vieții individuale, această perioadă se caracterizează prin individualizare.

care, în forma sa cea mai simplă, este relația tradițională de dependență

Înseamnă eliberarea din robie (Beck 2003: 233). Pentru că bunăstarea generală

Trăim în circumstanțe diferite, fiecare își poate alege propriul stil de viață.

Impins la extrem si cu considerente rational-economice,

În plus, individualizarea mai poate însemna:

20 „Familie, rudenie, cartier, care chiar și în vremuri de modernizare
defineau spațiul de locuit al individului, erau comunități forțate” (Imhof 1994).
Bunăstarea materială care devine universală elimină comunitățile anterioare, cel
familia, baza economică a rudeniei. Interesul propriu bine înțeles al individului
urmează atunci când nu formează „atașamente forțate”, deci de exemplu nu stabilește
familie, deoarece nu este dependent financiar: poate să le asigure singur
mijloacele sale de trai și nu are nevoie de urmași, deoarece a făcut economii în timpul vieții
El va putea să se întrețină financiar la bătrânețe. Individul extrem
Un dualist nu își prețuiește legăturile de rudenie, pentru care nu are
nevoie, pe de altă parte, întreținerea lor nu promite returnarea costului investit.
cu miscarea ei.
Eforturile de individualizare se numesc schimbări de valoare în viață.
și sunt însoțite de, printre care cele mai importante sunt valorile post-materiale care sunt
decalaj. Individualizarea și postmaterialismul, care se presupun reciproc,
sunt inerente societăţii de servicii. Ambele sunt condiționate de
nivel ridicat de trai și securitatea vieții. De aceea acele noi generații
profesează valori post-materiale care au crescut într-o existență sigură
(Inglehart 1990, 1997). Deci, pentru ca prioritățile să se schimbe,
valorile post-materiale pot avansa numai în raport cu valorile materiale
Oportunitatea apare atunci când sunt îndeplinite condițiile existențiale de bază.
dat vag (Inglehart 1990). De fapt, am nevoie de el.
nevoile individuale la cele mai înalte două niveluri de ierarhie k-
despre nevoia de recunoaștere și nevoia de autoactualizare
cuvânt (Maslow 1943: 382 -383).

„Nevoile de ordin superior” sau valorile post-materiale sunt

fără a pretinde a fi exhaustive, următoarele sunt: autorealizarea, libertatea,

independență, exprimare de sine (atât la locul de muncă, cât și în timpul liber), experiență

luptă pentru egalitate, democrație, toleranță.

În societățile bogate, timpul liber crește.

Așa cum valorile materiale sunt înlocuite cu valori post-materiale în sistemul de valori,

pași, forța motrice a acțiunilor va fi foamea de experiență: oameni,

În primul rând, tinerii se străduiesc să-și folosească timpul liber și bunăstarea financiară

își folosesc în mod activ timpul pentru a câștiga experiențe și pentru a-și „înfrumuseța” viața.

După societatea cooperativă vine societatea experienţială (Schulze 1992).

1. Teoriile populației

21 Postmaterialismul nu exclude deloc materialismul, noi

Ea indică doar scopuri a căror realizare necesită securitate financiară.4 The

Cei care urmează valorile post-materiale pun mare accent și pe economic

și siguranța fizică, dar cu atât mai mult pentru exprimarea de sine, calitatea vieții,

și libertatea individuală. Acum două decenii, 38% dintre bărbații din Germania de Vest,

44% dintre femei au spus că „vreau să se bucure de libertate, să nu-și facă griji pentru nimic

a renunţa” (Opaschowski 1994).Se poate observa că o astfel de orientare valorică,

acordând prioritate confortului individual și bucuriei de viață față de întemeierea unei familii și

Funcționează împotriva apariției copiilor, deoarece te obligă să intri în acest stil de viață la o vârstă fragedă.

„legarea” nu se potrivește. Poate mai târziu, dar înseamnă și...

tu, că o familie poate avea mai puțini copii – dacă nu este deloc

se naste.

Cercetătorii s-au uitat în Europa de Est pentru a vedea creșterea valorilor post-materiale.

ve a fost de asemenea prezis (Inglehart 1990, 1997). Nu numai în spațiu, ci și în însoțitorul a-

Aceste valori se extind și la ierarhia muzicală. Astfel, materialul inferior

Se poate observa, deși într-o măsură mai mică, în straturile care trăiesc la un nivel superior.

avansul valorilor post-materiale – ele „se scurg” ca moda

alte fenomene (Simmel 1973). De îndată ce noile valori sunt cele mai înalte sociale

apar în sistemul valoric al grupurilor cu statut dalmic, apariţia lor

Ele se pot răspândi mai departe „în jos” chiar și în absența condițiilor financiare necesare.

Mulți profesează valori post-materiale în cel mai înalt stat al bunăstării.

în ţările cu lacuri. În mod similar, mulți postmaterialiști

la noi, și în fostele țări socialiste, unde, spre deosebire de Occident,

mai degrabă, putem vorbi de un fel de „individualizare goală” (Hankiss 1989), deoarece

Îi lipsește baza materială, bunăstarea generală. Asemenea circumstante

Prevalența pe scară largă a valorilor post-materiale în țara noastră se datorează

o structură valorică perturbată, rezultat al lipsei consensului valorilor sociale

(Utasi 2000: 183).

Astăzi, societățile de bunăstare occidentale se confruntă și cu o perioadă de criză, așa cum

Este pusă sub semnul întrebării bunăstarea materială și existențială evidentă a acestuia din urmă. Publicat

un nou tip de sărăcie – în acest context, „două treimi din partenerul tău este-

S-a stabilit conceptul de „societate”, care nu a fost inventat de oamenii de științe sociale

care, dar un politician german de stânga l-a folosit pentru prima dată în anii 1980

4 O posibilă scădere a nivelului de bunăstare ar revigora prioritatea valorilor materiale.

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

22 la mijloc.5 Creșterea economică și matematic vorbind, general

În ciuda prosperității, nivelul șomajului pe termen lung și al subocupării

permanent: o treime din populație este prinsă în afara asistenței sociale și a infrastructurii care o susține

în lumea muncii remunerate și se scufundă sub pragul sărăciei. Acesta este noul

subclasa, așa-numitul Precariatul se află la baza stratificării sociale. „CEL

Precariatul în societăţile de servicii corespunde cu ceea ce se vede în societăţile industriale.

proletariatul în societate” (Foti 2004).Precariatul nu este o homo-

Trebuie să ne imaginăm un grup social: nu numai cei care lucrează permanent,

Aceasta îi include nu numai pe cei fără un loc de muncă, ci și pe cei slabi și/sau nesiguri

angajații cu venituri, chiar și cei care desfășoară activități independente, cei vulnerabili

angajați, lucrători sezonieri și lucrători temporari

o proporție semnificativă de lucrători cu fracțiune de normă, părinți singuri,

bolnavi cronici, imigranți: deci în primul rând cei care sunt în forța de muncă -

De asemenea, au fost excluși de pe piață.

În același timp, noi studii de valoare examinează valorile vest-europenilor.

Ei raportează schimbări repetate în ordinea comenzii (Hradil 2003). Cei patruzeci

ani de conducere a valorilor post-materiale – în primul rând autorealizarea și

independența personală – nu și-au pierdut importanța, dar au ajuns din urmă

alături de ei și valorile sociale directe și micile comunități devin din ce în ce mai puternice,

și valorile siguranței și securității. Cu toate acestea, demografii

nu mai speră că schimbările care au început – populația

scăderea – acestea pot fi inversate într-un timp previzibil.

Pe scurt, principalele fenomene ale celei de-a doua tranziții demografice sunt următoarele:

factori: numărul căsătoriilor este în scădere, vârsta primei căsătorii este

crește, incidența conviețuirii în afara căsătoriei crește (

înainte, în loc de și după căsătorie), numărul divorțurilor este în creștere și ele apar din ce în ce mai devreme

vârsta la care căsătoriile se despart, iar divorțul sau separarea scade

dorința de a se recăsători după văduvie (Lesthaege 2002: 4127).

Toate cele de mai sus împreună contribuie la scăderea populației,

că natalitatea nu mai este suficientă pentru a menține ritmul natural de creștere a populației

pentru tine. Cel mai adesea, însă, se datorează scăderii fertilităţii.

Vorbim despre motivele acestui lucru, întârzierea în a avea copii și numărul copiilor

5 Glotz (1984): 109.

În ciuda utilizării pe scară largă, acest concept a fost și el criticat, grupul de excluși susținând că

mai puțin de o treime: mulți oameni vorbesc despre o „societate de o cincime”, în care societatea

Patru cincimi trăiesc în prosperitate, iar o cincime trăiesc lângă pragul sărăciei.

1. Teoriile populației

23 despre scădere. Unele excepții sociale de la acest fenomen general sunt

grup ale cărui convingeri religioase-vizualizare asupra lumii sau susținute cumulativ

Din cauza situației sale vulnerabile, nu folosește contracepție preventivă. THE

Circumstanțele de naștere a copiilor sunt, de asemenea, supuse unor schimbări semnificative,

adopția de copii în afara căsătoriei, într-o relație de concubinaj, se răspândește,

și lipsa de copii permanentă și intenționată în relații

(Lesthaege 2002: 4127).

Să ne amintim: unul dintre momentele cheie ale primei tranziții demografice a fost

Tuma a fost, de asemenea, o scădere a fertilităţii, dar au existat şi alte motive pentru aceasta la acea vreme

au fost, și în primul rând sarcini care au loc la o vârstă mai înaintată și

rata nașterilor invalide a scăzut (Lesthaege 2002: 4127).

În timpul primei tranziții demografice, scăderea fertilităţii a fost

A fost o consecință a îngrijorării pentru familie și pentru urmași. Philipp Aries (1962)

Potrivit acestuia, scăderea natalității în acest moment s-a datorat creșterii mari a copiilor.

însoţită de o investiţie emoţională şi financiară semnificativă. Aceasta era vârsta „copilului rege”,

când părinţii nu s-au angajat să aibă mai mulţi copii după ce s-a atins numărul aşteptat de copii

copii, adică reducerea numărului de copii, îmbunătățirea calității educației

(adică o motivație altruistă), însoțită de responsabilitate. Al doilea este

În acest proces, în spatele scăderii în continuare a natalității, sistemul de valori se schimbă.

E în regulă. Individualismul și autoactualizarea sunt cheile căsătoriei și ale parentalității.

împotriva șase. Nașterea este din ce în ce mai mult amânată în mod deliberat

Devine o decizie, un moment de auto-realizare. Acest „părinte-rege”

vârstă.

În spatele schimbării radicale a valorilor, printre altele, s-a schimbat moralitatea sexuală.

este o problemă, deoarece astăzi există un decalaj mai lung între maturitatea sexuală și întemeierea unei familii

Timpul trece, timp în care individul are cel mai adesea mai mulți parteneri. THE

norme sociale care limitează relaţiile sexuale în cadrul căsătoriei

considerate de conceput, ele și-au pierdut semnificația. În plus, medicul este u-

Dezvoltarea domeniului cu ajutorul contraceptivelor orale a făcut posibilă

contracepție eficientă, perfect de încredere – complet separată

sexualitatea și reproducerea una de la cealaltă.

1.2.2.2.1. Este a doua tranziție demografică universală?

Teoria prezice apropierea țărilor lumii dezvoltate, cel

Ea prezice o întărire a convergenței în ceea ce privește caracteristicile demografice.

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

24 Limitele convergenței depline sunt evidente, cu diferențele dintre țările din lumea dezvoltată

diferențele în tradițiile culturale și demografice, precum și populația e-

Ei trebuie căutați în diferențele politice.

A doua tranziție demografică nu presupune un echilibru final

stare la sfârșitul tranziției, la fel ca starea nucleară la sfârșitul primei tranziții

Familia ris a devenit dominantă. Este mai mult despre proliferarea formelor de viață,

și slăbirea relației dintre căsătorie și naștere.

vânt. Rezultatul final este că societățile multiculturale devin și mai colorate.

va fi, tot din cauza migraţiei. Imigrația doar stabilizează populația

promovează, nu previne îmbătrânirea generală (Lesthaege 2002). THE

probleme sociale pe care a doua tranziție demografică

cauzele, provocările societăților multiculturale, problemele imigranților,

și îmbătrânirea în continuare. O nouă problemă este starea gospodăriilor

lipsa educației, precum și gospodăriile cu o singură persoană, în primul rând

sărăcirea și excluderea socială a părinților singuri (Lesthaege

2002: 4123).

Direcția acestor fenomene este aceeași în lumea dezvoltată. Indicatori de populație

Diferențele dintre ţări înseamnă doar că țările individuale

sunt în diferite faze de tranziție, dar ca rezultat peste tot

acelaşi lucru devine caracteristic: concubinaj în loc de căsătorie, centru pentru copii nou-

centrarea pe cuplu în loc de intimitate, conștientizarea de sine în loc de contracepție preventivă

contracepția și, în general, formele de conviețuire familială sunt

frica ei (Van de Kaa 1987).

În cele din urmă, să trecem în revistă pe scurt primul și al doilea demografic

principalele caracteristici ale populaţiei ale tranziţiei.

Tabelul 3: Principalele fenomene populaționale și sociale ale celor două tranziții demografice.

Rezumat

Prima tranziție demografică A doua tranziție demografică

Căsătorie

 Creșterea ratei nupităţii,

scăderea vârstei la prima căsătorie

 Coabitare rară în afara căsătoriei

 Rate scăzute de divorț

 Rate mari de căsătorie Rate de căsătorie în scădere

căsătorie, creșterea vârstei la căsătorie

 Coabitare frecventă în afara căsătoriei

 Rate mari de divorțuri, divorțuri timpurii

 Rate scăzute de recăsătorie

1. Teoriile populației

25 Momentul fertilității

Scăderea fertilităţii căsătorite

prin reducerea nașterilor la vârste mai înaintate,

începutul fertilităţii maritale fiat a-

la o vârstă mai bună

 Contracepție inadecvată

Rata nașterilor nelegitime este în scădere

 Căsnicii scăzute fără copii

Scăderea în continuare a ratei fertilităţii

prin amânarea nașterii,

a avea un prim copil la o vârstă mai târzie,

fertilitatea nu este suficientă pentru populaţie

pentru a menține numărul de

 Contracepție eficientă (cu excepția femeilor)

câte grupuri sociale)

Femeile aflate în relații extraconjugale, de conviețuire

Rata nașterilor în Statele Unite este în creștere.

Proporția căsătoriilor fără copii este în creștere

Sursa: Lesthaege 2002: 4127

[Pagina 27 - Fără text extras]

2. Arborele vârstei. Compoziția populației pe vârstă și sex

27 2.VÂRSTA. VÂRSTA ȘI GENUL POPULAȚIEI

COMPOZIȚIA DUPĂ

Pentru a descrie simultan distribuția populației pe vârstă și sex

folosim korfa. Axa orizontală reprezintă procentul de genuri sau

arată numărul absolut de femei, cu bărbați în stânga și femei în dreapta.

cântec apar femeile. Axa verticală reprezintă grupele de vârstă,

de obicei în trepte de cinci ani (0-4 ani, 5-9 ani etc.). Copacul este un obișnuit pentru-

Ficatul este ca o piramidă, cu mulți copii în jos și adulți care se deplasează în sus.

Sunt din ce în ce mai puțini tineri și bătrâni. Copacul se îngustează în vârf,

se închide aproape complet, din mai multe motive: 1. cei născuți acum 80-85 de ani

Mulți dintre ei au murit în copilărie și în copilărie, așa că nu sunt

au putut trece la următoarea grupă de vârstă, a doua grupă de vârstă mai în vârstă,

rata mortalității este mai mare.

Arborele de vârstă ilustrează procesele de schimbare a populației, pe baza formei sale

se pot distinge tipuri demografice. În acest capitol, Korfa

Ne vom familiariza cu tipurile sale de bază. Toate vârstele pot fi potrivite cu demo g-

vreo etapă a tranziției Rafi.

2.1. TIP DE COPACI BĂTRINI

2.1.1. Structura de vârstă fragedă

Arborele de vârstă al populației tinere este aproape o piramidă obișnuită.

kú, cu bază largă, îngustându-se rapid în sus. Acest tip de distribuție pe vârstă este

caracteristice ţărilor cele mai sărace, agricole, care sunt

Se află în a doua etapă a primei tranziții demografice. Mortalitatea este deja

a început să se îmbunătățească, dar numărul nașterilor este încă mare, așa că sunt multe

copil.

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

28 Speranța de viață este foarte mică, puțini oameni ajung la bătrânețe.

Datorită compoziției sale de vârstă fragedă, populația crește foarte rapid.

număr, deoarece pe de o parte multe persoane sunt în vârstă fertilă, iar pe de altă parte

De asemenea, dau naștere la mulți copii.

Să luăm Nigeria, una dintre cele mai tinere țări din lume, ca exemplu: în medie,

Are doar 19 ani. Speranța de viață a unui nou-născut este de 52 de ani (pentru bărbați

51, femei 52), în comparație cu țările cele mai dezvoltate, unde acum este în jur de 80 de ani

există. Cu toate acestea, speranța de viață scăzută nu duce numai la moarte timpurie

indică, după cum putem vedea în graficul următor: Există și bătrâni, și chiar foarte

Sursa: www.populationpyramid.net, editare proprie 10 5 0 5 10 Sub 5 ani5-9 ani10-14 ani15-19 ani20-24 ani25-29 ani30-34 ani35-39 ani40-44 ani45-49 ani50-54 ani55-59 ani-68-67 ani-68-67 ani 4 ani85 ani și mai mult

%K

EL

R2. Figura: arborele de vârstă al Nigeriei (2010)

Om

Raport de grup de vârstă feminin:

0-29 ani: ⍰ 67%,

30-59 ani: 18 -27%,

60+: 3 -6%

Apariție: Africa Subsahariană

Dublarea populației: aprox. În 30-35 de ani.

2. Arborele vârstei. Compoziția populației pe vârstă și sex

29 de bătrâni. Foarte înalt, însă, ca majoritatea africanilor de culoare

tara, rata mortalitatii infantile si infantile, ceea ce inseamna

reduce semnificativ speranța medie de viață.

Baza arborelui de vârstă este foarte largă, cei mai mulți dintre noi ne aflăm în grupa de vârstă cea mai tânără.

Sunt în. Aceasta reflectă fertilitatea ridicată a țării: o femeie nigeriană

Ea dă naștere la aproximativ cinci copii în timpul vieții (PRB 2021: 5).

2.1.2. Structura de vârstă tinerească

Arborele de vârstă al populațiilor tinere are formă de piramidă, dar

Raportul dintre copii și tineri este mai echilibrat decât în exemplul anterior.

in. Îngustarea deci nu începe la nivelul cel mai de jos.

Această structură de vârstă reprezintă a doua și a treia etapă a tranziției demografice.

Este caracteristic graniței lumii: nu numai mortalitatea s-a îmbunătățit, ci și rata natalității.

Numărul cazurilor a scăzut și el. Speranța de viață este mai mare decât cea mai tânără a-

în cazul unei compoziții de vârstă mai bune, dar rămâne cu mult sub nivelul economic

a ţărilor dezvoltate cu o structură de vârstă matură. Datorită proporției mari de tineri,

Populația continuă să crească rapid.

Să luăm drept exemplu Iranul, care a reușit să depășească de-

în primele două etape ale tranziţiei demografice. De conducerea politică în 1990

ca urmare a unui program de planificare familială implementat la începutul anilor ’90

fertilitatea a scăzut: sunt răspândite și disponibile gratuit

contraceptivele moderne, tinerii pe cale de a se căsători trebuie să participe

trebuie să urmeze un curs de planificare familială pentru a obține licența

pentru căsătorie. Guvernul încurajează înființarea de familii mai mici.

za, ale căror mijloace sunt căsătoria ulterioară și pauzele mai lungi

introducerea lui între nașteri.

Ca urmare a celor de mai sus, vedem că copiii mici din Iran sunt deja

Sunt mai puțini decât cei cu vârsta de 10-14 ani și mai mult, așa că astăzi raportul e-Grupuri de vârstă este:

0-29 ani: 60 -67%

30-59 ani: 27 -327%,

60+: 6 -8%

Apariție: Asia Centrală, Africa de Nord, unele țări din Orientul Mijlociu

Dublarea populației: aprox. Între 35 și 50 de ani.

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

Se nasc 30 de copii. Numărul mediu de copii pe femeie este de 1,9 (PRB 2021:

15), astfel încât fertilitatea a scăzut atât de mult în ultimele decenii încât

deși este încă suficient pentru reproducerea populației, pentru că sunt multe

tineri de vârstă reproductivă, dar în câteva decenii atât de scăzut

Odată cu fertilitatea, populația se va stabiliza. În Iran, de așteptat

Speranța de viață este de 73 de ani (72 pentru bărbați, 75 pentru femei).

Sursa: www.populationpyramid.net, editare proprie

2.1.3. Structura de tranziție de vârstă

Această formă de stup sau clopot este a treia etapă a tranziției demografice.

Distribuția tipică de vârstă a populațiilor la începutul secolului al XX-lea. Nașterea-

Numărul a scăzut treptat, parțial din cauza populației și politicii sociale

Ca urmare a evoluțiilor, parțial cu dezvoltarea economică, nivelul de educație a crescut.

în legătură cu schimbările în stilul de viaţă. Baza piramidei din Korfa

se îngustează treptat, dar populația tânără are încă o semnificativă

Cântărește mult. 8 6 4 2 0 2 4 6 Sub 855-9 ani10-14 ani15-19 ani20-24 ani25-29 ani30-34 ani35-39 ani40-44 ani45-49 ani50-54 ani55-59 ani60-64 ani65-749 ani-65-749 ani-65-745 ani

%K

EL

R3. Figura: Cronologia Iranului (2012)

Om

Femeie

2. Arborele vârstei. Compoziția populației pe vârstă și sex

31 Mortalitatea este, de asemenea, relativ scăzută, mulți oameni ajung la bătrânețe,

Speranța de viață a crescut semnificativ. Mărimea populației este de obicei

stagnează, așa că creșterea s-a încheiat.

Să examinăm această structură de vârstă folosind exemplul Mexicului. Acolo demograful i-

Tranziția a fost foarte rapidă și intensă. Populația țării în 1990 -

Era încă foarte tânăr și în douăzeci și cinci de ani a ajuns la vârsta de tinerețe

trecând prin tranziţie. Speranța de viață este mare, la 77 de ani (75

pentru bărbați, 79 pentru femei), așa că un nou-născut mexican este aproape la fel de lung

speranța de viață decât în țările dezvoltate.

Femeile nasc în medie 2,1 copii (PRB 20 21:10). Asta este adevărat

este încă peste nivelul necesar reproducerii simple, dar și

vedem ca nu sunt atat de multi tineri de varsta fertila ca in precedentul

în exemplul iranian. Acolo, chiar și cu fertilitate mai scăzută, sunt mai multe

copiii se vor naște în următorii ani, deoarece sunt un număr excepțional de mare

grupele de vârstă în sau care intră în perioada fertilă (vezi vârsta Iranului-

copac).

Mexicul se află într-o perioadă de stagnare în ceea ce privește populația.

reflectă o structură de vârstă bine stabilită. Dacă fertilitatea nu a scăzut,

mai departe, iar familiile ar rămâne cu puțin peste doi copii

număr, dimensiunea populației ar rămâne aproximativ constantă pe termen lung.

Cu toate acestea, dacă grupurile de vârstă în creștere sunt mai mici

Pe măsură ce își reduc fertilitatea, stagnarea actuală se va transforma în pierdere în greutate. Element-

Potrivit experților, aceasta este de cca. Apare după 40 de ani (L eahy et al. 2007).

Datorită politicii sale generoase de imigrare, Statele Unite

Structura de vârstă a populației Statelor Unite a rămas relativ tânără

comparativ cu ţările europene dezvoltate, în ciuda faptului că ţara

A trecut de mult de prima tranziție demografică. Fertilitate totală

raportul este de asemenea mai mare (1,9), în consecință structura pe vârstă a populației

poate fi considerată mai degrabă tranzitorie decât matură. Raportul grupelor de vârstă:

0-29 ani: 45 -60%,

30-59 ani: 27 -40%,

60+: 8 -15%

Apariție: America Latină, Caraibe, Asia de Sud, China,

părți ale Orientului Mijlociu

Dublarea populației: aprox. In termen de 50 -125 de ani.

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

32 Sursa: www.populationpyramid.net, editare proprie

2.1.4. Structura de vârstă matură

Distribuția grafică pe vârstă a societăților dezvoltate din Europa și Asia de Est

Este descris ca o cupolă de ceapă sau o urnă. Aceste națiuni sunt primele

au depășit deja complet tranziția demografică, a doua tranziție

trăiesc într-o perioadă. Baza lor este îngustă și se lărgește ușor în sus, ceea ce înseamnă

arată că foarte puțini copii se nasc, în timp ce generația anterioară

Mulți dintre acești copii ajung la bătrânețe. Speranța de viață este mare, an

Numărul de purici începe să scadă după stagnare. 8 6 4 2 0 2 4 6 Sub 855-9 ani10-14 ani15-19 ani20-24 ani25-29 ani30-34 ani35-39 ani40-44 ani45-49 ani50-54 ani55-59 ani60-64 ani65-749 ani-65-749 ani-65-745 ani

%K

EL

R4. Figura: Arborele de vârstă al Mexicului (2012)

Om

Femeie

Raportul grupelor de vârstă:

0-29 ani: 30 -45%,

30-59 de ani: 40 -55%,

60+: 15 -26%

Apariție: Europa, fostele republici sovietice, Asia de Est

Dublarea populației: aprox. acum 125 -2400 de ani.

2. Arborele vârstei. Compoziția pe vârstă și pe sexe a populației

33 De exemplu, să examinăm structura pe vârstă a populației României. Bar

În ceea ce privește dezvoltarea economică, suntem printre liderii Europei, dar

Indicatorii noștri demografici indică o structură de vârstă matură, ale cărei caracteristici sunt:

natalitate scăzută – în România este de 1,3 (PRB 20 21:20), –, de vârstă mijlocie și

proporție mare de persoane în vârstă, populație în scădere. Într-o privință,

Nu îndeplinim indicatorul „matur” în ceea ce privește speranța de viață la naștere.

pentru ca la noi este de 7 8,2 ani (72,5 ani la barbati, 7 9,6 ani la femei – INS

2021), care poate fi considerat extrem de scăzut în comparație cu țările dezvoltate.

in. Speranța medie de viață în Europa de Vest este de 81 de ani (78 pentru bărbați, 84 pentru femei).

Femei). În țara noastră, speranța de viață este abia mai mare decât în țările în curs de dezvoltare.

clasat printre cele mai scăzute din Iran și chiar mai jos decât în Mexic,

a căror populație este tânără în comparație cu a noastră! Deci în România cel mare

fertilitatea scăzută este asociată cu o speranță de viață relativ scurtă, ceea ce

indică condiții precare de mortalitate.

Sursa: INS 2013c, editare proprie

6 4 2 0 2 4 Sub 655-9 ani10-14 ani15-19 ani20-24 ani25-29 ani30-34 ani35-39 ani40-44 ani45-49 ani50-54 ani55-59 ani60-64 ani65-69 ani70-74 ani 70-798 ani

%K

EL

R

Figura 5: Arborele de vârstă al României (2011)

Om

Femeie

 Dacă ne uităm mai întâi la primele două generații și apoi la celelalte două, este o diferență uriașă

Ne vedem mai jos. Baza largă inițială dispare și probabil niciodată

Ne vom întâlni din nou. În lumea dezvoltată, femeile au în medie 1,6 copii.

pentru lume, fertilitatea a fost un simplu proces de reproducere din 1975

nu suficient pentru nimic. A fost suficient de lung pentru a deveni subțire.

baza copacului vechi. În scurt timp, țările din Europa de Est au

țările au ajuns și ele din urmă cu Occidentul.

Limba maghiară este în mod inerent potrivită pentru descrierea grafică a structurii de vârstă a populației.

folosește termenul „copac”. În engleză și în alte câteva limbi, numele original este e-

piramida („piramida populației”, „piramida vârstei”, „populația

rungspyramide ” etc.). Pentru noi, prin urmare, nu provoacă probleme, cum să nu

conduce această nouă formație, care nu este în niciun caz cea originală

formă de piramidă - un triunghi cu o bază îngustă și o bază largă,

ceea ce se vede cel mai clar în exemplul Nigeriei de mai sus. Profesia nu este m-

Cu toate acestea, reprezentanții săi internaționali au probleme serioase: în loc de piramidă, cel

în lumea dezvoltată, ar trebui să vorbim mai mult despre coloane,

astfel încât conceptul nostru să corespundă noii realităţi demografice.

Prin urmare, forma copacului s-a schimbat – iar această schimbare este mult mai mult

este mai important decât o simplă transformare a formei. Un nou partener...

Reflectă o realitate muzicală care se răspândește în întreaga lume. Referitor la cauza fenomenului

Există unele variații între țări, dar în general

Acest lucru duce la faptul că generațiile tinere privesc viața diferit.

la punctele de cotitură considerate anterior ca fiind de la sine înțeles, ca și predecesorii lor.

Acest lucru este evident dintr-o perspectivă demografică în zona de naștere a copiilor.

cel mai clar: contracepția este răspândită, de succes și utilizată pe scară largă

a devenit acceptată, nașterea unui copil nu mai este o condiție prealabilă pentru actul sexual

o consecință necesară. În plus, tinerii îl consideră pe cel al copilului

costul asumării acesteia, sacrificiile făcute pentru aceasta și beneficiile care decurg din aceasta

diferenţă. Această schimbare de atitudine a fost deja discutată în a doua

în legătură cu tranziţia demografică. Cu toate acestea, este important de reținut că alegerea

Alături de un sistem de valori distorsionat, există și o anumită inferioritate a condițiilor de viață: cel

făcând mai dificilă și nesigură găsirea unui loc de muncă și îngreunând o gospodărie independentă

stabilirea a devenit mai costisitoare și mai riscantă, în același timp

costurile băneşti ale creşterii copiilor au crescut. Produsul

Scăderea nivelului de flexibilitate se datorează nu numai sistemului de valori, ci și structural

De asemenea, trebuie să cunoaștem factorii (obiectivi, externi).

2. Arborele vârstei. Compoziția populației pe vârstă și sex

35 În multe țări din Europa și Asia de Est, a fost foarte popular de câteva decenii

ne așteptăm la o fertilitate scăzută. Mai mult, pe produsul persistent scăzut y-

este deja o realitate în mai multe țări în curs de dezvoltare. În unele țări din America de Sud

(Brazilia, Chile, Costa Rica, Cuba), precum și în Iran, Thailanda și Turcia.

În țară, femeile nasc în medie doi sau mai puțini copii.

(PRB 2021). Toate semnele indică faptul că epoca tinerească și de tranziție este

populația va deveni în curând matură, iar în aceste societăți și cele avansate

Indicatorii demografici ai țărilor devin caracteristici.

2.2. COPACI SUNT MARTORI AI ISTORIEI

Korfas sunt, de asemenea, amprente ale evenimentelor istorice. Că doar cel mai faimos r-

Să vorbim despre tine: în vremuri de război bărbații se luptă, puține căsătorii sunt încheiate-

se nasc foarte putini copii. Aceste grupe de vârstă mici sunt cele care au cel mai mult timp în viața lor.

În timpul acestui proces, ele „provoacă” o depresiune în coroană. Dacă războiul provoacă o mare vărsare de sânge...

a fost implicat, apoi în partea stângă a korfelor (arătând spre bărbați) se afla korfa înrolat

Rangurile claselor superioare sunt scurtate, iar aceasta disproportie va persista zeci de ani.

rad, până când boala este eliminată în trei sau patru generații

lipsa de personal cauzată de soldații pierduți.

După război, viața revine la vechea ei rutină, the

Ele compensează nașterile pierdute: deodată apare o

se nasc multi copii. După al Doilea Război Mondial, un copil adevărat -

Au fost martorii unui baby boom în Rusia sfâșiată de război.

ale căror urme se mai văd și astăzi pe copaci: învingătorul vest-european

puterilor și celor născuți între 1946 și 1950 în Statele Unite

Grupa lui de vârstă este mai populată decât cei născuți înainte și după el. Țara pierzătoare

Câțiva ani mai târziu, la începutul anilor 1950, a avut loc baby boom-ul.

Ca adulți, atunci când aceste grupe mari de vârstă întemeiază familii, copiii

urmașii lor vor fi, de asemenea, mai mulți decât națiunile care îi preced sau urmează imediat.

comparativ cu persoanele în vârstă – chiar dacă membrii acestei grupe mari de vârstă sunt

Ei au mai puțini copii decât au avut părinții și bunicii lor.

Putem observa că fiecare eveniment istoric lasă o amprentă asupra populației

asupra structurii sale, iar această urmă nu este un lucru unic, ci ciclic în viitor

are si efect.

Privind structura de vârstă a populației României, persoanele de astăzi între 50-54 de ani constituie o mare parte.

Proporția persoanelor cu vârsta cuprinsă între 40-44 de ani la ultimul recensământ din 2011 este izbitoare.

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

Au fost 36 de secunde. Bulgerea spectaculoasă arată impactul interzicerii avortului:

În 1967 a fost adoptat Decretul 770 care interzicea, mai precis,

În foarte puține cazuri, a permis avortul artificial și a impus pedepse pentru acesta.

stabilit pentru încălcatorii legii. Ca urmare a măsurii,

Numărul nașterilor a crescut în următorii câțiva ani. Pe insulă, acești oameni...

De asemenea, vedem urme de măsuri de politică de austeritate.

2.3. RAPPORTUL DE GEN ÎN POPULAȚIE

Raportul de gen în copilărie este aproximativ egal. La fel cu-

Deoarece se nasc mai mulți băieți decât fete, decesele infantile și din copilărie sunt

Băiatul este mai mult o victimă a crimei, așa că diferența inițială se reduce ulterior.

egalizează.

În funcție de structura de vârstă a populației unei țări,

Începând de la vârsta mijlocie, raportul de gen se schimbă diferit. În primul exemplu

În Nigeria, există un ușor exces de femei doar în grupa de vârstă 20-29 de ani:

mai târziu numărul femeilor scade din nou. Motto-ul este că femeile adulte sunt dezavantajate.

în ceea ce privește riscul de îmbolnăvire și mortalitate, astfel încât mai mulți bărbați trăiesc până la bătrânețe.6

La prima vedere, aceasta poate părea o contradicție, dar țările din Africa subsahariană

cunoscând situația, nu este: în copilărie și tinerețe, mulți

mor (printre ei mai mulți băieți), dar cei care au supraviețuit vârstelor critice,

este relativ probabil să merite la bătrânețe. Speranța de viață a bărbaților este

nu este mai mare decât cea a femeilor deoarece speranța de viață este o medie

număr expresiv care este tras în jos pentru a indica o rată ridicată a mortalității foarte precoce

proporții. În schimb, multe femei de vârstă matură, în special

mor din cauze legate de naștere. La fiecare al șaisprezecelea r-

Fiecare femeie moare la naștere sau din cauza complicațiilor care decurg din aceasta.

Acest lucru se datorează în primul rând faptului că doar o treime din nașteri sunt asistate de o moașă calificată.

profesionist din domeniul sănătății (Bintu Husaini 2006: 1). În plus, infectați cu HIV

Proporția femeilor este, de asemenea, foarte mare, în jur de 4% în medie națională (Idoko et al 2012:

19). În general, prin urmare, mortalitatea feminină la vârsta adultă este mai slabă decât cea a

bărbați și mai puțini dintre ei ajung la bătrânețe.

6 Această mare diferență nu este evidentă în cronologia nigeriană și nici măcar nu este vizibilă cu ochiul liber, deoarece

În Ungaria sunt foarte puțini bătrâni, ei reprezintă o proporție foarte mică din populația totală.

 În societățile mature și îmbătrânite, opusul este adevărat.

raportul de sex se modifică la vârsta adultă. Surplusul inițial masculin este de cca. 30 de ani

iar de atunci, pe măsură ce vă deplasați în sus pe curbă,

surplus feminin. La bătrânețe, există mult mai multe femei decât bărbați, ceea ce îi face pe bărbați mai rău

rezultă din indicatorii săi de mortalitate. Speranța de viață la naștere este un b-

între cele două sexe în România 7, în fostele state membre sovietice (Rusia-

în Rusia şi Ţările Baltice) până la 10 ani. În Europa de Vest,

Diferența este în medie de 6 ani în favoarea femeilor. În cele mai dezvoltate țări, oarecum

dezavantajul pentru bărbați este mai mic (în Țările de Jos, Norvegia, Anglia 4 ani,

3 ani în Islanda), dar rămâne peste tot. Aceasta este ceea ce cauzează ultimele trei co-

dezechilibru de gen în structură, cu o proporție vizibil mai mare de femei

deplasându-se de la mijlocul corfelor spre vârf.

2.4. DIFERENȚELE REGIONALE ȘI ETNICE ÎN STRUCTURA ERA

Diferențele regionale pot fi evidente și în structura de vârstă. THE

într-unul din exemplele de mai sus, în Mexic, provinciile mai dezvoltate economic

Populația sa are o structură de vârstă mai matură, iar speranța de viață este, de asemenea, abia

rad sub cel al țărilor dezvoltate. În schimb, înapoiatul economic,

Provincia Chiapas, care a fost lovită de război civil și de lupte interne, este mult mai mult

îmi amintește de situația dintr-o țară africană: populația este devastată de boli și malnutriție.

sărăcia este decimată, se nasc mulți copii, speranța de viață este mai mică,

structura de vârstă tânără sau tânără (Leahy et al. 2007: 45).

Structura de vârstă a populației satelor și orașelor este, de asemenea, diferită, mai ales în

datorită schimbărilor sociale majore din ultima vreme. O experimentăm și astăzi,

că oamenii tind să se mute din sate în orașe – acesta este motivul pentru care satele

îmbătrânirea și depopularea lentă. În Europa de Est, statul o-

În perioada socialismului, în perioada industrializării extinse, mase de tineri

S-au stabilit și și-au luat locuri de muncă în oraș, ceea ce a rezultat în orașe

nu numai că populația sa s-a umflat, dar structura de vârstă a devenit și mai tânără

s-au schimbat, deoarece cei mai mulți dintre cei care au sosit erau începători care și-au întemeiat deja familii acolo.

punct. Plecarea lor a fost foarte resimțită de structura de vârstă a satelor. Pentru că în principal

Persoanele în vârstă au rămas la fel, iar natalitatea a scăzut drastic.

În mod similar, unele grupuri ale populației, cum ar fi grupurile etnice,

structura sa de vârstă poate fi, de asemenea, diferită. Un exemplu tipic este cazul populaţiei de etnie romă: printre

Proporția copiilor și tinerilor este mult mai mare, ca rom

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

38 de familii au mai mulți copii, iar condițiile lor de viață sunt mai proaste

ca urmare, speranța lor de viață este mai mică și mai puține persoane sunt în vârstă,

decât în populaţia majoritară. Structura de vârstă a romilor este, prin urmare, mult mai tânără,

ca şi cei de naţionalitate română sau maghiară.

2.5. SCHIMBĂRI GLOBALE ÎN STRUCTURA CULTURII

În ultimii patruzeci de ani, populația sa schimbat în ritmuri diferite.

structura sa pe fiecare continent. În 1970, aproape jumătate din populația lumii

(48%) erau copii și tineri sub 20 de ani. Același număr aparținea grupei de vârstă 20-64 de ani.

grupă de vârstă și doar 5% din populație avea peste 65 de ani.

Astăzi, rata fertilității în scădere și creșterea speranței de viață au

Ca urmare, proporția persoanelor sub 20 de ani a scăzut la 35% la nivel mondial.

Kent, cei cu vârsta între 20-64 de ani au crescut la 58%, iar bătrânii reprezentau majoritatea populației

Reprezintă 7%. Asia, America de Sud și Oceania sunt aproape de această medie globală.

structura de vârstă a populației sale. Structura de vârstă a Europei și Americii de Nord este deja

În 1970, rata de creștere a fost mai asemănătoare cu media globală de astăzi, cu o rată de creștere mai lentă.

Acum avem o structură a populației prea matură, mult mai veche decât media mondială.

a rezultat. La cealaltă extremă se află Africa, cu o populație tânără în general.

Structura sa este mai comparabilă cu media mondială din 1970.

39 3. SURSE DE DATE POPULAȚIEI

3.1. COMPONENTE ALE MIŞCĂRII POPULARE

Creșterea populației este numărul de nașteri și decese într-un anumit an.

Depinde de data și amploarea migrației.

Indicatorii demografici sunt măsurați pe de o parte prin recensăminte și, pe de altă parte, după populație

calculat pe baza mișcării. La examinarea mişcării naturale a populaţiei

sunt analizate evenimentele din registru. Acestea sunt de două tipuri:

evenimente directe: naștere, moarte (afectează pe toată lumea)

evenimente indirecte: căsătorie, divorț – acestea nu afectează

tuturor, dar au efect asupra mișcării naturale a populației.

Despre mișcarea mecanică a populației, cum ar fi schimbarea reședinței,

putem învăța din registrele populației.

Baze de date ale anchetelor populației:

populația este înregistrată la recensământ,

pentru a număra populația mobilă, se folosesc statisticile privind mișcarea populației-

alte.

3.2 INSTRUMENTE DE ÎNREGISTRAREA POPULAȚIEI

3.2.1. Înregistrarea civilă

Înainte de apariția statelor moderne, oamenii din Europa creștină

erau legate în primul rând de biserică, iar bisericile făceau și înregistrarea civilă

s-au făcut. S-a înregistrat efectiv botezul nou-născutului, diferență mortalitate ± migrație

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

Și pentru 40 de morți, înmormântări bisericești. La fel, biserica

Au înregistrat căsătoriile care fuseseră încheiate înaintea lor.

În Europa, înregistrarea bisericii a intrat în vigoare odată cu Conciliul de la Trent (1563).

început. În Transilvania, înregistrarea civilă a început în jurul anului 1600 sub evanghelică

multe, orașe săsești sunt în prim-plan. Pe la 1700, reformații și catolicii

registrele tradiționale ale orașelor, în câteva decenii se vor răspândi și în sate

nr.7

În 1848, statul maghiar a încercat să introducă recrutarea universală.

Odată cu introducerea recrutării, ei plănuiesc să înlocuiască armata mercenară anterioară.

Pentru a face acest lucru, vor să înregistreze grupa de vârstă militară, scot biserica

certificatul de naștere și identificarea celor născuți cu 18 ani mai devreme. (Românul

În sate, își ascund mamele de frica de recrutare.

cărți. După 1848, băieții maghiari erau adesea înregistrați ca fete din acest motiv.

în carnetele de naștere. Îmbunătățiri au avut loc și între cele două războaie mondiale.

în carnetele de naștere.)

Căsătoria civilă a devenit posibilă din 1868, iar în 1895 cea maghiară

lam introduce starea civilă. De atunci, mișcarea populară naturală

evenimentele sunt înscrise și în starea civilă, sunt obligatorii pentru cetățean

se inregistreaza si la masterat.

Revenirea la vremurile de dinaintea certificatului de naștere era posibilă doar pentru familiile nobile.

șansa, iar materialele de contencios civil pot oferi un punct de plecare, care poate fi

În secolul al XIX-lea trebuiau dovediți arborii genealogici nobili: astfel cca. 2 -300 de ani pot fi luați înapoi

Samenni în examinarea nașterilor, căsătoriilor și deceselor.

În România, în 1947, statul comunist a preluat sistemul de date cu caracter personal.

iau certificatele de naștere de la biserici și le duc la local

în consiliile populare.

După 1990, bisericile au început să înființeze și arhive colective. Astăzi

În Rosvásárhely, calviniștii și catolicii operează una dintre acestea,

Unitariștii se adună la Cluj-Napoca.

7 Evreii nu s-au înregistrat până când împăratul Carol al II-lea nu i-a obligat să facă acest lucru. Iosif. Atunci au început

să aleagă nume cu sunet german, deoarece era dificil să înregistreze nume juddis-ebraice.

3. Surse de date privind populația

41 3.2.2. Recensământul

Recensământul datează de mii de ani, de-a lungul istoriei

deoarece aproape toate ţările dezvoltate au încercat să culeagă informaţii

rezistența și capacitatea sa portantă. Cu toate acestea, în trecut, el era interesat în principal

statul, de exemplu, care este numărul de oameni care pot fi chemați la război sau câți

poate conta pe un contribuabil. Primul sondaj de tip recensământ a fost efectuat înainte de Hristos.

tu III. Știm despre asta din China în mileniul I (2238 î.Hr.). Cel mai faimos

Recensământul a avut loc în jurul timpului nașterii lui Isus, când Augustus

Împăratul a ordonat un recensământ în tot Imperiul Roman.

Din aceasta putem observa că atunci când vorbim despre un teritoriu de stat deja stabilit,

De atunci, este important ca autoritățile să știe câți oameni stau în picioare

sub conducerea lui, care este repartizarea bărbaților și femeilor, câți ani au?

Toate acestea sunt importante pentru colectarea taxelor și organizarea armatei.

Scopul recensământului modern, bazat științific, este, de asemenea, de a măsura puterea și economia.

A fost motivat politic. Nu întâmplător este primul de acest fel din Europa

Recensământul din 1749 a fost efectuat în Finlanda condusă de Suedia.

3.2.2.1. Motivul recensământului Transilvaniei

Primul recensământ, care i-a afectat și pe maghiari, a fost efectuat în anul 2000. Este pe vremea lui Iosif.

totuși, acest lucru este realizat doar parțial. Lucrul interesant despre eveniment este,

că în acest moment a avut loc numerotarea caselor, care stă la baza adreselor caselor de astăzi

servește și ca bază. Scopul real este de a înregistra bărbații care sunt eligibili pentru serviciul militar.

Era plin. Nimic nu dovedește acest lucru mai bine decât faptul că oamenii de peste 40 de ani sunt

Bărbații care erau prea scunzi au fost plasați într-o coloană diferită de colegii lor mai tineri și mai înalți (KSH

1960).

În 1848, guvernul ungar și-a propus să cerceteze populația (la rând)

(tot din cauza situației), dar planul eșuează. În 1850 și 1857, populația austriacă

Sunt în desfășurare evenimente care se extind și în Ungaria. În 1867, Biserica din

Oficiul Central de Statistică este înființat ca urmare a

Ungaria, din acest moment încolo, avea să înceapă o fundație sistematică, științifică.

colectarea datelor. În timpul și după recensământul din 1870

La fiecare zece ani, Regatul Ungariei colectează date pentru propriile scopuri.

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

42 În 1920, recensământul a acoperit doar Trianon Ungaria, the

Ocazie cuvenită în 1940 are loc un an mai târziu și apoi este luată

inclusiv populaţia zonei anexate a Transilvaniei de nord.

În România au fost finalizate și trenuri către Transilvania în anii enumerați.

recensăminte: 1919, 1920, 1930, 1948, 1956, 1966, 1977, 1992, 2002 și

2011.

Statele membre ale Uniunii Europene organizează întotdeauna alegeri naționale în anii 2001.

numărând.

3.2.2.2.Standarde internaţionale pentru recensăminte

Criteriile pentru un recensământ modern sunt stabilite de Națiunile Unite.

definit (ONU 2008):

– se referă la un anumit moment ideal

– condiţia de simultaneitate: trebuie să dureze o perioadă de timp r

– să fie cuprinzător, acoperind întreg teritoriul țării respective

– să fie regulat, efectuat la aceleași intervale (la fiecare 10 ani)

Recensământul este responsabilitatea statului, costurile lui sunt suportate de stat, de stat

Furnizarea datelor este obligatorie pentru cetățeni (ONU 2008).

Recensămintele au subiecte „obligatorii”: acestea sunt de bază

demografice, familiale, de activitate economică, ocupaționale, educaționale

criterii, precum și cei mai importanți indicatori care dezvăluie caracteristicile fizice și calitative ale apartamentelor

criterii mai înalte.

Chestionarele conțin unele dintre ceea ce sunt acum cunoscute ca „întrebări sensibile”

de asemenea, vizează subiecte luate în considerare: precum naționalitatea și apartenența religioasă

datorii, stare de sănătate, handicap.

Recensămintele agricole sunt, de asemenea, efectuate la intervale regulate.

În timpul recensământului din 2011, le-au fost administrate diverse chestionare

în gospodării:

P (persoane) – chestionar care conține date personale, min-

separat pentru fiecare membru al

G (gospodarie) – caracteristici generale ale gospodăriei, e m- locuiesc în gospodărie

numărul de subiecți și relația lor între ei, un singur chestionar pentru toți

referitor la membru

L (locuinta, cladire) – caracteristici apartament, bloc

3. Surse de date privind populația

43 M (persone plecate in strainatate) – persoane plecate în străinătate

TP (persoană prezentă temporar) – persoană prezentă temporar

PPI (persoane care pleacă pentru o perioadă lungă de timp) – termen mai lung

persoane care au plecat o vreme în străinătate

SC (spațiu de locuit colectiv, tip cămin și hotel) – comunal

resedinte, locuinte si alte institutii publice de ingrijire, hoteluri

3.2.2.3. Dezvoltarea populației României. Românul din 2011

unele date de recensământ

Populația României a început la 15,8 milioane în 1948, atingând vârful în 1990.

Atinge apogeul în 2011 (peste 23 de milioane), apoi începe să scadă continuu. Țara

Populația oficială în 2011 era de 20.121.641, dintre care 1.227.600 erau catolici.

ei înșiși ca maghiari, care reprezintă 6,5% din populația țării.

Defalcarea pe denumiri este următoarea:

- Ortodocși: 87,5%
- romano-catolici: 4,9%
- Reformat: 3,3%
- Greco-catolici: 0,7%
- penticostal: 2,5%

3.2.2.4. Populația Ungariei

Pe teritoriul Ungariei de astăzi la mijlocul secolului al XVIII-lea, cca. 150.000 de oameni

trăit. De atunci, populația a crescut constant, iar apoi revoluția din 1956...

ca urmare a scăderii bruște pe scară largă de atunci

ca efect al emigrării. Vârful este atins și de populația Ungariei.

A atins apogeul la începutul anilor 1990 și de atunci a scăzut. În vara lui 2010

Populația Ungariei a scăzut sub pragul psihologic de zece milioane.

3.2.3. Microrecensământul

Un eșantion de „mini-recensământ" între două recensăminte, al cărui scop este să

actualizarea mai frecventă a datelor ca răspuns la schimbările sociale și economice rapide

att. Acesta pare a fi recensământul viitorului, deoarece este mai rapid, mai flexibil

și mai rentabil decât tradițional.

44 În Ungaria, acesta a fost realizat în 2% din gospodării din 1963. În 2016,

Microrecensământul a fost efectuat pe un eșantion mai mare, de 10%, care a inclus 441.000

gospodării (KSH 2016). În Germania, 1% din gospodării sunt afectate

incluse în sondaj: aceasta înseamnă 370.000 de gospodării și 810.000 de persoane (Statis-

Oficiul Federal 2021).

În timpul microrecensământului, furnizarea datelor pentru recensământ

la fel de obligatoriu. Microrecensământul nu s-a stabilit încă în România

instituţie.

45 4. NAȚIONALITĂȚI ROMÂNIEI

Definiția conceptelor legate de națiune este dată de sociologii maghiari.

O luăm din clasicul lui gia, Andorka Rudolf (Andorka 2003).

O națiune este formată din cei care se consideră membri ai unei națiuni și

care au o identitate națională comună. Tipul ideal de identitate națională este m a-

include o limbă sau un dialect comun, o cultură comună, obiceiuri,

multe, amintiri ale istoriei comune (care nu sunt neapărat

corespund faptelor), precum și spațiul comun de locuit. Națiunea

Conceptul de stat presupune în general existenţa unui stat care

starea unei națiuni (Andorka 2003).

Minoritate națională: un grup de membri ai societății care nu aparțin

se identifică nu cu naţiunea majoritară, ci cu o altă naţiune care

are un stat sau caută să-și înființeze propriul stat. Ungaria-

Legislația țării definește naționalitatea ca toate

o poveste populară care este originară din Ungaria de cel puțin un secol

port, care este într-o minoritate numerică în rândul populației statului, cel

Aveau propria lor limbă, cultură și tradiții care erau diferite de restul populației.

Mi-e frică.

Numim grup etnic cei dintr-o anumită societate

grup de oameni care au sentimentul unei identități culturale comune,

care îi separă de grupurile majoritare sau de alte etnii. estic

În Europa, ne referim la o comunitate de oameni cu o cultură și o tradiție comune (trecut).

sub grupul etnic, ai cărui membri sunt uniți de un sentiment de origine comună, cel

experiențe culturale, istorice sau de zi cu zi ale celor care aparțin grupului

sunt deținute în comun și, pe baza acestora, au o identitate comună, definită.

Au un sentiment de apartenență (Heckmann 1992, Kósa Filep

1978). Considerăm de ex. un grup etnic. secuii et.

Distincția dintre o minoritate națională și o minoritate etnică este dificil de făcut.

a interpreta. Conceptul de minoritate națională este mai strâns legat de statele-națiune.

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

46 posibil, etnia poate fi interpretată independent de aceasta. În secolele XVIII–XIX

în perioada formării statelor naţionale europene, formarea statului

popoarele (majoritare) au devenit națiuni și definim naționalismul în raport cu ele

ca minoritate (naționalitate) acele popoare indigene care

Ei vorbesc o altă limbă decât națiunea majoritară. Naţionalitatea şi

o abordare foarte simplistă pentru a distinge etnia,

că minoritatea națională este o națiune care vorbește aceeași limbă cu ea,

bine, care are propriul său stat-națiune în altă parte, în timp ce minoritatea etnică

Nu au patrie sau aspirații de a înființa un stat.

Fiecare recensământ din România a inclus date despre naționalitate.

o întrebare. Recensământul din 1948 este o excepție, care includea limba maternă

a întrebat el și din aceasta deducem naționalitatea.

Tabelul 4: Naționalitățile României la recensămintele din 1930 și 1948

1930 1948

Naţionalitate Populaţie Procent

raport Naţionalitate Populaţie Procent

raport

Română 12.981.324 71,9 Română 13.597.613 85,7

maghiară 1.425.507 7,9 maghiară 1.499.851 9,4

Germană 745.421 4,1 Germană 343.913 2.2

evreiesc 728.115 4,0 idiș 138.795 0,9

rutenă și ucraineană 582.115 3,2 ucraineană 37.582 0,2

Rusă 409.150 2,3 Rusă 39.332 0,2

bulgară 366.387 2,0 bulgară 13.408 0,1

Țigan 262.501 1,5 Țigan 53.425 0,3

Gagauz 105.750 0,6 Gagauz - -

turcă și tătară 176.913 1 turcă și tătară 28.782 0,2

Total 18.057.028 100 Total 15.872.624 100

Cine a dispărut între cele două date (1930 și 1948) și din ce motiv?

ruteni/rușini, ucraineni și găgăuzi

În 1944, Rusia a recucerit Basarabia, ceea ce explică ar u-

numărul enorm de ucraineni, ruși și găgăuzi

scădere între recensămintele din 1930 şi 1948. Moldova de azi

4. Nationalitatile Romaniei

Ei trăiesc în 47 de republici, unde probabil că sunt ruși sau ucraineni.

sunt înscrise în registre.

Găgăuzii sunt turci creștini ortodocși și bulgari, din Nistru -

Ei trăiesc în partea de sud a Republicii Moldova (Transnistria), printre separatiști. THE

Regiunea se bucură de o autonomie relativă încă de la începutul anilor 1990. Zona de azi

aparține și Republicii Moldova, dar Chișinăul nu își exercită suveranitatea asupra acesteia.

tu puterea reală.

evrei

În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, 420.000 de evrei români au fost deportați. THE

Din cei 150.000 de evrei închiși în lagărele de concentrare, cca. 50.000 au supraviețuit. THE

13.000 de oameni au murit în pogromul de la Iași. Influentul german și ucrainean

lucrând împreună cu oamenii din Basarabia şi Bucovina, şi

Au fost luați din Transilvania de Nord. Numărul romilor este în scădere drastică.

nici nu poate fi pusă pe seama aceleiaşi cauze similare cu cea din perioada în discuţie.

germani (și sași, șvabi)

După al Doilea Război Mondial, un număr semnificativ dintre ei au emigrat în Austria și Germania.

au fugit în România, iar mulți dintre cei care au rămas în România au fost convertiți în muncitori sovietici.

deportați în lagăre. Reîntregirea familiei cu membrii familiei în Germania

sek, iar datorită politicii minoritare a regimului Ceau șescu, sașii și

Şvabii au părăsit treptat ţara. La momentul schimbării de regim, în 1989

Doar 95.000 de sași trăiau în Transilvania, abia 40% din populația din 1910.

cel. La ultimul recensământ, doar 36.000 de persoane de naționalitate germană erau înscrise în

au notat-o adânc.

tătarii

Ei locuiesc în județele Dobrogea, Constanța și Tulcea (centre majore ale

(Juk Medgidia), au rămas acolo de la invazia tătarilor.

rușii

Schimbarea graniței dintre cele două recensăminte a dus la existența acestui grup etnic.

de asemenea la o reducere drastică a numărului de lecţii. Lipovenii ruși sunt și astăzi în viață

Judetul Tulcea.

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

48 Tabelul 5: Naționalitățile României în timpul celor mai recente două recensăminte

2002 2011

Naţionalitate Populaţie Procent

raport Naţionalitate Populaţie Procent

raport

Română 19.409.400 89,5 Română 16.896.816 88,6

maghiară 1.434.377 6,6 maghiară 1.499.851 6,5

Țigan 535.250 2,5 Țigan 619.007 3,2

Germană 60.088 4,1 Germană 36.884 0,2

Turcă și tătară 56.773 0,3 Turcă și tătară 28.782 0,2

Lipova 36.397 0,2 Lipova 23.864 0,1

evreu 5.870 0,02 evreu 3.153 0,02

Total 21.698.181 100 Total 19.042.936 100

4.1. POPULAȚIA TRANSILVANIEI

În 2002, în regiunea Transilvaniei locuiau 7,22 milioane de oameni, iar în 2011, 6,64 milioane de oameni

pe zi. Între cele două date de recensământ, populația a crescut cu 8,1%.

se confruntă cu o scădere. Întrucât rata națională de scădere este de 9,6%,

Ponderea populației transilvănene în interiorul țării a crescut ușor.

Cea mai mică scădere s-a înregistrat în județele Timișoara (3%) și Cluj-Napoca (4%).

înregistrat. Populația județului Mureș a scăzut cu 6,9%, deci ce mai este?

este sub media națională. Huny are cea mai mare scădere

în județ (15,8%), precum și în județele Arad, Fehér, Sibiu și Crassó-Szörény

măsurată în rigole (Kiss Barna 2012).

4.1.1. Proporția maghiarilor din Transilvania

Tabelul 6: Relațiile etnice ale populației din Transilvania

de la sfârşitul secolului al XV-lea până în zilele noastre8

Perioada Toate populațiile

după număr,

în mii de maghiari

(Secui) germană

(saxon) romanesc Altele

%

Date privind teritoriul istoric al Transilvaniei (inclusiv Partium)

Nr. 15 sfârşitul 425 60,0 16,0 24,0 -

1786 1.578 32,1 12,9 49,9 4,0

1850 2.062 26,0 9,3 59,5 3,8

1857 2.174 27,8 9,0 58,5 3,8

8 Între 1869 și 1910 după limba maternă, în 1920 după naționalitate (Varga 1998: 142).

4. Nationalitatile Romaniei

49 Date despre teritoriul Transilvaniei actuale

1830 3.327 23,3 11,3 62,3 3,1

1869 4.224 25,0 11,9 59,0 4,1

1880 4.033 25,9 12,5 57,0 4,6

1890 4.430 27,1 12,5 56,0 2,1

1900 4.875 29,5 12,0 55,0 3,5

1910 5.262 31,6 10,7 53,8 3,9

1920 5.135 25,7 10,8 56,9 6,69

1930 5.537 24,4 9,8 57,8 8

1941 5.912 29,5 9,1 55,9 5,5

1948 5.761 25,7 5,8 65,1 3,4

1956 6.232 25,0 5,9 65,0 4,1

1966 6.720 23,8 5,5 67,9 2,8

1977 7.500 22,0 4,3 70,9 2,8

1992 7.711 20,8 1,5 73,6 4,1

2002 7.223 19,6 0,8 74,7 4,9

2011 6.481 18,9 0,6 74,4 6,1

Sursa: Nyárády 2003: 274 –275, 386, Varga 1998: 140 (calcul propriu), Nyárády 2003: 515,

Calcul propriu bazat pe Kiss–Barna 2012: 11, Kiss –Barna 2012: 21

4.1.2. maghiari din Transilvania. Recenzie istorică

Pe baza datelor pe care le avem, cercetătorii au identificat retrospectiv 425 de mii

Populația era estimată la 100.000 de oameni la sfârșitul secolului al XV-lea (Mályusz 1939). The

Transilvania, care era încă locuită în mare parte de maghiari în anii 1700

a sosit un număr semnificativ de români. Numai între 1720 și 1786 a fost adusă

Aproximativ 400.000 de români au emigrat în Ungaria și Transilvania

(Dávid 195 7: 168 –169), ceea ce a dus la o schimbare în compoziția etnică a regiunii

compoziție: la sfârșitul secolului al XVIII-lea, maghiarii reprezentau doar o mică parte din populația totală

constituia o treime.

Datele noastre fiabile despre creșterea populației sunt disponibile din 1869.

de când există Oficiul Central de Statistică.10 Pentru perioade anterioare

cercetătorii calculează datele pe baza statisticilor confesionale. Acest

mai restrâns, așa-zis Cu privire la teritoriul istoric al Transilvaniei, se poate spune cu mare certitudine

pentru a face acest lucru, deoarece cultele sunt strâns legate de naționalități: the

9 Aici cealaltă categorie include evreii, care anterior erau în principal germani, într-o măsură mai mică

a crescut proporţia maghiarilor.

10 Transilvania a încetat să mai fie principat independent odată cu compromisul din 1867, iar de atunci a devenit parte a Ungariei.

Face parte din țară.

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

50 de credincioși romano-catolici, reformați și unitarieni sunt aproape exclusiv maghiari

vorbitori nativi, luteranii sunt în mare parte germani, greco-catolici și

Greco-ortodocșii sunt de obicei români și aparțin comunității de credință evreiască.

iar oamenii sunt exclusiv de naţionalitate evreiască. Regiunea istorică de frontieră cu Transilvania este

in (Partium, Banat) denumirea si nationalitatea nu mai sunt aceleasi

într-o asemenea măsură. Pe lângă români, sârbii sunt și grecești orientali (ortodocși)

religie, Biserica Greco-Catolică, alături de români, ruteni şi

aparțin adesea Bisericii Romano-Catolice și nu numai maghiarii erau romano-catolici,

dar și o parte semnificativă a germanilor, croaților și slovacilor. Ţiganca-

Majoritatea populației erau adepți ai confesiunilor greco-ortodoxe și greco-catolice. Aici

Prin urmare, pe baza datelor confesionale, numai o analiză atentă poate duce la concluzii.

să tragă concluzii despre mişcarea populară naţionalistă.

La scurt timp după înființarea Oficiului Central de Statistică (în 1870)

A avut loc primul recensământ maghiar. Din prudență politică, asta

nu a întrebat despre naționalitate, ci doar despre apartenența religioasă (Varga 1998),

Pe baza acesteia, cercetătorii au făcut estimări ale populației de naționalități transilvănene.

preţ. Din 1880 încoace, problema limbii materne a servit drept bază pentru studiul naționalităților.

iar mai târziu – începând cu 1919 – au întrebat de naţionalitate.

Tabelul de mai sus conține date detaliate despre proporția naționalităților

pe teritoriul Transilvaniei actuale. La mijlocul secolului al XIX-lea, românii din Transilvania

mai mult de jumătate din populație, proporția maghiarilor este de aproximativ 25%,

și cele ale vorbitorilor nativi de germană (inclusiv cei care vorbesc dialectul idiș)

evrei de asemenea) 11 -12%.

În secolul al XIX-lea, proporția maghiarilor a crescut, iar la începutul secolului,

Proporția etnicilor maghiari s-a apropiat de 30%, în timp ce cea a românilor a scăzut oarecum.

uns (Varga 1998: 145 –147). Creșterea proporției de maghiari se datorează parțial

de la reproducerea lor naturală peste medie în 2001, parţial datorită românităţii şi

din rata mai mare de emigrare a sașilor, iar în al treilea rând din migrația altor naționalități

Țiganii (români, evreii, șvabii din Szatmár și germanii bănățeni) ca maghiari

(Varga 1998: 160). Acești factori sunt discutați în

Mai multe vor fi discutate în capitolul despre mișcările populare.

Evreii vorbitori de idiș au fost mult timp clasificați ca un grup etnic.

cu germanii, deoarece limba lor este un dialect al limbii germane. În plus

multi evrei s-au asimilat ca maghiari, deci bazat pe limba lor materna, maghiara

a fost inclus în coloană. Începând din 1919, au fost incluse ca o categorie separată.

Evrei – acest lucru reduce și proporția de germani și maghiari.

4. Nationalitatile Romaniei

51 După Primul Război Mondial, în România au avut loc două recensăminte:

În 1919 și 1920. La acea vreme, Transilvania aparținea deja României. Românul

Metodologia recensămintelor a fost diferită de cea a recensămintelor anterioare din Ungaria, în primul rând

mai ales că naționalitatea nu se bazează pe limba maternă, ci pe „puterea oamenilor”

Au fost conduși înapoi la „detre” și întrebați despre abuzurile autorităților.

se adaugă, ceea ce a redus proporţia maghiarilor. Astfel, cuvântul-

Numărul șvabilor a crescut brusc, deoarece acest grup etnic este acum

au apărut în statistici separat de maghiari. În plus, Székelyföld

multi erau ca sa zic asa „re-romanizati", oameni care erau

Ei credeau că anterior erau români, dar violenta invazie maghiară

asimilate ca urmare a Recensământului este unic din punct de vedere metodologic.

Din această cauză, evreii erau acum înregistrați ca naționalitate independentă.

Statisticile oficiale sunt părtinitoare dacă aceeași populație

Luăm în considerare și datele confesionale ale anchetei, care sunt relativ exacte.

Arată clar naționalitatea.

După primul război mondial, ungurii au început să piardă din nou teren.

În Transilvania. Acest lucru se datorează parțial naturii recensămintelor. În plus, primul v i-

După încheierea Războiului Rece, numărul nașterilor a crescut, ceea ce

ar fi favorizat o creștere a populației în continuare, dar din acel moment ungurii

fertilitatea a început să scadă, ne-a fost nefavorabil, iar de atunci

a rămas sub media națională. Scăderea populației este

Migraţia datorată reorganizărilor postbelice este de mare importanţă în

val extern: sute de mii au migrat din zonele anexate în primii ani

Au ieșit în patrie. Toate acestea, asemănătoare cu migrația de astăzi, se datorează în mare parte

a afectat grupele tinere de vârstă fertilă, ceea ce a afectat produsele generațiilor ulterioare

De asemenea, a redus activitatea.

Recensământul din 1941 arată din nou că populația maghiară este mai mare.

oaie. La acea vreme, statul maghiar a efectuat din nou recensământul și 90.000 de români

Limba sa maternă s-a „schimbat" în maghiară. Printre ei sunt acei unguri...

care s-au declarat români la momentul precedentului recensământ românesc şi

acum și-au îmbrățișat din nou identitatea maghiară, dar și români și evrei care

nu vorbeau deloc maghiara. Creste numarul maghiarilor

la vremea aceea, acei evrei au fost din nou înregistrați ca maghiari.

o parte semnificativă a celor care au fost anterior excluși pe baza apartenenței lor confesionale

Au fost scrise ca vorbitori nativi de idiș (Varga 1998: 173).

Populația României a devenit mai omogenă ca urmare a valului, iar cel

Majoritatea română: numărul celor mai semnificative minorități a scăzut. THE

Scăderea proporției maghiarilor a fost moderată în comparație cu cea a germanilor, care au fost

rata datorată deportărilor și emigrărilor în masă este doar câteva

a scăzut la jumătate într-un an.

În deceniile de socialism, r o-

imigraţia a crescut şi mai mult proporţia românilor şi a redus

minoritățile naționale, care astăzi, cu excepția populației de etnie romă, sunt din ce în ce mai multe

se epuizează. Fosta diversitate nationala si culturala a Bazinului Carpatic

Pare să dispară odată cu întărirea statelor-națiuni omogene.

În 2002, în Transilvania locuiau 7,22 milioane de oameni, iar în 2011 doar 6,64 milioane de oameni locuiau acolo.

în zonă. Dintre aceștia, 1.227.600 de persoane, 18,91% din populație, s-au declarat maghiari.

naţionalitate, care este de cca. Ultimele două luni au înregistrat o scădere de două sute de mii

între recensăminte. Astăzi, sunt 3,9 români pentru fiecare maghiar din Transilvania. Trei

In judete (Harghita, Covasna, Szilágy) proportia maghiarilor a crescut fata de romani.

comparativ cu populația sa, două județe (Bihar, Szatmár) au păstrat primele zece

rate din anii anteriori. În ultimii ani, în principal în județele Brașov și Mureș

proporția maghiarilor a scăzut (Kiss�Barna 2012).

Având în vedere că în România nu se face microrecensământ, iar

Din cauza pandemiei, recensământul programat pentru toamna anului 2021 a fost amânat.

Vom avea date exacte și actualizate până la sfârșitul anului 2022 cel mai devreme.

despre numărul şi proporţia maghiarilor din Transilvania.

53 5. MIŞCAREA POPULARĂ NATURALĂ .

NUPCIALITATE, NAȘTERE, FERTILITATE

Cele două componente obligatorii ale creșterii naturale a populației sunt fertilitatea

și mortalitatea.

Persoanele născute într-un an sunt numite cohortă de naștere.

Cel mai adesea folosim termenul de cohortă în acest sens (cohortă de naștere).

anul de producție), dar de ex. se poate referi și la cuplurile care s-au căsătorit în același an-

Ei sunt o cohortă de căsătorie.

Nașterea este abordată din partea copilului, nașterea din partea mamei.

acelasi eveniment. Travaliul și nașterea sunt 98% la fel, cu excepția

Diferența este cauzată de nașterile de gemeni.

În demografie, folosim adesea cuvântul naștere vie, care

Sunt înregistrate doar născuții vii. Decesele fetale sunt doar

sunt incluse în statistica medicală, nu în demografie.

În societățile tradiționale, fertilitatea este de obicei o funcție a conjugalului

Era o activitate de fertilitate, deci era puternic asociată cu nupțialitatea. Prima intreaga

Rata de căsătorie (nupțialitate): proporția femeilor căsătorite aflate la vârsta fertilă (15-49).

Indicatorul îl putem întâlni și sub alte denumiri: de ex. căsătorie, căsătorii

dorința de a se căsători, dorința de a se căsători. Valoarea nupțialității este valoarea căsătoriei.

depinde de vârstă și de rata de căsătorie.

5.1. AH AJNAL -LINE

John Hajnal, un demograf de origine maghiară, a fost influent în 1965.

În studiul său publicat în 1911, el a fost primul care a raportat despre o regiune care a împărțit părțile de est și vest ale Europei.

despre linia de demarcație a istoriei demografice și sociale care le desparte unul de celălalt.

Aceasta este așa-numita linie de la Hajnal, adică linia de separare St. Petersburg-Trieste

La vest, o caracteristică,

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

54 model de căsătorie unic, ale cărui principale caracteristici sunt căsătoria ridicată

vârsta căsătoriei și persoanele necăsătorite care nu au fost niciodată căsătorite au o mare

(Hajnal 1965: 101). Femeile de aici aveau deja 23 de ani la acea vreme, bărbați

S-au căsătorit pentru prima dată la vârsta de 26 de ani. 10-20% dintre tineri nu au avut niciodată

căsătorit, deci rata nupțialității era deja mai mică la acea vreme.

Ca exemplu, registrele Canterbury arată că 1619 și

Din perioada dintre 1660: la acea vreme, dintre cele 1000 de registre de căsătorie, cele mai

miresele aveau 22 de ani și majoritatea mirilor aveau 24 de ani, primele căsătorii au fost

iar vârsta medie a copiilor a fost de 24 și 28 de ani. Nobilii au fost primii care s-au căsătorit.

Hajnal pune tiparul căsătoriei occidental la mijlocul secolului al XVII-lea.

El îl vede ca fiind tipic pentru perioada existenței sale și până în anii 1940. Aspect

Știm puține despre cauzele sale – în acest sens, cele eterne

discută un model de moștenire în care un fiu a moștenit întreaga moșie și aceasta

Trebuia să „aștepte” întâlnirea, abia atunci se putea căsători.

În Europa de Est, pe de altă parte, tinerii sunt cei mai des întâlniți

familiile erau întemeiate în gospodării în care soțul și-a „adus” soția la părinți.

obţine (Zorii 1965). Susținerea propriei familii este, de asemenea, supusă unor condiții financiare,

dar nu este o cerință a avea o gospodărie independentă. Prima căsătorie la o vârstă fragedă

sunt contractați, proporția celor care nu s-au căsătorit niciodată este scăzută. În timp ce

Doar în Occident 50% dintre persoanele de 15-50 de ani erau căsătorite, restul erau văduve.

sau necăsătorit, în timp ce în Est doar 30% erau văduvi sau necăsătoriți, așa că acum

Putem vorbi despre nupțialitate.

Desigur, au existat câteva excepții de la linia Hajnal la vest de

o regiune care se lăuda cu nupțialitate și fertilitate ridicate, de ex.

Irlanda, sudul Italiei, sudul Spaniei.

Schimbări recente în mișcarea căsătoriei în ultimele decenii

s-a întâmplat, țările din Europa Centrală și de Est în comportamentul lor demografic

au „prins” modelul vestic, așa că linia Dawn s-a deplasat mai spre est,

între Dubrovnik și Sankt Petersburg (Philipov 2001), sau mai radical

complet neclară după părerea mea

Au devenit caracteristice fenomenele celei de-a doua tranziții demografice, care sunt

Van de Kaa rezumă după cum urmează:

1) Rata totală de fertilitate scade la vârste mai înaintate.

2) Sarcina premaritală și „căsătoria forțată” sunt reduse.

3) Vârsta medie a primelor căsătorii poate chiar să scadă temporar.

5. Mișcarea populară naturală. Nupțialitate, naștere, cer fertil

55 4) În timp ce a avea copii este amânată în cadrul căsătoriei, cel

Pierderea fertilității în prima jumătate a ciclului de viață feminin - pierderea întregului

duce la o scădere periodică a ratei fertilităţii.

5) Rata divorțurilor va crește.

6) Căsătoria este amânată, iar conviețuirea premaritală devine obișnuită.

7) Relația de conviețuire se răspândește.

8) Legislația și opinia publică sunt permisive față de avort.

9) Conviețuirea devine din ce în ce mai comună în rândul divorțaților și văduvilor.

10) Conviețuirea este văzută din ce în ce mai mult ca o instituție alternativă la căsătorie.

Ei văd că rata de a avea copii în afara căsătoriei este în creștere.

11) Rata totală de fertilitate este stabilă sub nivelul de înlocuire.

lize.

12) Când apar nașteri amânate, rata totală de fertilitate

raportul poate crește periodic,

13) dar nu toate amânarea nașterii au ca rezultat

în timpul unei perioade de fertilitate fericită.

14) Proporția persoanelor care nu au copii crește în cele din urmă.

15) Ratele de fertilitate ale cohortei sunt sub valoarea reproductivă

ei rămân.

(Van de Kaa 2002: 10)

5.2. MĂSURAREA PRODUCTIVITĂȚII DE AZI

Rata brută a natalității vii: numărul de născuți vii la mia de locuitori

azi peste un an.

Valoarea indicatorului este cea mai mare în Africa Subsahariană, cea mai scăzută în

țările europene dezvoltate și Asia de Sud-Est. Este într-adevăr foarte „brut”

Este un indicator, deoarece este calculat pentru întreaga populație, nu doar pentru

pentru femei și nu doar pentru cele aflate la vârsta fertilă. La o primă aproximare însă

 este un bun indicator al evoluției numărului de nașteri, în general similar cu acesta

se formează şi rapoartele specifice.

Rata generală de fertilitate: numărul de născuți vii într-un anumit an

împărțit la numărul de femei în vârstă fertilă (15-49 de ani), la o mie de persoane

calculat.

Ratele de fertilitate specifice vârstei: într-o anumită grupă de vârstă

Împărțim numărul de copii născuți de femei aflate la vârsta fertilă la numărul de femei din grupa de vârstă.

număr, la o mie de oameni.

De obicei calculăm pe grupe de vârstă de cinci ani.

Atentie: acestea sunt valori date in miimi!

Rata totală de fertilitate (TFR)

Indicatorul este practic ratele de fertilitate specifice vârstei

cantitate, prin urmare, este sensibil la schimbările în timpul fertilității, deci

întârzierea de a avea copii care este tipică timpurilor noastre, cu atât mai târziu

să amâne până la bătrâneţe. În ciuda fluctuațiilor sale periodice, produsul general are un y-

Rata de fertilitate este cel mai frecvent utilizat indicator de fertilitate.

TFR poate fi, de asemenea, exprimat în acești termeni, dar cel mai adesea este exprimat cu o singură cifră.

Îl folosim ca număr, cu una sau două zecimale. Următoarele tabele sunt

Presupunând că ratele de fertilitate ale unui anumit an sunt constante, se proiectează că a

Câți copii ar avea o femeie de-a lungul vieții dacă ar fi rata tipică de fertilitate pentru un an

ar da naștere pe baza înclinației vizuale.

5. Mișcarea populară naturală. Nupțialitate, naștere, cer fertil

57 de rate totale de fertilitate pentru fiecare continent, apoi cea mai mare din lume

țările cu cele mai mari și mai scăzute rate de fertilitate

Acestea conțin datele dvs.

Tabelul 7: Rata totală de fertilitate pe fiecare continent

Rata totală de fertilitate a continentului (TFR)

Lumea – medie 2,3

Africa 4.3

America de Nord 1.6

America Centrală și de Sud 2.0

Asia 1.9

Europa 1.5

Oceania 2.2

Sursa: PRB 2021

Tabelul 8: Rata totală de fertilitate cea mai mare și cea mai scăzută

țări cu tarife

Cele mai mari valori Cele mai mici valori

Țara TFR Țara TFR

Somalia 6,9 Taiwan 1,0

Ciad 6,4 Hong Kong 0,9

Republica Democrată Congo 6,2 Coreea de Sud 0,8

Sursa: PRB 2021

Rata totală de fertilitate (TFR) în țările europene dezvoltate

nu atinge valoarea 2 în nicio țară: cea mai mare valoare este 1,8

in zilele noastre se masoara in Franta.

Pentru a măsura puterea de reproducere a unei populații, se folosește coeficientul de reproducere.

Folosim statistici care iau în considerare doar nașterile feminine, de vreme ce

mai târziu doar femeile vor da naștere copiilor. Acestea sunt mai greu de calculat,

Astfel, în știința populației, cea mai comună măsură a ratei totale de fertilitate este y-

folosim numărul.

Rata de reproducere brută sau brută

Coeficient de reproducere net sau pur Coeficient de reproducere brut

rata totală de fertilitate × proporția de născuți vii la fete

58 Cu toate acestea, nu toate fetele trăiesc până la sfârșitul anilor de reproducere, deci net

Coeficientul de reproducere este întotdeauna mai mic decât brut: atunci când îl calculați, acordați atenție e-

Luăm în considerare și riscul de mortalitate al fetelor și femeilor care nu vor mai putea

sunt capabili să dea naștere următoarei generații.

Dacă coeficientul net de reproducere este mai mare decât 1, atunci n ö-

daca este mai mica de 1, atunci vorbim de o populatie in scadere.

Suntem.

Se poate face un calcul mai precis pentru suprafața caracteristică unei cohorte.

coeficienții de activitate și reproducere, dar numai

retroactiv, cca. După 30 de ani se deschide o oportunitate tehnică, pentru că

trebuie să luăm în considerare fertilitatea completă a unei cohorte.

5.3. PRODUCTIVITATEA ADOLESCENTULUI

Nașterile la 1.000 de fete cu vârsta cuprinsă între 15-19 ani se calculează și ele separat.

numărul, nivelul fertilității adolescenților. Adolescentă fertilă

are riscuri pentru sănătate, în primul rând nașterea prematură și maternă

decesele mai frecvente sunt incluse aici. În ultimele decenii, global

a început să scadă, dar este încă ridicat în multe locuri, în primul rând în sub-

în Cornul Africii (100 ‰). Nivelul de dezvoltare economică scade odată cu

rata de fertilitate a adolescenților, cea mai scăzută din țările cele mai dezvoltate

(ONU 2019).

Principalele motive ale scăderii sunt creșterea participării femeilor la școală, care

amânarea căsătoriei. Referitor la fertilitatea adolescentului

În Europa, situația României este foarte nefavorabilă.

5.4. FERTILITATEA ȚĂRILOR MUSULMANE

Astăzi, 1/5 din populația lumii este musulmană, adică aproximativ 1,6

Înseamnă un miliard de oameni. Sistemul politic în țările musulmane

diversitatea poate fi experimentată: există o lege islamică strictă Arabia Saudită Coeficient net de reproducere ▯ coeficient brut de reproducere ▯

  (mortalitatea femeilor 0-14 ani) + (mortalitatea femeilor 15-49 ani)

5. Mișcarea populară naturală. Nupțialitate, naștere, cer fertil

59 în Iran și guvernare seculară, de exemplu, în Tunisia și Bangladesh. THE

Cea mai mare populație musulmană trăiește în India (184 de milioane), încă aici

Constituie o minoritate, 15%, din populație. Cel mai mare dintre musulmani

Concentrația sa poate fi observată în Orientul Mijlociu și Africa de Nord.

În 1980, rata de creștere a populației musulmane era de 3%, ceea ce

cea mai mare creștere a populației din istoria modernă.

Creșterea mare a populației musulmane din Europa are

reglementează relațiile etnice. Musulmanii indigeni trăiesc în Kosovo

și Albania, unde proporția lor este de aproximativ 90%, iar în Israel, palestinienii sunt

Ei reprezintă 18% din populație.

Imigranții sau chiar musulmanii din mai multe generații sunt expuși unui risc crescut de apariție

locuiesc în Franţa (8%) şi în Regatul Unit (5%), dar

În ultimele decenii, toată Europa de Vest și America de Nord

a crescut la tara. Aceasta este o populație tânără, deci până în 2050

se dublează, iar pe alocuri se triplează ca număr. abdominal-

Procesul este în desfășurare în țările africane: de exemplu, în Nigeria astăzi populația este încă

Mai puțin de jumătate din populație este musulmană, dar se așteaptă să devină mai mult în câțiva ani.

vor fi incluse.

5.5. PERSPECTIVE ISTORICE SOCIALĂ: CEA

În condiții naturale de fertilitate, o femeie are o medie de

şase copii. Fertilitatea naturală depinde de perioada de alăptare

lungime, deci acest număr este doar aproximativ.

Numărul de nașteri este de cca. Acum 200 de ani, industrializarea și prima democrație

Declinul a început în timpul tranziției fiilor, iar natalitatea este în scădere de atunci.

raport. Astăzi, diferența dintre lumea „dezvoltată” și cea „subdezvoltată” este semnificativă,

În prima, sunt în medie 1,4 copii pe femeie, iar în cea din urmă, sunt 3 copii pe femeie. Aşa

În țările mai sărace, mai puțin dezvoltate economic, se nasc mai mulți copii.

țări în care planificarea familială conștientă și contracepția sunt rare.

Mai jos este o scurtă digresiune istorică socială despre

pentru a explica fertilitatea scăzută. Din aceasta puteți vedea că, deși ziua-

Rata natalității a scăzut semnificativ, iar tipul de familie dominant este

familii cu un singur copil, fenomenul singurelor nu este nici măcar obișnuit în societatea noastră

de origine modernă, dar are rădăcini mult mai vechi.

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

60 Studiile de reconstrucție a familiei lui Rudolf Andorka (Andorka 1975,

2001) deja în secolele XVIII-XIX. La începutul secolului au fost descoperite două biserici reformate din Baranya

limitarea natalității în sat, Besence și Vajszló. Celebrul or-

Revoluția industrială și prima tranziție demografică au trecut mult timp de la

scăderea netă a fertilităţii are loc înainte de aceasta, me-

într-o societate agricolă, în timpul existenţei iobăgiei. Andorra

Pe parcursul secolului examinat de (începând din 1790), rata mortalității

nu s-au îmbunătățit semnificativ, deci condițiile populației din regiune

prima tranziție demografică, în care peștii devin mai întâi n-

fertilitatea se îmbunătățește, urmată de o scădere a fertilităţii.

Investigațiile lui Andorka datează de la mijlocul secolului al XVIII-lea și au supraviețuit

a examinat căsătoriile și nașterile din regiune pe baza registrelor bisericești

acțiunile lui. Vârsta de căsătorie în cele două localități este în jurul mediei naționale.

formați, s-au căsătorit mult mai tineri decât în țările occidentale.

Deci nu se poate spune că a existat un model de căsătorie occidental.

în Ungaria, care se caracterizează prin căsătorii târzii și venituri mici.

ar fi dus la o fertilitate mai mare.

Deși nu pot explica de ce în Ormánság

Prima care a apărut în Ungaria a fost singura, un lucru este sigur,

„Ceea ce sa realizat în nord-vestul Europei prin domesticirea târzie a fost realizat în Or-

Țărănimea Manchus a fost implementată prin controlul nașterilor în cadrul căsătoriei.

„...este un lucru grozav” (Andorka 1975, 2001: 95).

În ciuda căsătoriilor timpurii, ratele nașterilor vii rămân ridicate.

Sunt destul de scăzute. Atât de mult încât, în 1845, medicul-șef al județului Baranya,

Miksa Hölbling prezice epuizarea populației maghiare din regiune din cauza mai multor

în beneficiul germanilor care au copii:

„Este corect să-ți fie frică... vor fi și maghiarii la rând, iar peste 50-100 de ani

„În locul pantalonilor czifra maghiari, veți găsi doar pantaloni strâmți șvabi” (Hölbling

1845, citat de Andorka 1975, 2001).

În cele două sate, scăderea fertilităţii căsătorite a început în jurul anului 1790.

lubrifiere, care este considerată una dintre cele mai scăzute valori din Europa. Decât

Această valoare este, de asemenea, mai mică decât controlul nașterilor din Europa de Vest în l-

în satele țărănești, sau de ex. în satele franceze, care sunt la nivel național

Controlul nașterii a început să fie implementat în această perioadă. In cea mai mare masura-

5. Mișcarea populară naturală. Nupțialitate, naștere, cer fertil

În 61 de ani, fertilitatea căsătorită a scăzut la grupa de vârstă 40-44 de ani,

ceea ce duce la concluzia că familiile Ormánság au copiii doriti.

După ce au ajuns la numărul maxim, și-au limitat numărul de copii „oprindu-se complet”.

Rata mai proastă a mortalității pentru femeile cu vârste cuprinse între 30 și 50 de ani este grăitoare, ah a-

comparativ cu populația masculină de vârstă similară, la care este de imaginat ca nașterea - avorturile efectuate ca mijloc de restricție au, de asemenea, ceva de-a face cu asta (Andorka 1975, 2001).

Controlul tradițional al nașterii este perioada dintre sarcini

prelungirea perioadei contează, de exemplu, în cazul alăptării prelungite, în timpul întreruperii, închiderea conștientă a fertilității prin realizarea numărului dorit de copii în modern caracteristică controlului nașterii (Van de Valle - Knodel 1980). Ormanság

Femeile au folosit și practica modernă de a opri, dar la o vârstă mult mai tânără.

Și-au încheiat fertilitatea la o vârstă mai tânără decât în altă parte. Fiecare genă testată rațiile s-au oprit din ce în ce mai devreme începând de la sfârșitul secolului al XVIII-lea cu a avea copii, ceea ce indică răspândirea treptată a controlului nașterii. The numărul mediu de copii, care arată fertilitatea totală, în perioada studiată a scăzut continuu pe parcursul cursului. Al 19-lea. La sfârșitul secolului, o cincime din familii

Creștea un copil, iar familia extinsă era foarte mică. În același timp, eu...

Datorită ratei ridicate a mortalității infantile, familiile cu doi sau mai mulți copii

În multe cazuri, doar un copil a ajuns la maturitate.

Explicațiile anterioare credeau că fenomenul a fost găsit în sistemul de valori.

corupția morală a populației sau religia reformată

au scris cu o mână. Deoarece în așezările catolice din regiune (Mecseka controlul nașterilor a avut loc și în ianuarie, precum și în alte sate reformate abia mult mai târziu a început reducerea conștientă a numărului de copii, infirmată

Explicația valabilă este aceea care se bazează exclusiv pe norme religioase și morale mai libere.

urmărește dezvoltarea culturii unice Ormánság până la

Studii de reconstrucție a familiei datând de la mijlocul secolului al XVIII-lea

Ei resping, de asemenea, opinia anterioară conform căreia singura mână era baza iobăgiei.

ar fi fost o consecință a înșelăciunii. Pe atunci foștii iobagi

excluse de la utilizarea resurselor proprietarului (apă, pășuni, păduri),

iar controlul nașterii poate părea un răspuns rațional din partea lor,

reducerea numărului de „guri flămânde” de hrănit. Dar din moment ce nașterea conștientă este

Semnele de reglare pot fi detectate mult mai devreme, cauza fenomenului poate fi identificată mai devreme.

Rudolf Andorka crede că poate fi găsit în evenimente: până la sfârșitul secolului al XVIII-lea,

un val anterior de creștere s-a încheiat, terenul arabil s-a epuizat

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

62 de moșii mari au făcut imposibilă agricultura la scară mică și locală

Proprietarii au restricționat folosirea iobagilor a pământului și pădurilor. În apropiere

nu existau orașe care să ofere alte opțiuni de trai

ar fi pentru oamenii din Ormánság. Pentru ca orașele din jur să nu fie nevoite

mutarea într-o moșie mare și scufundarea în soarta unui scutier, rata de creștere a populației

Ei doreau să-și mențină nivelul de trai atins anterior prin reducerea veniturilor lor.

Controlul nașterii a devenit o normă, o regulă nescrisă, iar familiile au avut de suferit semnificativ.

urmată de parte (Andorka 1975, 2001).

În Transilvania, obiceiul închinării cu o singură mână era practicat în primul rând de protestanții Kal o-

A fost descrisă din Taszeg (Makófalv a, Bogártelke, Nádasdaróc, Kispetri). Același k-

a fost observată și în locuri în care maghiarii nu erau majoritari,

astfel în judeţele Hunyad şi Krassó-Szörény.

5.6. CARACTERISTICI DE PRODUCTIVITATE ALE ROMÂNIEI

În Europa de Est, inclusiv în România, societatea a trecut printr-o perioadă de schimbare în ultimii șaptezeci și cinci până la opt ani.

Au fost schimbări radicale în ultimul an. Transformarea socialistă este fundamentală

Procesele sale au fost următoarele: organizarea muncii țărănești și deci cea

Familia tradițională s-a dezintegrat, urbanizarea a fost larg răspândită, iar femeile au fost

au preluat treaba. Paralel cu toate acestea, a doua jumătate a anilor ’50

De la mijlocul secolului al XX-lea încoace, caracteristica fundamentală a populaţiei este scăderea rapidă a fertilităţii şi

Nu era niciunul.

În 1961, pentru prima dată în istoria României moderne,

Fertilitatea este nivelul necesar reproducerii simple în timp de pace.

a scăzut mai jos. Rata totală a fertilităţii în 1965-66 a fost

Era doar 1,9. Cu aceste valori, România – împreună cu Ungaria –

ţările cu cele mai scăzute rate de fertilitate din Europa la mijlocul anilor şaizeci

era printre ei. În Europa de Vest, fertilitatea era la apogeul după război la acea vreme.

Ca o consecință a „baby boom-ului”, este încă nevoie de reproducere simplă.

A fost peste normal.

La începutul anilor 1960, controlul nașterii era cel mai important lucru din Europa de Est.

Avortul a devenit mijlocul preferat de contracepție, iar populația a început să o facă

S-a bazat aproape complet pe avort. O explicație pentru aceasta este

Educație sexuală insuficientă, lipsa tehnologiei moderne de contracepție

Poate exista neîncredere față de . Acest lucru este valabil mai ales pentru România.

5. Mișcarea populară naturală. Nupțialitate, naștere, cer fertil

63 Multă vreme, acesta a fost locul cu cea mai mare rată a nașterilor vii din Europa de Est.

Numărul de avorturi pe femeie. În 1964, valoarea indicatorului ajunge la 4, ceea ce

numeric înseamnă că cu 278 mii născuți vii, 1 milion 112 mii

a fost efectuat un avort artificial. În maghiară: numai la fiecare al cincilea copil

s-a născut din fetuși concepuți.

În Ungaria, în 1952, a prezentat Anna Ratkó, ministrul bunăstării publice

interzicerea avortului, care a fost ridicată rapid în 1956. Acesta este un-

Numim această perioadă relativ scurtă epoca Ratkó, care a devenit cunoscută

Unul dintre motto-urile sale a fost: „A da naștere unui copil este o glorie pentru o fată, o rușine pentru o femeie”.

datorie! "

Interdicția avortului a intrat în vigoare mai târziu în România. 1966/770-

es Decretul avortului (Decretul) este ilegal pentru populație

avortul, chiar dacă este cea mai importantă metodă de control al nașterii,

Era un instrument mai puternic. Potrivit regulamentului, este posibil din punct de vedere legal în următoarele cazuri:

să facă un avort dacă sarcina sau nașterea ar pune în pericol viața mamei

la risc, unul dintre părinți are o tulburare ereditară gravă

a fost comis în, sarcina a fost rezultatul unui viol, sau dacă

Mama are peste 45 de ani sau a crescut cel puțin patru copii. Aceleaşi-

În acest an a fost introdusă taxa pentru fără copii, al cărei cuantum este

a crescut de-a lungul timpului. În mod similar, legile divorțului au fost înăsprite în acest moment.

procedură. Este practic imposibil să accesezi contraceptive.

volt. În general, prin urmare, ca reacție la scăderea fertilităţii, a

pronatalist violent, despre politicile populației care încurajează nașterile

putem vânt.

Ca urmare a măsurilor, rata totală de fertilitate

(TFR) a crescut brusc de la 1,9 la 3,7. În următorii doi ani, mai mult de

Cinci sute de mii de copii se nasc în fiecare an. Toate acestea au fost în România

cele mai populate generații din toate timpurile, se numesc „decrețiști” (poate că nu

ar fi fost dacă nu ar fi fost „necesar”). Din 1969, fertilitatea

a început să scadă, iar până în 1973, deși încă în reproducere simplă

a fost peste nivelul necesar anilor 1960, scăzând cu 1/3 față de nivelul din 1967

spate. Populația a început să folosească alte tehnici de control al nașterii,
și au apărut și canale ilegale de avort. Până în 1984, fertilitatea
a scăzut din nou sub nivelul reproductiv, așa că a fost efectuat un avort după un an.
Legea a fost înăsprită: limita de vârstă pentru avortul legal, care a fost stabilită în 1972,

64 au fost condamnați la 40 de ani, apoi din nou la 45 de ani și apoi în loc de cei patru inițiali
doar cinci copii aveau voie.

Ordonanța privind avortul a fost abrogată abia în 1990, deși
Nu există nicio îndoială că a existat o creștere semnificativă a populației în primii câțiva ani.
efect.

5.6.1. Fertilitatea maghiarilor transilvăneni

Rata totală de fertilitate a maghiarelor din România în 1964 și
În 1965 a fost de 1,7, iar în 1966 a fost de 1,8, ceea ce era puțin sub nivelul or-
medie pentru țară. În sistemul trecut, și în anii nouăzeci, cel de astăzi
Fertilitatea femeilor maghiare a fost mai mică decât media națională, 2005-2007
Cu toate acestea, între 2001 și 2006, a depășit media națională, iar ultimele două recensăminte
În perioada dintre 1990 și 1994, tarifele maghiare și naționale au fost în esență aceleași.
identic.

Acest lucru este prezentat în tabelul de mai jos.

Tabelul 9: Rata totală de fertilitate:
Română medie și maghiare ardelene

Perioada	România	maghiari ardeleni
1992 -2001	1,45	1,31
2002 -2011	1,37	1,37
Modificare	-5,4%	4,2%

Sursa: Kiss-Brown 2012

Atunci când se calculează rata de fertilitate, trebuie luată în considerare și aceasta

Ar trebui să luăm în considerare că există o diferență între femeile înregistrate ca maghiare și femei

între numărul de bebeluşi născuţi de Procesul de asimilare intergeneraţională

capacitate aprox. 5,5 la sută, adică nou-născuți născuți din căsătorii mixte

o proporție atât de mare dintre ei nu sunt înregistrați ca maghiari în registrele de naștere (Kiss Barna

2012).

5. Mișcarea populară naturală. Nupțialitate, naștere, cer fertil

65 5.7. DIFERENȚE REGIONALE ȘI ETNICE

IN PRODUCTIVITATE

În interiorul Transilvaniei, o falie Nord/Nord-Est-Sud/Sud-Vest f i-

poate fi găsit în fertilitate. În același timp, caracteristicile reproductive

La nivel microregional, chiar și între satele învecinate, există un decalaj uriaș

Ar putea exista diferente. Un exemplu foarte ilustrativ este interacțiunea dintre

cazul Lövéte, un oraș catolic din Sédos, și Homoródalmás unitarian.

În anii 1960, modelul familiei cu copii mari era comun și

a fost acceptat, pe de altă parte, Homoródalmás a fost o excepție rară și un cert

a fost considerat deviant în multe privințe (Pakot 2003).

Rata totală de fertilitate în orașe este scăzută peste tot.

mai liniștit decât la sate. Deci, în zonele rurale, de obicei se nasc mai mulți copii,

ca în orașe.

Nivelul actual de fertilitate din România se datorează în mare parte femeilor rome.

Acest lucru se datorează ratei de fertilitate peste medie. Romii

populație comparativ cu rata de fertilitate totală medie națională de 1,3-1,4

Poate fi caracterizat printr-un indicator de 3, ceea ce înseamnă că se nasc de două ori mai mulți copii romi,

ca maghiara sau romana.

 6. MIŞCAREA POPULARĂ NATURALĂ .

SCHIMBAREA OBIECTULUI LA FACȚIUNI DE COPII:

MODIFICĂRI STRUCTURALE ÎN PRODUCTIVITATE

O schimbare izbitoare în ultimii ani a fost creșterea vârstei materne.

dezvoltare: astăzi oamenii încep să aibă copii mult mai târziu, vârsta nașterii este

Se arde. Acesta este unul dintre motivele pentru care se nasc mai puțini copii. Vor lega mai târziu astăzi.

căsătoria cu câteva decenii mai devreme și cea mai vizibilă schimbare

apare în rândul absolvenților de facultate. Învățământul superior este casa...

Face probabil întârzierea contractului. Femeile cu diplome sunt la un nivel mai scăzut

sunt mai probabil să trăiască singuri în comparație cu cei cu o diplomă, în rândul bărbaților

această diferență este doar ușor detectabilă.

Proporția nașterilor în afara căsătoriei în Europa în anii 1970

Era încă foarte scăzut, oscilând în jurul valorii de 4-5%. Acesta este acum 50% în unele locuri.

ajunge de asemenea. Fertilitatea este așadar mai puțin legată de nupțialitate astăzi. The

în răspândirea coabitării, pierderea popularității căsătoriei,

Liberalizarea valorilor joacă un rol, la fel ca și amânarea

etapa vieții școlare, apare și se extinde postadolescența,

iar angajarea și viața profesională devin incerte. Partenerul

Proporția persoanelor care trăiesc într-o relație la cele două capete ale ierarhiei nivelului de educație este cea mai scăzută.

mai mare: pe de o parte, stilul de viață de tranziție al tinerilor mai înstăriți care își continuă studiile

sunt aleși în grabă de la școală la o carieră stabilă ("căsătorie de probă"),

pe de altă parte, în partea de jos a ierarhiei sociale, din necesitate (nu există nimic de făcut

a avea probleme, mijloacele de trai nu sunt sigure).

În același timp, căsătoriile au devenit și mai fragile. Pe când în Europa

În 1960, rata totală a divorțurilor era de 25%, în timp ce astăzi este de 40%, deci numărul căsătoriilor încheiate astăzi este

Se așteaptă ca 40% din căsătorii să se încheie cu divorț. Nivel de studii superioare

este asociată cu un risc mai mare de divorț. Mai mult, se moștenește și modelul familial: the

Copiii părinților divorțați au un risc mai mare de divorț decât cei care

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

Au crescut în 68 de familii complete. Cei ai căror părinți sunt divorțați sau într-o relație de concubinaj

trăit împreună, este mai probabil să alegeți conviețuirea decât căsătoria

coexistenţă. Divorțul părinților are un impact mai puternic asupra fetelor.

Pe lângă scăderea fertilităţii, schimbarea sa structurală

Putem vorbi și noi. Cele mai semnificative două dintre acestea sunt nașterile în afara căsătoriei.

creșterea bruscă a ratei avorturilor și a vârstei fertile

ascensiunea celuilalt.

În țările dezvoltate economic, nașterile în afara căsătoriei

S-a înregistrat o creștere mare a numărului și proporției de

decenii. În Islanda, 65% din toate nașterile nu au loc în luna tradițională.

are loc în cadrul

de asemenea in jocuri. În Uniunea Europeană, o medie de 40% din toate nașterile sunt

nașterea în afara căsătoriei și popularitatea sa în social și

În ciuda normelor religioase, se răspândește și în țările catolice. Este încurajator că

cel mai adesea cuplurile care trăiesc împreună au copii, deci tradiționalul

Este o formă de conviețuire asemănătoare familiilor.

Dacă nu ar exista nașteri în afara căsătoriei, Europa ar avea

dulceața sa ar fi chiar mai mică decât nivelul actual catastrofal de scăzut.

De exemplu, în Coreea de Sud, nașterile în afara căsătoriei sunt rare, cu întreaga populație

Rata sărăciei este încă cea mai scăzută din lume. Analiștii așadar

susţin că creşterea ratei naşterilor în afara căsătoriei

este destul de bun pentru fertilitate.

În Europa de Est, până la începutul anilor 1990, a existat o rată ridicată a tinerilor

căsătoria era tipică. De la schimbarea regimului s-a observat că

o scădere a contractelor de căsătorie, un nivel în general scăzut al mișcării căsătoriei,

Vorbim de galom (nupțialitate). Scăderea este mai mică în Occident, pentru că

rata de căsătorie a fost mai mică în primul rând, deci se poate observa o convergență

intre tari.

Vârsta primei căsătorii a femeilor a crescut în ultimii ani și la noi.

iar femeia necăsătorită coabitare ca primă relație (căsătorie de probă) înainte

frecvența virajelor. În Europa de Vest, 30% dintre tineri au o permanentă

consideră conviețuirea ca o formă de relație, dar în sudul Europei și altele

Într-o țară catolică, conviețuirea nu a devenit o alternativă la căsătorie.

Java.

Sectorul public se schimbă în paralel cu comportamentul demografic actual.

parerea de asemenea. Societatea rămâne pro-căsătorie, dar devine din ce în ce mai acceptabilă

6. Mișcarea populară naturală. Schimbarea obiceiurilor de a avea copii

69 la divorț, spre deosebire de un parteneriat civil, o căsătorie de probă (care

raportul este în creștere oricum).

Anterior, în cazul unei binecuvântări neașteptate a copilului, tinerii se căsătoreau rapid.

legat. Acesta este, pe de o parte, statutul unei „mame căsătorite” și, pe de altă parte, statutul copilului nenăscut.

A fost important din cauza soluționării situației oamenilor. Acum a scăzut în scurt timp

proporția căsătoriilor încheiate în stare bună, adică fo n-ul său a dispărut

posibilitatea legalizării relaţiei în cazul apariţiei copiilor, şi

Copilul este primit într-o familie tradițională (Kapitány 2021).

Liberalizarea opiniilor este arătată și de faptul că în scurt timp

proporția celor care cred că o relație ar trebui să fie o responsabilitate pentru copii s-a echilibrat

legalizarea nu este necesară în cazul a

aveau să se hotărască asupra căsătoriei. Oamenii erau încă în ligă acum câțiva ani

căsătoria era considerată recomandabilă în primul rând înainte de nașterea unui copil

obligatorie, această viziune începe acum să-și piardă exclusivitatea (S. Molnár 2011).

Fertilitatea maghiarilor din Transilvania și Ungaria este în creștere de ceva vreme.

Diferă în acțiune. În rândul persoanelor căsătorite din Transilvania, rata familiilor monoparentale este mai mare.

proporţia persoanelor cu trei sau mai mulţi copii în Ungaria este

nah. În Transilvania, majoritatea oamenilor care trăiesc în relații de concubinaj au trei sau

cu mulți copii (mulți dintre ei romi), ca în Ungaria. Diferențele între

în cele două populaţii după nivelul de studii: în Ungaria cel

Sunt mai mulți oameni cu mulți copii printre cei cu cel mai scăzut și cel mai înalt nivel de educație,

În Transilvania sunt mai multe familii cu un singur copil la categoriile de studii superioare. Aceasta este în-

mai asemănătoare cu comportamentul de fertilitate al românilor: romånce

Pe măsură ce nivelul lor de educație crește, ei au din ce în ce mai puțini copii.

mint (Pongrácz 2009).

6.1. PREFERINȚE PUBLICE PENTRU NUMĂR DE COPII:

NUMĂRUL DE COPII PE CARE ÎI VREAU

Socialismul a susținut modelul familiei cu doi copii. Acum că

Proporția persoanelor care consideră un copil ideal depășește trei copii.

proportia celor care prefera! (Citim în secțiunile anterioare: timpul prezent singular este de departe

nici nou.)

Opiniile și comportamentul demografic evoluează în mod similar. The

Numărul mediu de copii considerați ideali este urmat de fertilitatea reală

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

70 de scădere: mai puțini copii sunt considerați ideali astăzi decât înainte.

Poate mai important, oamenii au mai mulți copii.

ideali decât cei născuţi efectiv: cei mai mulţi spun că

Da, doi copii este ideal, dar rata totală de fertilitate este de doar 1,4.

și 1,6 – aceasta este aproximativ rata de fertilitate totală actuală a Ungariei

raport.

Numărul dorit de copii pentru femeile căsătorite în Ungaria este puțin mai mare,

ca în Transilvania. Femeile născute la sfârșitul anilor șaizeci sunt surprinzătoare în Transilvania

numărul dorit scăzut de copii. Motivul pentru aceasta poate fi că avortul...

Interdicția a creat o populație numeroasă care, după douăzeci de ani,

au ajuns mai târziu la vârsta fertilă. Dar din moment ce femeile au de obicei unele

Ei aleg un partener care este cu 10 ani mai în vârstă decât ei, așa că partenerul lor avea jumătate de vârstă.

un bărbat care ar putea fi considerat un potențial candidat, din moment ce s-a născut înainte de interzicerea avortului

bărbații erau mult mai puțini ca număr decât ei. Literal puțin

era un bărbat cu câțiva ani mai în vârstă decât femeile născute în 1967-68. Cuplul-

Această ciudățenie periodică a pieței de relații poate explica și de ce acestea

femeile își adaptează dorința de a avea copii la oportunitățile lor de relație

persoane: numărul lor dorit de copii este sub media de 2 (Spéder Veress 2009).

Cea mai tânără cohortă de femei are un număr dorit mai mic de copii

poate fi urmărită din motive noi, în primul rând economice și sociale

la răspândirea valorilor post-materiale care însoțesc dezvoltarea.

Desigur, numărul dorit de copii depinde de starea relației.

Adverb: oamenii care trăiesc singuri peste tot plănuiesc să aibă mai puțini copii. Acesta este

Numărul poate crește în timp, pe măsură ce relația se dezvoltă.

6.2. DE CE NUMĂRUL REAL DE COPII ESTE MAI SĂCUT?

CU NUMĂRUL DE COPII PE VREI?

Un domeniu important al studiilor populației este investigarea

De ce fertilitatea rămâne sub numărul ideal și dorit de copii?

cel puţin. Cercetătorii investighează, de asemenea, motivele eșecului planurilor de naștere

sunt investigate. Dezvoltarea grupurilor conform planurilor de naștere este de înțeles

arată o corelație cu starea civilă: cei care încă plănuiesc să aibă copii

Printre ei sunt mulți oameni singuri, cei care au avut cândva mai mult de un copil

 Printre planificatori predomină persoanele divorțate, în timp ce printre cei care își implementează planurile,

Sunt oameni care sunt căsătoriți.

Acei maghiari care cred că au reușit în precedentul lor

pentru a-și realiza planurile de naștere, au avut în medie 2,2 copii.

Proporția persoanelor fără copii printre ei este foarte scăzută, ceea ce sugerează că

Lipsa de copii conștientă este un fenomen destul de rar în societatea noastră.

Dacă îi examinăm pe cei care au plănuit cândva să aibă mai mulți copii, adică

Indiferent de motivul pentru care planurile lor au eșuat, au ales în mare măsură unul sau

Ei cresc doi copii. 44% dintre părinții singuri au avut mai mult de un copil la un moment dat

planificat. Deci adevărata problemă este trecerea de la primul copil la al doilea.

vor fi raportate în cazul unor progrese ulterioare.

Cum își amintesc cei afectați de ce le-a fost schimbată copilăria?

Care sunt planurile tale pentru viitor?

Majoritatea oamenilor au indicat motive familiale, motive de sănătate și motive financiare.

eu. Motivul de sănătate este că în multe cazuri sunt prea bătrâni.

Au încercat să-și realizeze planurile de a avea copii la o vârstă fragedă și, din această cauză, ei

Într-un sens logic, ei „au rămas fără timp”.

Părinții și-au anulat studiile primului și celui de-al doilea copil la o rată peste medie din motive financiare.

mai ales despre al treilea și următorii copii. Deși facultatea de la locul de muncă-

Foarte puțini oameni au ales un motiv legat de rier, poate că nu întâmplător

Majoritatea acestui grup mic erau femei cu doi copii, care își așteptau al treilea.

a renuntat sa aiba un copil din motive „legate de cariera de munca”.

(Căpitan 2012) .

Fenomenul lipsei de copii intenționate este marginal la nivel mondial, cu excepția în

Germania și Elveția (Miettinen –Szalma 2012). Copilul vizat este...

Cele mai mari rate ale șomajului sunt în cele mai tinere cohorte și cele mai ridicate în

pot fi detectate în rândul persoanelor cu dizabilități, în special în rândul celor care locuiesc singuri

trăiesc și printre femeile foarte educate. Aceasta indică faptul că

A avea copii este mai puțin compatibil cu obiectivele lor de viață.

6.3. JUDECAREA CĂSĂTORIEI ȘI A VIȚII DE FAMILIE

DINTRE UNguriI TRANSILVANI

Printre maghiarii ardeleni, fertilitatea si familia ideala

mari schimbari de principii/idei privind marimea

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

72 au avut loc în ultimele decenii. Chiar și în timpul acestei generații rele, sunt mulți

Schimbarea este: numărul de copii considerați ideali de generațiile mai tinere

media este mai mică decât fertilitatea reală a generației părinților lor.

În domeniul relațiilor, a început apropierea de demo g- propriu-zis.

între comportamentul religios şi valori. Numărul căsătoriilor este în scădere,

relațiile cresc, iar odată cu această transformare – deși cu întârziere, dar

– sistemul de valori al societății este și el atingând din urmă, liberalizare, mai mare

îndreptându-se spre toleranţă.

Comportamentul și valorile relaționale ale maghiarilor ardeleni sunt

mai tradițional decât în Ungaria. Mai mare la toate grupele de vârstă

rate de căsătorie și rate mai scăzute ale persoanelor care trăiesc împreună fără căsătorie

raport. Ungurii ardeleni căsătoriți sunt mult mai centrați pe căsătorie

Au aceeași atitudine ca și ungurii. Cu toate acestea, produsul real

Sărăcia este mai mică în Transilvania, sunt mai multe familii cu un singur copil și mai puține

familia extinsă, ca în Ungaria.

Cea mai semnificativă diferență între ardeleni și maghiarii continentali

Este evident în evaluarea anumitor forme de relații. Ardeleanul

O proporție mai mare de maghiari consideră că căsătoria este modul ideal de viață.

Motivul pentru aceasta este cel mai probabil diferența de religiozitate.

Ungurii ardeleni profesează M a- cu o rată de trei-patru ori mai mare decât

Sunt considerați foarte religioși, trăind după învățăturile bisericii, ca și maghiarii.

naţional. Pentru cele mai importante evenimente ale vieții - cum ar fi nașterea,

Căsătoria, moartea – confirmarea bisericii este o problemă importantă pentru majoritatea. The

Dintre maghiarii transilvăneni, peste 90% participă la slujbele bisericești

proporţia celor care cred că este esenţial.

Atât în Transilvania, cât și în Ungaria, populația este în mare parte centrată pe căsătorie.

Majoritatea oamenilor au o preferință pentru căsătorie, peste 80% o preferă.

În același timp, căsătoria de probă este relativ mai acceptată în Ungaria.

Conviețuirea permanentă fără căsătorie este o practică comună în ambele locuri.

Sunt de preferat. Cu toate acestea, există o diferență semnificativă în relația de conviețuire.

privind soarta ulterioară și statutul familial al unui copil conceput într-o țară străină. Pădurea este

Majoritatea maghiarilor, atat casatoriti, cat si in concubinaj, cred asta

se consideră corect dacă copilul este născut în căsătorie, în timp ce se află în Ungaria

mult mai puțini oameni consideră că este importantă legalizarea conviețuirii dintre părinți,

şi reglementarea statutului juridic al copilului.

6. Mișcarea populară naturală. Schimbarea obiceiurilor de a avea copii

73 6.4. SCHIMBAREA FORMELOR DE VIAȚĂ: SINGURI

În timpul discuției despre Dawn Line, am văzut că soții dvs. din Europa de Vest

Modelul estic a fost însoțit de un număr relativ mare de oameni care trăiau singuri, în timp ce cel de est

Modelele de căsătorie europene se caracterizează prin nupțialitate ridicată și niveluri scăzute de persoană singură

Numărul de bărci este caracteristic. Numărul de persoane singure și socio-demografice

Mediul a fost diferit în cele două jumătăți ale Europei. Cu toate acestea, având în vedere stilul lor de viață

nici în Vest, nici în Est nu au avut mare lucru de-a face cu single-urile de astăzi.

Mai jos este istoria socială a stilului de viață al celor singuri

investigam. Vom vedea că conceptele de „a trăi singur” și „unic” sunt

distincția nu a cauzat probleme pentru o lungă perioadă de timp, deoarece nu existau aproape deloc

un om care a trăit cu adevărat singur. În societăţile preindustriale

Oamenii au devenit singuri mai ales din necesitate. THE

Ei nu trăiau singuri în sensul de astăzi, deoarece gospodăria lor nu era o singură persoană

Au fost conduși afară. Ca personal de serviciu sau rudă cu o familie

făceau parte din ea, integrate în diviziunea ei a muncii gospodăreşti.11 Menajera

Familia/familia pe care le-au îmbrățișat are și o funcție de protecție și îngrijire.

Avea și 18 ani. Capul gospodăriei era într-o relație de reciprocitate cu cei aflați sub conducerea sa.

împreună, astfel încât oamenii singuri trăiau în dependență economică și personală. V-

Un model similar a predominat printre artizanii Rosh. Comunitatea mai largă

din lipsa instituțiilor adecvate, nu și-a asumat acest lucru mult timp ca apărare

funcţia: nu exista asigurare, spital sau azil de bătrâni.12 Asigurarea

Au existat obstacole tehnice și economice în calea stabilirii principiului,

Pe de altă parte, într-o societate agrară, un ajutor eficient este oferit de familii și gospodării.

multe și comunitatea satului ar putea oferi, mai degrabă decât sprijin monetar. Pe aceasta

În plus, împărțirea muncii în gospodărie – luând în considerare gospodăria și

funcția productivă a familiei – supraviețuirea tuturor membrilor,

a fost o condiție a furnizării. Multe pericole care au afectat viețile strămoșilor noștri

I-a forțat să intre într-o comunitate, fie că era o breaslă, o mănăstire sau un privat

gospodărie. Înainte de secolul al XIX-lea, dacă un tânăr locuia singur într-o gospodărie,

a supraviețuit de obicei războiului, foametei sau epidemiei. În mod similar, cel

11 Cel mai mare grup ocupațional de oameni care trăiau singuri în Anglia erau lucrătorii casnici.

Majoritatea dintre ei s-au născut tineri, dar au fost găsiți în toate grupele de vârstă (Laslett

1977: 34-35).

12 În orașele mai mari există niște adăposturi care găzduiesc săraci sau invalizi.

A fost folosit în principal de cei mai săraci oameni.

 de constrângeri au caracterizat și situația de viață a persoanelor în vârstă singure. Pentru ei,

singurătatea a reprezentat o perioadă temporară și a durat până la recăsătorire sau

A durat până când au fost integrați în gospodăria părinților. Bătrânii săraci sunt...

Au găsit protecție într-un cămin de tineret. Oamenii care trăiau singuri în epoca modernă timpurie nu era cuvântul

locuit într-o gospodărie de o singură persoană în sens strict, dar de fapt

decimat periodic în gospodăriile cu mai multe persoane (Boschied 1994: 24).

Numărul persoanelor care trăiesc permanent singure este în creștere din cauza recăsătoririi văduvelor.

a fost aparent neglijabil. În primul rând, ordinul de ajutor pentru văduve și orfani

Datorită dezvoltării drogurilor, de la sfârșitul secolului al XVIII-lea încoace, occidental

Numărul recăsătoriilor în Europa este în scădere, pe măsură ce numărul de

văduvele soldaților și ofițerilor nu mai erau obligate financiar să plătească încă o lună

a incheia un contract. Această tendință a fost întărită doar de romi în primul rând

idealul căsătoriei amoroase ridicat la culmi eterice de tika, cu care

era incompatibilă – întrucât reprezenta neloialitate față de memoria defunctului –

act – recăsătorie. În ciuda schimbărilor economice și mentale

Numărul gospodăriilor cu o singură persoană a crescut doar ușor, ceea ce se datorează în primul rând

în oraşe (Boschied 1994). Orașele au fost o singură persoană

sunt liderii în răspândirea gospodăriilor.

Pentru noi, în contextul actual, iluminarea atitudinilor sociale este

important, dar nu putem uita nici importanța factorului material

în căsătorie. Pe lângă barierele mentale, gospodăriile cu o singură persoană

Conducerea unei ferme pentru o lungă perioadă de timp este, de asemenea, de neconceput din cauza condițiilor financiare și de locuință.

ar fi fost inutil. Doar cei care sunt complet independenti financiar, nu lucrează,

Ar fi putut fi o cale viabilă pentru puținii care au trăit din ea. Căsătoria ca Dumnezeu

Protestantismul nu face decât să sporească prestigiul legăturii binecuvântate de

Bisericile reformate au eliminat toate formele de viață în catolicism

instituția celibatului (celibatul preoțesc) de ordin superior decât Lumea superioară este...

Pentru el, căsătoria este cadrul pentru perfecțiunea umană:

„Căsătoria este începutul și punctul culminant al oricărei culturi. Ea îmblânzește cele aspre,

iar cel mai educat om nu are o ocazie mai bună să-și arate blândețea

dovedeste asta. Trebuie să fie indestructibil pentru că aduce atât de multă fericire,

că nicio altă nefericire nu o poate întuneca.” (Goethe:

Atracție și alegeri, 1809, trad. István Vas)

6. Mișcarea populară naturală. Schimbarea obiceiurilor de a avea copii

75 Totuși, „perfecțiunea” este condiționată, și anume necesarul

să posede bunuri materiale pentru ca relația să nu devină împovărătoare. Căsătorie

deci este un privilegiu intr-o anumita masura, care presupune independenta economica.

Știm că, în jumătatea de vest a Europei, cei fără proprietate au avut rar

căsătorie: căsătoria și bogăția mergeau împreună (Boschied 1994). Daca j-

la est de linia finală această condiție era mai puțin valabilă, ceea ce, după cum am văzut,

Model de căsătorie timpurie din Europa de Est, rată de fertilitate mai mare y-

numere și o proporție mult mai mică de single (Dacă j-

(din 1965). Idealul romantic al căsătoriei amoroase este unul profan, materialist.

El a divinizat comunitatea pură, lipsită de constrângere. Prestigiul căsătoriei

a continuat să crească. Cu toate acestea, ar trebui să considerăm acest lucru doar ca un program, deoarece

Realitatea era departe de asta, mai ales în mediul rural, în lumea muncii câmpului.

Cu toate acestea, literatura și filosofia prezintă un ideal care

determină direcția mișcărilor.

Neputința celor singuri este așadar evidentă atunci când - în industrie -

În perioada sovietică, producția țărănească și pe scară largă

modelul gospodăresc pe care l-au învăţat în familia părinţilor lor. IP-ul este-

intimitatea burgheză în curs de dezvoltare în societatea modernă, idealul familiei mici este unul nou

pune persoanele singure într-o situație dificilă. Meșterii și negustorii sunt clari

ei trasează o linie de demarcație între ei și personalul lor de sprijin, producția

spațiul este separat de spațiul familiei. În același timp, idealul libertății personale

cunoscându-i, elevii înșiși încearcă să scape de dependența personală

din forma cunoscută anterior a lăcomiei (Borschied 1994). Breslele sunt moarte.

Odată cu creșterea numărului de angajați, proprietarul nu mai este obligat să-și asigure angajații.13 Mulți oameni închiriază

Ei devin chiriași sau chiriași de paturi.

Cultul căsătoriei a înflorit și în timpul dezvoltării societăților industriale.

A fost groaznic. Nimic nu exemplifica mai bine acest lucru decât Revoluția Franceză din 1871.

o campanie de calomnie împotriva persoanelor necăsătorite care erau considerate dușmani ai familiei,

care au fost etichetați drept oameni inutili, pervertiți, bolnavi (Borschied 1994).

Slujnicele și burlacii au fost multă vreme obiectul ridicolului,

spunând că a fost vina lor, din cauza unui handicap, că au eșuat

13 În multe cazuri, obligația stăpânilor de a oferi locuințe a persistat până la începutul secolului al XX-lea.

asigură pentru servitorii lor (Boschied 1994). În plus, se creează multe soluții temporare

care diferă după orașe și profesii: ucenicii locuiesc cu maestrul, dar

se îngrijesc de mâncarea lor sau mănâncă la stăpân dar dorm în altă parte

(Boschied 1994).

76 pentru a se căsători. Într-o asemenea exaltare a idealului familiei,

Stilul de viață al persoanelor singure nu putea conta pe recunoașterea socială. Frumosul-

În lumina literaturii, percepția despre celibatul este pozitivă în unele privințe

se extinde cu tonuri. Din secolul al XIX-lea, tinerii eroi necăsătoriți din romane au avut adesea

artiști, oameni creativi care sunt într-o oarecare măsură în afara societății

ei stau. Viața lor este artă, în general obiective mai înalte și civică

Ea exemplifică incompatibilitatea idealurilor de viață. Femeia care „a rămas în petrecere”

Pe de altă parte, ea este considerată o bătrână servitoare care este lăsată singură fără vina ei, pentru că

„nimeni nu avea nevoie”.

Stilul de viață voluntar și plin de culoare al single-urilor occidentale de astăzi s-a schimbat

Mărturisește atitudinile sociale. În ochii publicului, a independenților,

tinerii bine câștigați – atât femei cât și bărbați – sunt arhitecții propriului destin, care

renunță în mod conștient la relații de dragul carierei lor profesionale sau pur și simplu

numai de dragul independenţei lor personale.

Cadrul social s-a schimbat prin urmare.14 Calea vieții individuale este liberă

poate fi modelat, chiar pentru a fi modelat. Condiția cea mai importantă pentru aceasta, dacă nu cea mai importantă, este

Motivul pentru aceasta este creșterea nivelului de trai, generalizarea mai mult sau mai puțin a bunăstării.

divorţ. Valorile care au ocupat un loc proeminent în ierarhia valorilor sunt:

Ei apreciază consumul, libertatea, flexibilitatea și o viață confortabilă.

să fie implementate. În loc de idealul romantic al iubirii, cel

Principiul rudeniei apare ca regulator al relațiilor (Giddens 1992). The

în primul rând din cauza schimbărilor frecvente de domiciliu de dragul profesiei, weekend

se creează o serie de căsătorii sau căsătorii la distanță, în care personalul

implementarea este cel puțin la fel de importantă ca obiectivele comune și, într-adevăr, parteneriatul de durată

În locul unei relații, tot mai mulți oameni aleg să trăiască singuri – în sensul strict al cuvântului –

A adoptat un singur stil de viață.

Chiar și pentru cea mai mare parte a secolului al XX-lea, soțul a fost strâns asociat cu

A trăi singur era legat de pierderea lui; practic oameni în vârstă

însemna să devii independent. Contextul sociocultural din a doua jumătate a anilor şaizeci

Ca urmare a schimbărilor economice şi demografice din Occident, tot mai mulţi tineri şi

oamenii de vârstă mijlocie trăiau singuri.15 Numărul căsătoriilor a scăzut; o jumătate de secol

14 Pe lângă viața de student gratuit, a existat un alt factor care a îmbunătățit situația celor singuri și în general

având în vedere percepția negativă a gospodăriilor cu o singură persoană: aceasta este vârsta de pensionare ca viață independentă-

etapa și instituționalizarea și răspândirea modului de viață asociat (Boschied 1994: 45).

15 Pot fi observate diferențe semnificative între țările individuale. Țările scandinave sunt în fruntea listei

țări, Germania și Statele Unite. Țările puternic catolice sunt singure -

6. Mișcarea populară naturală. Schimbarea obiceiurilor de a avea copii

Tendința din 1977 a fost de a amâna formarea familiei și ratele de divorț.

creșterea de astăzi. Anterior, cei care trăiau singuri erau predominant femei,

care şi-au îngropat soţii sau i-au pierdut în război.16 Dintre tineri

o formă de viață autonomă care a apărut acum treizeci și cinci până la patruzeci de ani este acum comună la ambele sexe

pentru el, căsătoria și o relație de lungă durată au devenit o alternativă și, mai mult, cel

Balanța s-a înclinat în favoarea bărbaților: astăzi mai mulți dintre ei trăiesc singuri,

decât în rândul femeilor.

O persoană singură este de obicei o persoană din orașul mare. Pentru oportunități de angajare în primul rând

în sectorul serviciilor, diverse activități culturale și de agrement

De asemenea, face legătura cu orașul mare. În unele dintre marile orașe occidentale, menajera

Mai mult de jumătate dintre cazuri sunt o singură persoană și doar aproximativ jumătate dintre acestea

Trăiește tânăr și singur. În Berlinul de Vest, de exemplu, 27% dintre cei peste treizeci de ani

conduce o gospodărie cu o singură persoană.17 În toată Europa, anii douăzeci și treizeci

Grupul de persoane singure care vizitează este în creștere cel mai dramatic. Din ce in ce mai multi oameni sunt...

printre aceștia se numără cei pentru care nu mai este o perioadă de tranziție, dar

intenţionează ca stilul lor de viaţă să fie permanent

Trăind singur în perioada vieții de familie, vârsta postadolescentă

după – această oportunitate este oferită de îmbunătățirea situației economice a tinerilor, indirect

într-un mod care a fost creat de expansiunea educaţiei în ultimele una sau două generaţii

ca urmare a modificărilor care au avut loc. Apariția acestei forme de viață

apariția marilor orașe și anonimatul care a devenit posibil în ele,

declinul reglementării sociale și, nu în ultimul rând, libertatea

oportunitatea vieții de student. Cu toate acestea, deficitul de locuințe a stat mult timp în calea fenomenului single-urilor.

devenind masiv. Prin urmare, singurii sunt un fenomen nou din punct de vedere istoric. The

Gospodăria de o singură persoană ca categorie demografică este mult mai veche: cel

Tocmai am văzut că femeile văduve nu sunt eligibile pentru programele de asistență dezvoltate pentru ele.

De la introducerea sistemului, ei trăiesc singuri din ce în ce mai des. est -

În Europa, inclusiv aici, majoritatea gospodăriilor cu o singură persoană au încă persoane în vârstă.

locuiesc oameni, în principal femei, motiv pentru care țări cu dezvoltare economică ridicată

Structura de vârstă a îmbătrânirii și rata mortalității specifice sexului sunt responsabile. Dar

rapoartele sunt mult mai mici. Nu doar nivelul general de trai, ci și valorile

Diferențele sociale (în primul rând gradul de religiozitate și apartenența confesională) joacă, de asemenea, un rol.

ele joacă în dezvoltarea numerelor.

16 Bărbații văduvi se recăsătoreau de obicei.

17 Proporția persoanelor care sunt de fapt singure este de cca. Se estimează că este cu 10% mai mică (Peuckert 2002:

57), întrucât cei care trăiesc în relații la distanță apar și ca gospodării de o singură persoană

sau menține o relație în timp ce locuiește într-o gospodărie separată.

78 și aici, o pondere semnificativă și în creștere a gospodăriilor cu o singură persoană

apar gospodării de tineri și persoane singure de vârstă mijlocie. vest-german-

iar la ţară sunt deja mai multe gospodării de o singură persoană cu tineri

locuiește bărbat necăsătorit, ca în care o văduvă în vârstă. Fenomenul single-urilor

deci nu are precedent, nu a existat niciodată sub această formă. Aceasta înseamnă semnul n-

noutatea conceptului, care este deosebit de importantă în contextul îmbătrânirii generale a societății

în circumstanțele situației. Toate acestea sunt un viitor aproape inevitabil pentru indivizi.

ca „soartă" în viață, la o anumită etapă a vieții, proiectează a fi îngrijitor

înainte, iar acest lucru este din ce în ce mai important pentru individ, comunitate mică, social, economic

și o face o provocare și o sarcină socio-politică.

În cele două capitole despre fertilitate, am aflat în detaliu despre femeile

unul dintre factorii care modelează procesul de declin. Pe scurt, se poate afirma,

că astăzi populaţia continuă să crească în regiunile subdezvoltate economic ale lumii

creșterea, motivul cel mai important pentru care este rata de fertilitate continuă ridicată,

iar acest lucru este adevărat chiar dacă în ultimii ani a existat o scădere semnificativă.

În schimb, în țările dezvoltate, populația este în scădere și îmbătrânește.

este tipică, iar motivul principal al acestei situații demografice în deteriorări este nivelul de reproducere mult mai scăzut

fertilitatea a scăzut sub nivelurile normale. Motivele sunt complexe și în primul rând

Ele se regăsesc în schimbările de valori și stil de viață. Din ce în ce mai puține

se căsătoresc, iar oamenii se căsătoresc la o vârstă mai înaintată, adică

reduce valoarea nupțialității. A crescut și numărul divorțurilor. Faptul este,

că nașterea în afara căsătoriei, nupțialitatea și fertilitatea au devenit comune

Tandrețea se referă la independența parțială unul față de celălalt. Motivele enumerate

fertilitatea în ţările dezvoltate nu ajunge nicăieri la nivelul populaţiei

nivelul necesar mentinerii.

7. FOLCLORUL NATURAL.

MORTALITATEA

O altă componentă obligatorie a mișcării naturale a populației este mortalitatea.

(mortalitatea).

Creșterea explozivă a populației lumii în epoca modernă

fără precedent. Anterior, similar cu fertilitatea ridicată, h a-

asociat cu ariditatea, care a avut ca rezultat doar o mică creștere a populației

a făcut posibilă. În tranziția demografică, creșterea populației este prima mutare.

Rezultatul a fost o reducere semnificativă a numărului de decese. Astăzi în Europa

iar în restul lumii dezvoltate vedem societăți îmbătrânite, foarte

cu rate de mortalitate de vârf și speranță de viață ridicată la naștere.

Acest capitol prezintă principalii indicatori ai mortalității și factorii care îi modelează.

Analizăm rezultatele.

7.1 INDICATORI DE MORTALITATE

Rata brută de deces (mortalitate): decese la mia de locuitori

pe cap de locuitor, calculat pe baza populației de la jumătatea anului.

Rata brută a mortalității în România astăzi este de 1 1,7‰ (aceasta este relee).18

La fel ca rata brută a natalității, acest indicator este doar foarte

indicator general al mortalității. Numărul deceselor este puternic.

depinde de componența pe vârstă a populației, adică într-o populație în care

18 INSP/CNEPSS 2021

 proporția persoanelor în vârstă este mai mare, rata brută a mortalității este în mod natural mai mare

si ratio. Dar acest lucru nu este de bun augur pentru șansele de viață din acea țară!

Rata mortalității specifice vârstei este numărul de decese pe grupe de vârstă.

Numărul de persoane cu dizabilități la o mie de populație de vârstă adecvată, pentru populația de la jumătatea anului

calculat.

Indicatorul filtrează efectul compoziției vârstei, permițând comparații mai precise.

oferă o oportunitate de comparație, cum ar fi rata brută a mortalității. De obicei cinci

sau grupe de vârstă de cincisprezece ani.

Valoarea indicatorului din exemplul de mai sus în România este 12.23.19

Deoarece rata mortalității bărbaților este semnificativ mai scăzută decât cea a femeilor, ambele sexe

Ei folosesc rate separate de mortalitate specifice vârstei pentru

a socoti. Dacă același indicator este calculat pentru populația feminină de vârsta corespunzătoare,

Dacă ar fi să o scădem, am obține o valoare mult mai mică de 7,25.

Ratele mortalității sunt calculate și în funcție de cauza decesului, o

pe baza unui registru de cauze de deces convenit la nivel internațional. Motivul -specific pește n-

Având în vedere cunoștințele despre mortalitate, mortalitatea după cauza morții poate fi corelată în spațiu și timp.

devine comparabil.

Tratăm mortalitatea infantilă ca pe o categorie separată.

Rata mortalității infantile este numărul de decese la 1.000 de născuți vii într-un an.

numărul de sugari sub 18 ani care au murit într-un anumit an.

În România, rata mortalității infantile este de 6,1‰,20 care este cea mai scăzută din Uniunea Europeană.

pai este mai mare decât media, dar prezintă o ușoară îmbunătățire chiar și în ultimii ani.

19 Matei – Perţache 2012: 29

20 Sursa: INSP/CNEPSS 2019

7. Mișcarea populară naturală. Mortalitatea

81 Scăderea mortalității infantile este una dintre cheile exploziei populației.

proprietarul acesteia. Declinul este continuu în țările cel mai puțin dezvoltate, cele mai multe

mai mare în regiunea Africii Centrale (79 ‰ în Ciad) și doar puțin mai scăzută în

mai mic decât în alte țări din regiune (PRB 2021). Mortalitatea infantilă

Cel mai important factor de risc pentru nașterea prematură și greutatea mică la naștere este vârsta.

Șansele de supraviețuire ale bebelușilor prematuri și cu greutate mică la naștere sunt

Mai mult.

Cea mai scăzută rată a mortalității infantile este înregistrată în prezent în Esztor-

Se măsoară în țară (1,4 decese la mia de sugari), iar această valoare se obține prin

Țările din Europa de Vest și țările dezvoltate din Asia de Est sunt, de asemenea, afectate (PRB 2021).

7.2. MORTALITATEA RĂMÂNE TEMPORAR

Trecerea la agricultură, așa-zisa înainte de revoluția agricolă

Condițiile de mortalitate erau foarte proaste, dieta vânătorilor-culegători

Mai multe grupuri etnice au dispărut. Numărul de nașteri este adesea sub

radt numarul deceselor. Principala cauză a decesului la acea vreme a fost lipsa hranei.

Rata brută a mortalității este în jur de 50 ‰, speranța de viață la naștere este

Avea în jur de 20 de ani.

După trecerea la agricultură și așezări, populația a început

creștere, deoarece aceeași zonă ar putea hrăni mai mulți oameni

a oferi. Cu toate acestea, speranța medie de viață la naștere abia a crescut (20-30 de ani

(trebuie să fi fost în jur de 10

Un alt sfert dintre ei au murit înainte de vârsta de douăzeci de ani. Deci o generatie...

Abia pe jumătate a ajuns la maturitate. O cincime din aceleași generații au

și împlinirea a 60 de ani, în timp ce astăzi se sărbătorește 60 de ani.

În societățile agricole, mortalitatea este mai mare la populațiile mai dense.

cauzate de boli epidemice mai ușor de răspândit, provocând uneori uriașe

au apărut dezastre. Rata brută a mortalității într-o epidemie este

În ultimii ani, acesta a variat între 35 -50‰, deci nu a fost semnificativ scăzut.
decât printre popoarele vânători-culegători, dar în anii epidemiei a ajuns
200, chiar 300 ‰. Cea mai cunoscută epidemie a fost cea care a durat între 1347 și 1352.
Ciuma europeană, „Moartea Neagră”, în care populația Europei la acea vreme
O treime din gene ar fi putut muri. Holera a fost devastatoare - și apoi
Epidemia de variolă în secolele al XVIII-lea și al XIX-lea.
Fundamentele sociale ale sănătăţii publice
82 În Europa de Vest în timpul Revoluției Industriale, în secolul al XVIII-lea
Îmbunătățirea lentă și constantă a mortalității a început când au fost împinși înapoi
boli epidemice și boli infecțioase non-epidemice (de exemplu, tuberculoză)
(boală). În Transilvania, tocmai din cauza ultimei epidemii majore de holeră, mortalitatea
Declinul a fost mai târziu decât media europeană, doar în ultimul deceniu al secolului al XIX-lea.
(Kiss 2008: 25), prin urmare calculăm tranziția demografică din acest punct încolo.
punctul de plecare – să ne amintim, primul pas al acestui lucru este mortalitatea peste tot
scadere permanenta. La noi, anii 1880 au început să scadă încet.
rata mortalității, iar până la începutul mileniului a scăzut definitiv sub 30 ‰
lyedt, cu ușoare fluctuații pe regiune și pe an. Al Doilea Război Mondial
În anii imediat precedenți sezonului vinului, acesta scade permanent sub 20‰, nu numai în
urban, dar și rata brută de mortalitate a populației rurale (Nyárády 200 3:
98). În același timp, natalitatea scade semnificativ.
Urgența de sănătate publică din 1876 a jucat un rol major în îmbunătățirea mortalității în Transilvania.
legea sanatatii. Legea maghiară este inovatoare, iar în timp a depășit multe alte state.
prevenirea, în special prevederile sale de igienă și epidemiologice sunt semnificative:
a făcut obligatorie vaccinarea împotriva variolei, raportarea pacienților cu epidemii
și izolarea și, de asemenea, a dispus îngrijiri medicale obligatorii pentru copiii sub vârsta de șapte ani.

tratament, a introdus supravegherea sănătăţii în şcoli. O inovație importantă,

că Legea privind sănătatea publică impunea moașe calificări profesionale

practică și le cerea ca satele să aibă proprii medici și

să angajeze o moașă.

Odată cu îmbunătățirea situației de sănătate publică, starea de sănătate a populației s-a îmbunătățit încet.

nutriție și niveluri crescute de alfabetizare, care contribuie și la

la reducerea mortalității (Nyárády 2003: 99). Scăderea puterii de

a fost mai frecventă în copilărie, în primul rând din cauza dezvoltării bolilor infecțioase ale copilăriei

datorită opțiunilor mai bune de prevenire și tratament. Ceva mai mult decât atât...

mortalitatea infantilă s-a îmbunătățit mai lent odată cu vârsta și odată cu creșterea în vârstă

scăderea ratei mortalităţii devine din ce în ce mai moderată.

În concluzie, mai mulți factori sunt responsabili pentru îmbunătățirea mortalității europene.

a jucat un rol:

- Îmbunătățirea alimentației

- Condiții de locuit mai sănătoase

- Toaletare mai frecventă

- Alimentare sănătoasă cu apă potabilă

- Evacuarea apelor uzate

7. Mișcarea populară naturală. Mortalitatea

83 - Măsuri de sănătate publică – de ex. izolarea pacienților cu epidemii,

educație pentru sănătate

- Dezvoltarea medicinei: sunt identificați agenți patogeni, antibiotice

vaccinuri și vaccinuri sunt în curs de dezvoltare (acesta a fost în mare măsură cazul încă din secolul al XX-lea).

secol).

În lumea dezvoltată, așa-numita tranziție epidemiologică: principalul h a-

bolile de astăzi nu sunt contagioase, ci sunt în mare măsură legate de stilul de viață

boli cronice. Șapte din zece decese se datorează bolilor cronice

consecință (OMS 2021).

Motivele tranziției epidemiologice sunt multiple:

1. Creșterea vârstei medii

În țările dezvoltate, tot mai mulți oameni ajung la bătrânețe, populația

putem vorbi despre îmbătrânire. O proporție semnificativă a bolilor cronice

Afectează în primul rând populația în vârstă.

2. Dieta schimbată

Mâncare naturală, produsă în mare parte la ferma de acasă,

este înlocuit cu produse în masă ieftine, produse industrial, care colorează alimentele

conține aditivi și conservanți și la care

Corpul uman nu este încă obișnuit cu asta.

3. Efecte nocive ale procesului de urbanizare

Pentru a menționa doar cele mai cunoscute daune asupra mediului:

Poluarea aerului reduce cantitatea de lumină solară cu 30%, acest lucru p e-

Acest lucru duce la răspândirea bronșitei cronice. Dezvoltarea v i-

În unele orașe mari (de exemplu, Beijing, Delhi), mii de oameni mor în fiecare zi.

și boli respiratorii cauzate de poluarea aerului

în mână.

4. Progrese în tratamentul bolilor acute

Proporția deceselor din cauza bolilor infecțioase și cronice este

Răspândirea sa se datorează nu în ultimul rând și faptului că este mai infecțioasă

boala poate fi prevenită acum prin vaccinare sau proceduri medicale avansate

mult mai manevrabil sau gestionabil. Pandemia

Pentru persoanele care trăiesc cu HIV, tratamentul antiretroviral este acum disponibil

calitatea vieții este asigurată.

5. Îmbunătățirea tehnologiilor medicale

În ultima vreme, s-a întâmplat adesea ca cauza morții să nu fie cunoscută.

nu s-a stabilit sau boala precedentă nu a fost diagnosticată

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

84 au fost decimate. Datorită dezvoltării științei medicale, astăzi cel mai mult

mai multe boli pot fi depistate chiar dacă nu pot fi vindecate - the

a crescut și nivelul de cunoștințe legate de aceasta, ceea ce este cert

contribuie de asemenea la faptul că bolile cronice de astăzi sunt

gek a crescut (pentru că știm mai multe astfel de boli).

Îmbunătățirea mortalității în regiunile mai puțin dezvoltate ale lumii este comparabilă cu cea din Europa

s-a desfășurat într-un ritm mult mai rapid: de la mijlocul secolului al XX-lea încoace, rapid

mortalitatea a început să scadă. Acest lucru a dus la explozia demografică

de asemenea, să dubleze populația în 40 de ani. În aceste ruse

În ultimele decenii, bolile infecțioase au fost principala cauză de deces în

Scăderea sa a jucat rolul principal în îmbunătățirea mortalității. Viața lui...

Nivelul de educație abia a crescut, dar s-a înregistrat o creștere semnificativă în țările dezvoltate.

Adoptarea unor măsuri de sănătate publică testate, relativ ieftine, cum ar fi

eradicarea țânțarilor care provoacă malaria cu praf de DDT pulverizat din avioane și eradicarea HIV

Facerea tratamentului antiretroviral accesibil celor infectați. semnul n-

Impactul epurării apei potabile și al canalizării a fost, de asemenea, semnificativ.

7.2.1. Tendințele mortalității în România contemporană

În a doua jumătate a secolului XX, în țările socialiste – precum România –

tot în 2011 – s-a înregistrat o îmbunătățire semnificativă a mortalității. Cum schimbarea o-

Se simte amploarea declinului: în 1947, mortalitatea infantilă s-a apropiat

200‰, până în 1965 aceasta a scăzut la 44,1‰ (Kiss 2008: 12). S-au înmulțit

cabinetele medicale, au început să aplice evoluțiile științei medicale – aceasta

În acest sens, satele erau anterior într-un mare dezavantaj în comparație cu orașele.

comparativ cu, dar lag-ul lor a scăzut în această perioadă. Vaccinări

a fost introdus și aplicat pe scară largă, iar acest lucru s-a făcut la timp

Perioada a văzut și începutul utilizării în masă a antibioticelor, care a fost primul

decese cauzate de boli infecțioase și respiratorii în copilăria timpurie,

Și-a moderat furia.

La acea vreme, aveam așa-zisa tranziție epidemiologică, răspândirea bolilor infecțioase

Ca urmare a scăderii populației și a schimbărilor în stilul de viață,

Rata principalelor cauze de deces din ziua de azi a crescut. Mortalitatea este cea mai scăzută

Valorile sale au fost măsurate în țara noastră la mijlocul anilor 1960. De atunci, totul

În țările dezvoltate, ritmul îmbunătățirii a încetinit pe măsură ce cauzele decesului s-au schimbat

7. Mișcarea populară naturală. Mortalitatea

85, infecția a fost respinsă ca principală cauză a decesului și, astfel, este acum lentă.

ar putea avea loc o îmbunătățire suplimentară.

Mortalitatea a fost relativ uniformă în toată Europa până în 1960, după care

a început un proces de diferenţiere. Nu este vorba despre asta

condițiile de viață se îmbunătățesc mai încet, dar aici din anii șaptezeci s-au îmbunătățit din nou

mortalitatea a început să scadă. Meslé vede motivele pentru aceasta după cum urmează:

 tratamentul bolilor cronice (noi tipuri de) este mult mai complicat,

sunt necesare proceduri mai avansate și mai costisitoare decât cele relativ

în cazul bolilor infecțioase ușor de tratat,

 nu erau suficienți bani și cunoștințe pentru prevenire și screening,

 obiceiurile alimentare tradiționale au supraviețuit în astfel de circumstanțe

între locuri de muncă atunci când natura muncii s-a schimbat și nu este în

a documentat vechile obiceiuri alimentare (în loc de munca de teren,

O mare parte din muncă este muncă fizică ușoară sau muncă mentală de rutină.

a făcut muncă care nu a implicat mult efort fizic),

 consumul de țigări a fost larg răspândit (aceasta a fost evoluția la acea vreme)

Acesta a fost și cazul în alte țări, unde cancerul pulmonar a fost unul major

(din cauza vârstei sale, nici mortalitatea nu s-a îmbunătățit prea mult acolo)

 lipsa de conștientizare a sănătății în rândul populației,

 efectele negative ale industrializării, condiţiile de muncă precare şi puternice

poluarea mediului (Meslé 2001: 170 -171).

Pe lângă aceste caracteristici comune Europei de Est, România

se adaugă efectul interzicerii avortului, care are un efect dependent de timp asupra mortalității infantile

i-a determinat ascensiunea profesională. În câțiva ani care au urmat Decretului, Republica Cehă

Rata mortalității a atins un nou maxim.

După îmbunătățirea și apropierea care a atins apogeul în anii 1960, distanța este din nou

Ratele de mortalitate din țările Europei de Vest și de Est au început să diverge.

relatia i. Cu siguranță a jucat un rol de pionierat în dezvoltarea occidentală

dezvoltarea de noi proceduri terapeutice, reducerea consumului de alcool,

îmbunătățirea siguranței și prevenirii traficului, dar populația nu este

De asemenea, are mai multă responsabilitate pentru stilul său de viață.

După schimbarea regimului, mortalitatea s-a deteriorat periodic. În primul rând-

Cea mai mare incidență a fost în rândul bărbaților, în special a celor cu vârsta cuprinsă între 45-50 de ani.

deteriorare, în timp ce mortalitatea la bătrânețe a stagnat și mortalitatea la vârsta fragedă a scăzut

(Mureşan 2000). Trebuie să știm că ratele mortalității diferă în funcție de sex.

Putem vorbi peste tot despre excesul de mortalitate masculină. Cel mai rău gaz-

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

86 condițiile economice și sociale din Europa de Est au dus la o creștere a

inegalitatea de gen în ceea ce privește mortalitatea, în detrimentul bărbaților. Acest lucru este arătat în

în speranţa medie de viaţă la naştere, speranţa de viaţă a bărbaţilor este

Tama este de obicei mult mai mică decât femeile.

În România, în rândul populației active masculine în vârstă de muncă,

Deteriorarea severă care a avut loc este o consecință a unor factori sociali complexi,

dintre care cele mai importante sunt:

 Alimentație necorespunzătoare

 Riscuri pentru sănătatea muncii

 Pericole pentru mediu

 Căutarea locurilor de muncă

 Puțin timp liber

 Lipsa vacanţei şi odihnei

 Tensiuni, probleme psihologice (creșterea șomajului și

(amenintare de excludere de pe piata muncii)

 Funcționarea și finanțarea insuficientă a sistemului de sănătate

probleme

Graficul de mai jos ilustrează valorile brute ale ratei mortalității pentru 1960

din moment ce.

Sursa: INS 2013b: 4, INSP/CNSISP 2021: 4 8,7 9,5 10,4 10,6 11,4 12,1 12 11,7

0 2 4 6 8 10 12 141960197019801990200020102012 2019Figura 6: Rata brută a mortalității în România (‰)

7. Mișcarea populară naturală. Mortalitatea

87 După punctul scăzut al mortalității de la mijlocul anilor 1990, a existat o îmbunătățire treptată

A existat o schimbare a ratelor de mortalitate – acestea s-au datorat specifice vârstei

ratele mortalității, care sunt măsurate în funcție de grupa de vârstă la mie

numărul deceselor pe cap de locuitor. Dacă rata (brută) de mortalitate la o mie de oameni

Dacă ne uităm la raport (vezi figura de mai sus), schimbarea nu este o îmbunătățire, ci mai degrabă o

pare a fi o deteriorare, deoarece indicatorul a fost în creștere în ultimele decenii.

a crescut rapid. Cu toate acestea, acest lucru nu mai este cazul în condițiile precare de mortalitate.

ci mai degrabă faptul că structura de vârstă a populaţiei României este acum

poate fi considerată și matură, cu caracteristică generală de îmbătrânire, și o astfel de populație

Rata mortalității este mai mare și la o populație cu o compoziție de vârstă mai tânără.21

Valoarea ridicată a ratei brute de mortalitate se observă la toate grupele de vârstă mature.

caracteristică sărăciei, dar circumstanțele din viața reală și starea de sănătate sunt criteriile de judecată

Nu ar trebui niciodată să luăm în considerare mortalitatea defalcată pe grupe de vârstă.

Acestea arată însă o îmbunătățire a condițiilor de mortalitate a populației interne.

da in ultimele doua decenii.

7.3. DIFERENȚELE SOCIALE ÎN RATE DE MORTALITATE

Al 19-lea. Singurul lucru care se poate spune despre moartea sexelor până la sfârșitul secolului este ceea ce este cel mai probabil adevărat astăzi.

în țările mai puțin dezvoltate: ratele mortalității feminine au fost mai mari,

în primul rând datorită ratei ridicate a mortalităţii datorate naşterii. Doar pe 19 și 20.

La începutul secolului, mortalitatea feminină a început să scadă și

raport mai mare. Bărbații devin încet-încet dezavantajați. Experții sunt grozavi -

de la mijlocul secolului al XX-lea cu metode statistice foarte avansate

pot număra, reconstruiesc indicatori demografici chiar și pentru trecut,

inclusiv pe gen și alte categorii sociale.

La începutul calculelor moderne, în anii 1950, bărbații erau deja

Nivelul lui de educație era mai mare, dar doar foarte puțin, decât cel al femeilor. De atunci

cu toate acestea, diferența a crescut și a fost vizibilă doar în ultimii ani

abordare ușoară. Ratele mai scăzute ale mortalității la bărbați sunt, în general, caracteristice țărilor dezvoltate.

lume, diferența semnificativă pe care o putem experimenta este în special în Europa de Est

fenomen.

21 Tocmai în țările mai puțin dezvoltate rata brută a mortalității este cea mai scăzută, deoarece populația lor este

Structura de vârstă a populației este tânără, sunt mai puține persoane în vârstă, iar mortalitatea infantilă a fost, de asemenea, împinsă înapoi.

Sursa: INS 2013a: 4, INSP/CNSISP 2019: 4

Figura de mai sus arată rata brută a mortalității pentru femei și bărbați de-a lungul timpului.

îşi arată dezvoltarea în România. Graficul arată doar principalele modificări.

se angajează să transmită sensul poeziei, ea conţine josurile şi înaltele importante

este o capcană. Fluctuațiile mai mici sunt tipice pe o bază anuală, cu creștere

nu liniară. În ansamblu, se poate spune că anul 1996 a marcat

rata mortalității atinge vârfuri și atinge cea mai mare în această perioadă

Există, de asemenea, o diferență de mortalitate între femei și bărbați (cu 11,4 și respectiv 14 ‰).22

Stratificare socială diferită a populației rurale și urbane (inferioară

nivel de educație), compoziția de vârstă (populație mai în vârstă), stil de viață (greu

munca fizică) și accesul la asistență medicală (asistență medicală)

(datorita distantei mari dintre case), exista si diferente intre cele doua tipuri de asezari.

rata mortalităţii: era mereu mai mare la sate, dar

valoarea sa la mijlocul secolului al XX-lea era încă relativ apropiată de cea a orașului. Apoi

Rata mortalității a crescut în diferite grade. Diferența dintre un sat și un oraș

a fost cota maximă la mijlocul anilor optzeci, când populația rurală

rata sa de mortalitate era de două ori mai mare decât cea a orașului. Dezavantajul populației rurale continuă și astăzi

semnificativ.

22 Cele mai importante cauze de deces la bărbați sunt atacul de cord, accidentul vascular cerebral, ciroza hepatică,

cancer pulmonar, sinucidere și accidente. De asemenea, joacă un rol principal în mortalitatea feminină.

atac de cord, urmat de cancer de sân și de colon, ciroză hepatică și sinucidere. 789101112131415

1960 1962 1964 1972 1984 1996 1998 2000 2002 2008 2012 2019 Figura 7: Rata brută de mortalitate pentru bărbați și femei în România

femeie

om

7. Mișcarea populară naturală. Mortalitatea

89 Există diferențe regionale în interiorul țării: cele mai importante

Rate mai mari ale mortalității sunt încă măsurate în partea de sud a țării. În Transilvania este mai jos decât atât.

găsim valori sub media națională (excepția este Szilagyság

si judetul Arad, unde este mai sus). Diferențele regionale în ceea ce privește mortalitatea nu sunt

sunt noi. Din punct de vedere istoric, au existat diferențe semnificative, care în mare măsură

a coincis parțial cu diferențele de productivitate (Gyurgyík –

Kiss 2010: 58). În zonele cu rate ridicate de mortalitate,

fertilitatea de asemenea. Important este ca în acest sens, județele de astăzi să nu o facă

să ne gândim în termeni de, deoarece microregiunile formate în mod natural sunt rare

coincide cu limitele județului de astăzi. O mortalitate atât de mare și mare

Zona fertilă locuită de maghiari era Kéz diszék, Csíkszék, Gye r-

Bazinul Gyói, partea de nord-est a Udvarhelyszék. La fel, mare

Arad -Bihar -Hunyad - care era locuit predominant de romani - s-a caracterizat printr-o mortalitate ridicata

O fâșie de pământ care se extinde de-a lungul liniei dintre județele Cluj-Napoca și Fehér.

Acolo unde mortalitatea a fost sub medie, același lucru se poate spune despre ter-

și despre activitate: județele Timiș de astăzi, Hunyad, Crassó-Szörény și Arad

Partea de sud a județului, precum și Erdővidék, Sepsi Szék, Orbaiszék, Udvarhely

partea de sud, Kalotaszeg și Gyimesek.

Prin urmare, scăderea mortalității în ultimul secol nu este uniformă

a început de la un nivel scăzut, nu a fost uniform și unele dintre diferențe există și astăzi.

a ramas.

În general, mortalitatea și nivelurile de dezvoltare culturală sunt invers legate.

sunt legate între ele: regiunile cu mortalitate ridicată sunt cultural

cel mai înapoiat (Nyárády 2003: 99). Pietrele descoperite în Transilvania

În ciuda diferențelor, aveam condiții mai bune chiar înainte de al Doilea Război Mondial.

indicatori de mortalitate, ca în Vechiul Regat (Regat). Acum o sută de ani

În Transilvania multietnică, rata mortalității populației maghiare este mai favorabilă

era mai mare decât cea a românilor (nemţii aveau o rată a mortalităţii mult mai mare decât ambii).23

Astăzi, există o diferență semnificativă în rata brută a mortalității

se vede, de data aceasta în detrimentul maghiarilor: în populaţia românească la mie de oameni

14,5, iar în Ungaria 16,7 decese (Gheţău 1996: 88). Valoarea indicatorului

Diferențele provin din faptul că structura de vârstă a maghiarilor transilvăneni este

mai needucați și mai în vârstă decât media națională: proporția tinerilor este scăzută

mai mare, iar cea a bătrânilor este mai mare decât în națiunea majoritară.

23 Valorile corespunzătoare sunt: germani: 21,9 ‰, populația maghiară: 25,1 ‰, populația română: 27,8 ‰.

90

91

8. TIMPUL MEDIU LA CARE VA POȚI AȘTEPTA LA NAȘTERE

VIAŢĂ

Speranța medie de viață la naștere este numărul de ani

astăzi, ceea ce se așteaptă să experimenteze o persoană obișnuită din momentul nașterii.

Astăzi, un băiat nou-născut în România trăiește 72,5 ani, iar o fată 79,6 ani.

şase.24

Speranța de viață la naștere este o descriere foarte concisă a unei țări

relatie de iubire. Calculul indicatorului este așa-numitul pe baza unui tabel de mortalitate.

8.1. TABELUL DE MORTALITATE25

La pregătirea tabelului de mortalitate, demografii folosesc datele lunii din anul dat.

Acestea se bazează pe date privind utilizarea terenului. Cu toate acestea, acestea nu sunt pentru grupa de vârstă potrivită.

comparativ cu populaţia, cum este cazul majorităţii indicatorilor de populaţie, dacă

ele nu determină cum este o persoană care trăiește la o anumită vârstă

probabil să moară înainte de următoarea lor zi de naștere. Acesta este numărul morților.

aspect ca de cal.

qx – probabilitatea decesului

Pe baza acestora, ei determină că dintr-un ipotetic 100.000 de oameni

Câți oameni din generația actuală vor mai fi în viață? 1, 20, 40 etc. la vârsta lor.

Aceasta este ordinea supraviețuirii.

lx – ordin de supraviețuire

24 INSP/CNEPSS 2019: 23

25 Prezentarea creării tabelului mortalității se bazează pe lucrarea lui Andorka Rudolf (Andorka

2003: 270).

92 În cele din urmă, la fiecare vârstă, pe baza ordinului de supraviețuire ulterioară,

calculați câți ani va trăi în medie o persoană care a împlinit această vârstă

încă de așteptat să trăiască. Aceasta este speranța de viață.

ex – speranța de viață la o anumită vârstă.

Dintre indicatorii speranței de viață (ex), cel mai frecvent este la naștere

(adică la vârsta de 0 ani) folosim de obicei speranța de viață deoarece peștii sunt n-

caracterizează totalitatea relaţiilor sociale prin filtrarea componenţei de vârstă

efect de distorsionare.

Mai jos vedem un exemplu de tabel de mortalitate.

Tabelul 10: Părți ale unui tabel al mortalității masculine. Ungaria, 1994

Vârstă

(selectat

(vârstele) Probabilitatea decesului

într-un an

qx Ordin de supraviețuire

(din 100.000 de nou-născuți)

atinge vârsta indicată)

lx Durata de viață medie estimată r-

la acea vârstă

ex

0 0,01278 100.000 64,86

1 0,00078 98.722 64,67

20 0,00112 97.904 46,12

40 0,00749 92.376 28,08

60 0,03030 65.938 14,66

80 0,11396 19.310 5,48

Sursa: Andorka 2003: 271

Acești indicatori sunt calculați din date statistice anuale (actuale),

deci se referă întotdeauna la anul calendaristic în cauză. Nu o generație reală de pești.

arată condițiile dezvoltării sale, ci mai degrabă o generație ipotetică, care este

Conform ratelor de mortalitate ale anului, ar dispărea.

De aceea, acest indicator ar trebui tratat doar ca un număr mediu! Daca temperatura este ridicata...

mortalitatea infantilă, adică în exemplul nostru de mai sus, mulți din generația ipotetică

mor în copilărie timpurie, speranța de viață medie reală scade.

Și invers: cel mai important factor demografic în scăderea mortalității infantile

Consecința este o creștere a speranței medii de viață la naștere.

În cazul dezvoltării puternice a sănătății, h i- în exemplul nostru de mai sus

Durata de viață a generației ipotetice este probabil să fie prelungită, nu stagnantă.

și durata de viață tipică la naștere. Dar chiar dacă nu

are loc o îmbunătățire semnificativă și nivelul mortalității rămâne același în timp, k-

De asemenea, este adevărat că (după cum vedem în tabelul mortalității de mai sus) viața mai târziu

8. Speranța medie de viață la naștere

93 de oameni se pot aștepta să trăiască mai mult decât la vârsta nou-născutului

față de așteptat – deoarece „supraviețuiește” ratelor de mortalitate tipice fiecărei vârste

probabilitate.

Să ne uităm la un exemplu: în 1900, speranța medie de viață în Marea Britanie era de 40 de ani.

speranța medie de viață la vârstă. Copii mici în primul lor an de viață

speranța lui de viață era deja de 58 de ani. Deci oricine este expus riscului de mortalitate infantilă

a supraviețuit accidentului său și a ajuns la un an de naștere, acum destinat unei vieți mult mai lungi

putea conta ca la naștere.

Ratele de mortalitate specifice sexului sunt responsabile pentru rata natalității mai scăzută așteptată.

diferențele în speranța medie de viață între bărbați și femei: toate țările dezvoltate

femeile se pot aștepta să trăiască mai mult. Tabelul mortalității este împărțit în

Este posibil să se calculeze pentru ambele sexe, astfel încât să obținem ratele natalității bărbaților și femeilor separat.

speranța de viață estimată la naștere. Deoarece cele două sunt de obicei diferite, cel

În practică, rar folosim împreună termenul „specific de gen”.

durata de viata eficienta.26

Speranța de viață nu este aceeași cu durata de viață. Speranța de viață este...

perioada maximă de timp pe care un membru al unei specii poate trăi. Speranța de viață în lume

a crescut în majoritatea țărilor, cu o valoare medie de 7,5 ani pentru femei și 71 de ani pentru bărbați la nivel mondial

pentru bărbați (PRB 2021: 3).

În cele mai dezvoltate țări, un nou-născut de astăzi se poate aștepta să trăiască până la 83 de ani. Acest

În ciuda schimbărilor semnificative, durata maximă de viață a rămas în mare parte neschimbată.

8.2. AȘTEPTAREA DE VIAȚĂ LA NAȘTERE

FORMA TEMPORALĂ

Odată cu îmbunătățirea ratelor mortalității, în special în rândul copiilor și sugarilor,

Odată cu scăderea mortalității artificiale, speranța de viață la naștere crește la nivel global.

A început să plouă. Linia de referință și momentul de îmbunătățire pe țară

diferă – șansele de viață ale suedezilor și englezilor la mijlocul secolului al XVIII-lea erau semnificativ diferite

au fost mai bune decât cele ale francezilor – și coincid aproximativ cu tranziția demografică

odată cu începerea marşului. Există, de asemenea, diferențe în ceea ce privește gradul de îmbunătățire între țări.

între, dar în cele din urmă în țările lumii dezvoltate populația este așteptată la naștere

Durata sa de viață efectivă se apropie de durata maximă a vieții umane.

26 Ratele de mortalitate pentru anii de naștere efectivi sunt dificil de calculat și pot fi calculate doar de a

se poate face după stingerea completă a cohortei.

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

94 Ratele de creștere într-o țară variază în diferite perioade.

măsura – aceste diferențe sunt, de asemenea, prezentate clar în tabelul de mai jos

zat. În 1900, populația României și Ungariei (inclusiv Transilvania) era

Speranța de viață estimată a ambelor este în continuare aproape aceeași, ambele sunt semnificativ în urmă.

Era în spatele populațiilor vest-europene. În 1930, opt ani

diferența este în favoarea Ungariei, iar diferența va crește ulterior, chiar

de asemenea că Eszak-Transilvania, care era o țară bogată în comparație cu Vechiul Regat (Regat)

dezvoltat și condițiile de mortalitate ale acestuia erau și ele favorabile, România era deja

își îmbunătățește statisticile.

Tabelul 11: Schimbarea speranței de viață la naștere din 1750

în unele țări selectate

1750 -

1759 1800 -

1809 1850 -

1859 1880 1900 1930 1950 1987 2010-

2015 2020

Anglia 36,9 37,3 40,0 43,3 48,2 60,8 69,2 74,5 80,9 81,2

Franța 27,9 33,9 39,8 42,1 47,4 56,7 66,5 76,1 81,9 82,5

Suedia 37,3 36,5 43,3 48,5 54,0 63,3 71,3 77,2 81,9 82,6

Germania - - - 37,9 44,4 61,3 66,6 74,8 80,5 81,1

Ungaria - - - - 37 50 6527 69.428 75,3 76,6

România - - - - 36,4 42 63,229 69,830 74,9 75,8

Japonia - - - 35,1 37,7 45,9 59,1 78,5 83,3 84,4

Sursa: Livi-Bacci 1999: 138, Kiss 2008: 10, Eurostat, INS 2013 b, UN/DESA 2019, PRB 2021

Ceea ce putem afirma pentru toate țările din lumea dezvoltată este că creșterea

amploarea dezvoltării în secolul al XX-lea și, în general, în prima jumătate a acestuia,

cel mai mare. Japonia este acum lider mondial în speranța de viață și

populația cu cea mai în vârstă structură de vârstă.

În ultimii ani, nu doar speranța de viață la naștere a crescut, ci și

Speranța de viață la anumite vârste a crescut, de asemenea, semnificativ. The

În legătură cu procesul general de îmbătrânire, demografii și populația

Politicienii calculează cel mai adesea câți ani se pot aștepta să trăiască.

încă 6 5 ani, sau chiar o persoană de 80 de ani.

Speranța de viață la naștere între băieți și fete în România 7

Ne bazăm pe o diferență de ani. Cu toate acestea, este important să știți că cu cât mai departe

27 Klinger 1993: 32

28 Date pentru 1990 (Eurostat).

29 Valoare pentru 1956 (INS 2013b: 37).

30 Valoare pentru 1989-1991 (INS 2013b: 37).

8. Speranța medie de viață la naștere

95 Diferența dintre speranța de viață între bărbați și femei la vârste mai înaintate

scade. Speranța de viață la naștere pentru băieți este de 7 2,5 ani, în timp ce pentru

Bărbații care ating vârsta de 65 de ani se pot aștepta să trăiască încă 15,7 ani. A 65

femeia de ani este de așteptat să trăiască încă 17,7 ani, deci diferența în acest lucru

doar 2,2 ani fata de cei 7 ani asteptati la nastere (INSP/

CNEPSS 2021, Eurostat).

În cercetarea calității vieții și științele sănătății, există o creștere

se pune un accent mai mare pe speranța de viață sănătoasă, care acum este R o-

în manie este de 68,5 ani pentru băieți și 73,5 ani pentru femei (INSP/CNEPSS 2019: 30).

Tabelul de mai jos prezintă valorile actuale ale indicatorilor de bază de mortalitate.

o prezinta in lume si in Romania.

Tabelul 12: Indicatori de bază de mortalitate în lume și România în 2021

Mortalitate brută

raport

(la 1000 de persoane)

sugar -

mortalitatea

(la 1000 de copii)

Speranța de viață

împreună bărbați femei

Lumea (medie) 8 31 73 71 75

Țări dezvoltate 11 4 79 76 82

Țări mai puțin dezvoltate 7 33 72 70 74

Țările cel mai puțin dezvoltate 7 48 66 64 68

RO 13 6,1 75 72,5 79,6

Sursa: PRB 2021: 3, 20, INSP/CNEPSS 2019: 23

8.3. ASPECTAREA DE VIAȚĂ LA NAȘTERE ESTE ACTUALĂ

ÎN ROMÂNIA ȘI TRANSILVANIA

La mijlocul secolului al XX-lea, datorită îmbunătățirii ratelor mortalității,

Speranța de viață la naștere a început să crească și la noi. THE

creșterea a început mai târziu decât în țările occidentale, dar a fost rapidă

și a fost semnificativ. Speranța de viață a crescut cu douăzeci de ani în doar douăzeci de ani!

Atât de mult încât la mijlocul anilor şaizeci România şi ţările dezvoltate occidentale

Diferența de speranță de viață între bărbați între țările europene

1,8 ani, în timp ce pentru femei a fost 2,9! În acești ani, interzicerea avortului

Șansele noastre de viață erau cele mai apropiate de cele ale cetățenilor vest-europeni.

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

96 În urma schimbării de regim, un grup de foste țări socialiste

(Cehia, Polonia, Ungaria și Slovacia) a crescut, dar

în multe ţări (în primul rând în statele succesoare ale fostei Uniuni Sovietice) situaţia s-a deteriorat semnificativ

mortalitatea şi, în consecinţă, speranţa de viaţă la naştere. R o-

Mania poate fi plasată între aceste două grupuri. La începutul anilor nouăzeci, nașterea

speranța de viață la naștere a scăzut și în 1996 mortalitatea a atins vârful la a

a ajuns la un moment scăzut în timp, apoi a început să se ridice din nou. Ultima data-

În ciuda creșterii semnificative în domeniu, suntem în urmă cu țările din Europa de Vest.

comparativ cu media.

Am observat o diferență în ratele mortalității în funcție de sexul țării.

printre proprietățile sale. Rata brută de mortalitate a maghiarilor transilvăneni este mai proastă

decât media națională, deoarece componența noastră de vârstă este de asemenea mai veche. Bătrânul muritor-

Prin urmare, rata mortalității nu este un indicator adecvat al speranței de viață:

acestea se reflectă în valoarea speranţei de viaţă la naştere. Magyarul Transilvaniei a-

Speranța de viață la naștere este aceeași cu media națională. THE

de la începutul-mijlocul anilor '90, caracterizată prin cea mai mare mortalitate

Speranța noastră de viață este de peste 5 ani, similară cu media națională.

trandafir. Pentru perioada următoare, experții prevăd o creștere în continuare

Se estimează că în 2032, speranța de viață a bărbaților va ajunge la 76 de ani, iar cea a femeilor va ajunge la 100 de ani.

82 de ani (Csata –Kiss 2007: 18).

Sursa: Eurostat, Battle –Kiss 2007: 17, Ghetau 2015 60626466687072747678

1964 1966 1968 1972 1978 1985 1987 1994 2000 2005 Figura 8: Speranța de viață la naștere pe sexe

În România și populația maghiară a Transilvaniei

românce

maghiare ardelene

barbati romani

bărbați maghiari ardeleni

8. Speranța medie de viață la naștere

97 Figura de mai sus arată speranța medie de viață la naștere, pentru întreaga populație a României.

arată valoarea caracteristică a maghiarilor din Transilvania, precum și valoarea caracteristică a maghiarilor din Transilvania.

Da. În ceea ce privește maghiarii ardeleni, aceștia nu sunt disponibili în toate perioadele.

Avem date fiabile, așa că graficul arată mai scurt

Rânduri care înfățișează speranța de viață a bărbaților și femeilor maghiare din Transilvania. Vizibil,

că practic nu există nicio diferență între cele două numere. Cazul bărbaților este...

în valorile sunt ușor mai mici decât mediile naționale, pentru femei și e-

sunt cu aceeași sumă mai mari în același mod, diferențele pentru cele două sexe împreună

se echilibrează unul pe altul numărând. Un nou-născut maghiar din Transilvania are astăzi același k-

se poate aștepta să trăiască mai mult decât media națională, ceea ce înseamnă că

în spatele ratelor noastre mai slabe de mortalitate - care se datorează unei vârste mai înaintate -

ies din senin – nu există șanse mai rele de viață ascunse, nu putem vorbi

deci despre diferenţele naţionale dintre maghiari şi români.31

Speranța de viață la naștere a populației de etnie romă este de 100% pentru ambele sexe.

rămâne cu aproximativ zece ani sub media naţională (Gheţău 1996: 101).

8.4. AȘTEPTAREA DE VIAȚĂ LA NAȘTERE

SCHIMBĂRI BRUTE

Speranța de viață la naștere este determinată de rata mortalității infantile și

Pe lângă stilul de viață al indivizilor, se pot modifica și factori neaștepți

precum dezastrele naturale sau epidemiile sau chiar distrugerea cauzată de

Pandemia de COVID, care a luat multe vieți, este valoarea medie

poate determina o scădere.

Arborele de vârstă al națiunilor cu o compoziție de vârstă fragedă are femei adulte foarte înguste.

linii reprezentând . Atât de mult încât demografii au identificat cele patru cunoscute

Pe lângă structura de vârstă, o așa-numită Ei scriu și despre „structura de vârstă HIV/SIDA”. Trecutul

La sfârșitul mileniului, peste treizeci de țări (în principal africane).

pant scăderea anterioară a ratei mortalității, tranziția demografică f o-

Inocența lui este spartă. Toate acestea au fost neașteptate pentru experții care

Ei au prezis o îmbunătățire constantă a mortalității. Peștele de SIDA

31 La nivel regional, sunt subliniate aceleași diferențe ca și în rata mortalității y-

în: Maghiarii au o speranță de viață la naștere mai mare decât media în Cluj-Napoca, Bistrița -

În judeţele Nasod, Fehér, Timiş, Harghita, Covasna şi Braşov (în cazul femeilor, adăugaţi

(judeţul Sibenik) şi sub medie în judeţele Satu Mare, Bihar şi Maramureş

(Csata-Kiss 2007: 18).

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

Impactul ciumei a 98-a asupra compoziției pe vârstă a populației a fost fără precedent: cel

90% dintre decesele cauzate de accident vascular cerebral au loc în rândul adulților de vârstă activă.

a afectat populația, în special grupa de vârstă 25-39 de ani, care a transformat

economie. Până de curând, 2-3% dintre adulții în vârstă de muncă au murit

pe an în boală, care este de zece ori valoarea medie (Leahy et al. 2007:

71-72). Printre consecințe s-a numărat soarta mizerabilă cu care s-a confruntat, refugiindu-se adesea

Creșterea numărului de orfani SIDA este, de asemenea, semnificativă. În același timp, în acestea

țări cu rate de fertilitate foarte ridicate din cauza SIDA

Sărăcia nu provoacă o încetinire deosebită a creșterii populației.

Nu este doar un dezastru major sau o epidemie care poate schimba e-

și astfel speranța de viață la naștere, dar și știința medicală

unele dintre evoluțiile sale majore – și într-o direcție pozitivă. SIDA

în zonele africane recent afectate, a crescut semnificativ în scurt timp

Speranța de viață a populației la naștere a crescut. Între 1990 și 2012, global

Speranța de viață la naștere a crescut cu 6 ani, comparativ cu

În cele mai sărace țări, creșterea a fost și mai mare, a durat 9 ani (OMS

2014: 43). O parte semnificativă a acestei creșteri se datorează îmbunătățirii sănătății.

Cu asistență medicală, am reușit acum să reducem numărul deceselor cauzate de SIDA32 și malarie

mortalitatea maternă, mortalitatea perinatală și mortalitatea infantilă

rata .33

32 Cei care sunt infectați cu HIV și care au acces la tratament antiretroviral extrem de eficient au o perioadă lungă de timp

Trăiește asimptomatic și cu o bună calitate a vieții ca purtător de HIV pentru o lungă perioadă de timp. În ultimii ani, mâna e-

a devenit accesibilă maselor chiar și în țările sărace.

33 Din anul 2000, s-a înregistrat o îmbunătățire spectaculoasă a numărului de decese din cauza unor boli infecțioase.

în tine. Rata mortalității variază pentru fiecare boală, dar este întotdeauna semnificativă.

reducerea următorilor indicatori: pojar 79%, diaree 40%, malaria 32%, tuberculoză 32% (OMS

2014: 46).

9. MIȘCAREA MECANICĂ A POPULAȚIEI:

MIGRATIA

Migrația este o schimbare de reședință care implică o așezare.

presupune traversarea unui magazin. Deci, o schimbare de reședință în cadrul unei așezări nu este

contează ca migrație.

Naveta face parte din tema migrației. Acesta este fenomenul când

solicitantul activ are un loc de reședință și loc de muncă în altă localitate. Sale...

Distingem naveta zilnică, atunci când o persoană călătorește zilnic de la locul de reședință la locul său

despre naveta săptămânală și mai puțin frecventă.

Putem considera navetiști internaționali acele persoane care:

Locul de reședință și locul de muncă al persoanei (sau eventual locul de studii) aparțin altei țări.

se află într-o așezare și traversează granița zilnic sau mai rar

Se deplasează pe jos între cele două așezări (Glosar demografic 2015). Deja

Acum se vede că granița dintre România și Ungaria este Partium

o parte din aceasta devine o zonă de navetiști în ambele direcții. În România, Bihar și Satu Mare

județul, în Ungaria vecinele Hajdú -Bihar și Szabolcs -

Un număr tot mai mare de locuitori ai județului Szatmár-Bereg sunt navetiști internaționali,

adică el/ea călătorește în țară peste graniță zilnic pentru a lucra

sau să învețe. Acest fenomen se datorează aderării României la spațiul Schengen, precum și a

Egalizarea salariilor în Ungaria și România întărește și mai mult acest lucru.

Migrația internațională este schimbarea reședinței peste granițele naționale.

aruncarea.

Balanța migrației este suma migrației în și din așezare.

diferența de migrație, respectiv. în migrație internațională, imigrație și

diferenta de emigrare.

100 9.1. ASPECTE ECONOMICE ŞI CULTURALE ALE IMIGRĂRII

Țările vest-europene, din motive economice, deficit de forță de muncă

Pentru a atenua problema și a menține nivelul populației, au nevoie

imigranti. Totuși, astăzi vorbim despre efectele culturale ale imigrației,

Auzim multe despre efectele sale negative. Următorul citat este din

provine de la teoreticianul principal al celei de-a doua tranziții demografice, Van de Kaa,

și amenință cu oroarea pierderii identității.

„Populațiile străine includ o mare varietate de naționalități, inclusiv

Cu toate acestea, trei sau patru pot fi considerate dominante. Uneori acestea sunt de natură religioasă.

diferă de cea a țării gazdă și există numeroase exemple de biserici

Ei convertesc bisericile sau sinagogile în moschei sau construiesc noi moschei și

Vocea amplificată a muezinului cheamă acum credincioșii la rugăciune din zone

care înainte erau exclusiv religioase”. (Van de Kaa, 1987)

Standardul de viață înalt anterior al țărilor europene bogate nu mai este

durabilă, iar criza economică a intensificat xenofobia.

În același timp, trebuie să fim conștienți de faptul că aceste țări gestionează imigrația

Din punct de vedere financiar, ei obțin un profit bun. Economiști din Marea Britanie

imigrația în Statele Unite a fost examinată în bugetul țării.

punct, adică au căutat un răspuns la întrebarea dacă statul britanic

Reprezintă imigranții un venit suplimentar net sau o plată suplimentară? Plin

Impactul fiscal este pozitiv, cu câștiguri mari de la imigranți.

țară, pentru că au plătit mai mult impozite și contribuții în general

în trezoreria britanică sub formă de diverse beneficii

scos de acolo pe drum (Dustmann Frattini Preston 2013).

Statul britanic profită așadar de pe urma imigranților, deci maghiarii din Londra

asemenea. O altă delicatețe pe această temă este că imigranții sunt aproximativ

O treime dintre ei au o diplomă, în timp ce pentru britanici, adică localnici, acest raport este de doar 20.

aproximativ la sută. Doar un sfert până la o cincime dintre imigranți sunt slab calificați,

sau complet necalificat. Ei hrănesc mai ales copiii mici care își construiesc cariere și

Vin cu bune intenții. Deși soldul bugetar pozitiv este un timp-

se deteriorează treptat odată cu îmbătrânirea imigranților, totuși munca-

antreprenorii plătesc în cassa statului în primii ani și decenii,

cu atât oricum nu pot mânca mai târziu. În plus, imigranții sunt a

9. Mișcarea mecanică a oamenilor: migrația

O parte semnificativă din 101 se mută înapoi acasă la bătrânețe, ceea ce înseamnă că cheltuielile sociale sunt a

o parte din ea va fi apoi suportată nu de statul britanic, ci de țara mamă.

9.2. PROCESE DE MIGRARE ÎN ROMÂNIA

9.2.1. Migrația internă în Transilvania

La începutul anilor 2000 se afla mai ales în județele Timiș și Arad.

există un câștig semnificativ de migrație internă, din alte părți ale țării

migrația este îndreptată spre, în timp ce emigrația este preponderent spre Brașov, Sibiu, Craiova -

A afectat județele Szörény și Hunyad.

Conform cercetării lui István Csata (Csata 2021), recensământul din 2011

aproximativ 2,5 milioane de oameni, 12-15% din populație (în fiecare săptămână e-

dik-al optulea locuitor) și-a schimbat locul de reședință în țară. Astăzi, Er-

În sud, principalele destinații de migrație sunt municipiile din zona metropolitană

sau orașe mai mici. Populația acestor așezări a crescut cu 3% pe an. Cu asta

În schimb, orașele tind să aibă pierderi de migrație. marele oras -

Majoritatea celor care se mută din acest motiv au sub 15 și peste 30, deci în primul rând

familiile se mută în zonele de captare ale orașelor. Acesta este un semn de suburbanizare.

calitatea acestuia.

De la ultimul recensământ (2011), principalele județe primitoare din Transilvania sunt

județele Timișoara și Cluj-Napoca, prima destinație atractivă de lungă durată, cea din urmă după 2005

a devenit asta. Destinații secundare de migrație: Sibiu, Brașov, Arad și Bihor

judete. Dintre acestea, Aradul și-a pierdut popularitatea de odinioară, dar echilibrul

încă pozitiv, sau mai bine zis, poate fi pus pe seama industriei dezvoltate din celelalte judeţe

atractivitatea acestuia. Alte părți ale Transilvaniei se confruntă cu pierderi de migrație. THE

două județe de trimitere principale, din care are loc cel mai înalt nivel de emigrare,

Hunyad și Krassó -Szörény.

În majoritatea celor mai mari așezări care emit populație, scăderea,

Acestea sunt foste orașe industriale sau miniere, sau sate care

care sunt departe de sediu sau de marile orașe (Csa-

(202 1).

102 9.2.2. Emigrarea din România și Transilvania

România, și în special Transilvania, nu este o țară de destinație pentru migrație, dar –

în afară de migraţia în masă din Vechiul Regat (Regat) în Transilvania

– este de obicei considerată o zonă de emisie. Emigrarea ultimelor decenii

Efectele negative ale valurilor sale sunt deja vizibile sub forma scăderii populației,

scăderea proporției tinerilor, fertilitate scăzută, negativă

la nivelul echilibrului populaţiei.

Emigrarea nu este un fenomen nou. Există, de asemenea, un mare festival popular în zona noastră.

Au existat conflicte de-a lungul istoriei. Prima epocă modernă a maghiarilor transilvăneni

val de emigrare în masă la sfârșitul secolului al XIX-lea și prima jumătate a secolului al XX-lea

a avut loc în. József Venczel, un om de științe sociale secui, are peste șaizeci de ani.

intervalul de timp (1880 -1942) face ca acest prim val modern să fie

(Horváth 2002). În prima parte a perioadei, emigrația a fost principala mișcare.

Principalele cauze sunt creșterea naturală mare, penuria de pământ, sărăcia și

au raportat condiții proaste de viață. Mai târziu, condițiile de război și

Schimbarea imperiului și anexarea Transilvaniei la România au jucat și ele un rol în

în dezvoltarea mișcării căminului.

Apoi, în condițiile închise ale sistemului socialist, doar izolat

emigrarea a fost un fenomen, în afară de cazul saşilor şi şvabilor, care

Mutarea lui în Germania a fost susținută de statul român. Sistemul este

Înainte de revoluție, în principal membrii minorităților naționale au migrat în străinătate.

la pământ. Emigrarea maghiarilor a început în anii 1980, iar

A devenit mai puternică în perioada schimbării de regim: între 1989 și 1991, aproape un secol

mii de unguri au plecat din Transilvania. Acest mare val de emigrare a fost în primul rând

Are originea în județele Cluj, Mureș, Bihor și Maramureș, iar impactul său se face simțit și astăzi.

poate fi de asemenea simțită. Structura de vârstă a maghiarilor transilvăneni este mai puțin favorabilă, ei sunt mai în vârstă

Populația este mai mică, iar din cauza valului mare anterior de emigrare, astăzi sunt mai puțini oameni.

Un copil se naște mai devreme.

Între 1992 și 2002, alți 110.000 de maghiari au emigrat: ungurii

Media anuală a soldului migrațional este de -6,6‰, aproximativ dublu față de media națională.

secret. În această perioadă, 13% din pierderea totală a migrației a căzut asupra populației.

maghiarilor transilvăneni, care reprezintă doar 7,2% din populaţie.

Majoritatea tinerilor care nu și-au întemeiat încă o familie au emigrat,

au rămas mai bătrâni. Tinerii care au emigrat sunt deja în țara aleasă

și-au întemeiat o familie, au avut copii acolo, așa că sunt disproporționat

9. Mișcarea mecanică a oamenilor: migrația

103 numărul nașterilor a scăzut, dar numărul deceselor a crescut,

deoarece populația îmbătrânește. În același timp, a țării gazdă

s-a îmbunătățit, deoarece propria populație îmbătrânită este completată de un tânăr, activ

clasă de câștig care poartă și povara sprijinirii persoanelor în vârstă.

Procesul de aderare la UE deschide din ce în ce mai multe piețe occidentale de muncă

deschis cetățenilor români, pe care românii i-au prețuit cu milioanele

au început să-l folosească corect.

După 2000, România a devenit cea mai importantă țară din Europa de Est, alături de Polonia.

țara europeană emitentă. Astăzi, aproximativ trei milioane de cetățeni români

locuiește într-un alt stat membru al UE (în principal Spania și Italia),

și dacă sunt incluse și țările de destinație din afara UE (de exemplu, Elveția, Statele Unite)

Dacă ne uităm la demografie, populația României a crescut în ultimii cincisprezece ani.

a lui/ei aprox. Cincisprezece la sută s-au mutat din țară.

De la aderarea la UE, pierderile din migrație s-au dublat,

Ungurii, pe de altă parte, migrează acum într-o măsură mai mică decât media națională.

se rostogolesc. Emigrarea masivă a maghiarilor de la mijlocul anilor 2000

a scăzut semnificativ și, deși într-un ritm minim, a devenit măsurabil în mediul intern

mișcându-se, de asemenea, pe măsură ce salariile interne au început să crească. Cumpărarea mileniului

De atunci, 8-11% dintre nemaghiarii din Transilvania au intrat pe piețele muncii occidentale, inclusiv

12-17% dintre cei de vârstă fertilă au emigrat. spaniola-

În 2001, 999 de copii s-au născut din femei cu cetățenie română în țară,

În 2008, erau deja 13.631 de copii. De la începutul anilor 2000, a doua alegere a fost

Din cauza valului de emigrare, structura de vârstă a populației românești se deteriorează și ea (la fel

A început mai devreme decât maghiarii și a încetinit puțin acum).

Cele mai mari comunități de migranți români sunt în Italia, Spania,

Ei trăiesc în Anglia și Marea Britanie. În aceste trei țări în 2017, aproximativ

40.000 de bebeluși s-au născut din ambii părinți cetățeni români

a fost (OCDE 2019). Efectele crizei economice se reflectă și în migrație.

la. de ex. Șomajul în Spania a crescut la douăzeci la sută

Calea tradițională de migrație românească a devenit imposibilă în ultimii ani.

Deci al doilea val de emigrare după schimbarea de regim, care a fost

A început odată cu aderarea Cehiei la Uniunea Europeană și îi afectează ceva mai puțin pe maghiari. Astăzi-

Este des întâlnit în zone împrăștiate (Bánság, sudul Transilvaniei)

cea mai semnificativă pierdere a migrației, de unde emigrantul r-

vedea. Aici, pierderea este agravată de schimbarea mai frecventă a naționalității.

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

104 9.3. POTENȚIAL DE MIGRARE ÎN TRANSILVANIA

Sursa: Glosar demografic 2015

Mai jos, rămânând în prezent, istoria migrației maghiarilor transilvăneni

Îi examinăm planurile cu ajutorul analizei lui Irén Gödri și Tamás Kiss

(Gödri-Kiss 2009).

Potențialul de migrație este de obicei abordat cu două întrebări: migrația

Ei vă întreabă despre disponibilitatea dvs. și despre planul de migrare specific. În cadrul acesteia,

Se disting angajarea pe termen scurt și pe termen lung, precum și relocarea

departe. Deși dorința de a migra nu garantează emigrarea efectivă,

crește semnificativ șansele de realizare a acestuia.

În general, jumătate dintre ardeleni nu prezintă deloc istoric de migrație.

pământ, mai departe

o treime sunt dispuse să-și îmbunătățească condițiile de viață și de muncă

ar fi în țară,

Și 36,5% dintre aceștia vor să treacă dincolo de granițele țării. Emigrarea este deci

motivat predominant economic (Gödri-Kiss 2009).

Au apărut diferențe puternice în funcție de destinația migrației. Tinerii

și cei cu studii superioare, precum și grupurile cu capital mai puternic (relații

cu capital, cunoștințe lingvistice, venituri mari, circumstanțe financiare bune,

utilizatorii de internet) tind să migreze mai mult în Europa de Vest

este dirijat. Cu educație scăzută și poziție slabă pe piața muncii

grupurile care se confruntă cu dificultăți de existență sunt în principal maghiari

Ei aleg o țară.

Este o chestiune dacă dorința de a migra se transformă în planuri reale de migrare

Depinde de mai mulți factori, dintre care vârsta este cea mai decisivă: potențialul de migrație înseamnă dorința de a migra, care este exprimată de străin.

și migrația internă sunt de asemenea examinate.

Potențialul de migrare este măsurat prin intermediul colectării datelor din chestionar, care

În timpul sondajului, dorința de a migra în străinătate este măsurată cu mai multe întrebări. THE

Linia de întrebări abordează durata posibilei migrații (pe termen scurt sau lung)

rezidența în străinătate, emigrare), precum și țara de destinație. Anumite și e-

demografii colectează și date despre dacă poate fi considerat grav

disponibilitatea de a migra și dacă ați făcut deja pași pentru a vă realiza planurile

intimata pentru a

9. Mișcarea mecanică a oamenilor: migrația

105 cu cât cineva este mai tânăr, cu atât este mai mare șansa de a întâmpina probleme de migrație

disponibilitate sub forma unui plan de migrare.

Într-o comparație temporală, planificarea diferitelor forme de migrație

Rata vizitelor frecvente a fost în continuă scădere de la începutul anilor 2000. Ediția din 2008 oferă...

Potrivit studiului, potențialul de migrație al maghiarilor în rândul persoanelor cu vârsta cuprinsă între 20 și 45 de ani este

rămâne sub media națională. Cealaltă schimbare cea mai importantă este destinația migrației.

poate fi observat în următoarele țări: în timp ce în 2001 numărul maghiarilor care plănuiau să emigreze era de 70 –

75% au ales Ungaria, această proporție a scăzut la 38–48% până în 2006

înapoi, iar declinul a continuat mai târziu.

Recent, s-a schimbat și profilul social al potențialilor emigranți.

transformat dintr-o perspectivă. În anii nouăzeci și la începutul mileniului,

mitropolitul, straturile mai educate au planificat migrația, acum migrație

Situația socială a celor care o consideră este în general mai dezavantajoasă. Acesta este M a-

Este și mai evident în cazul celor care doresc să devină fermier.

Printre aceștia, există o proporție mai mare de oameni care trăiesc în așezări mici, cel

săracii, cei cu studii scăzute și romii. Acestea sunt categoriile care

pentru care strategiile de migrație sunt mai greu de schimbat.

Cei care planifică emigrarea sunt preocupați în primul rând de circumstanțele lor financiare și de muncă.

Ei speră la o îmbunătățire a perspectivelor lor locale, în timp ce relațiile lor personale

Ei percep sărăcia drept prețul migrației. Identitatea etnică este păstrată.

importanţa sa nu este nici în decizia de migrare şi nici ca argument pentru a rămâne acasă

a subliniat (Gödri –Kiss 2009).

Planurile de migrație sunt modelate și de atitudinea mediului. Iată, tinerii

raportează adesea că mediul lor se așteaptă în mod explicit de la ei

emigrare: presiunea de la prieteni este în primul rând puternică, cea de la familie este mai blândă.

Cei care iau în considerare planuri de migrare au mai multe șanse

despre influențe externe precum cei care nu plănuiesc să părăsească țara. THE

O treime dintre persoanele chestionate în cercetare au spus că pentru tineri,

recomandă migrația, considerând-o cea mai bună decizie în circumstanțele actuale.

106

107

10. ECHILIUL MISCĂRII POPULAȚIEI

Capitolul este structurat similar cu restul cărții, acoperind principalele evenimente demografice.

partea de prezentare. Începem prin a explica conceptele și, în acest context,

Vom trece în revistă datele și fenomenele actuale ale mișcării populare, iar apoi, după revizuire,

de la cele mai vechi date disponibile până în prezent.

10.1. MIȘCAREA POPORULUI NATURAL

Creșterea naturală este diferența dintre născuții vii și decese.

zete, calculată de obicei pentru perioade anuale. Pentru că omenirea are

În cea mai mare parte a istoriei sale, populația a crescut, iar resursele naturale au crescut

Rata de reproducere este în mare parte pozitivă, adică numărul de născuți vii

depășește numărul deceselor. Această creștere a încetinit în ultimele decenii.

a devenit învechit în țările dezvoltate, dar terminologia științei populației

În logică mai folosim termenul în forma sa originală, deci astăzi

Pierderea naturală în greutate nu este altceva decât un produs cu semne negative.

reproducere setală.

Între ultimele două recensăminte, rata de reproducere naturală a fost de y-

Numărul mediu în România este de 1,9‰, iar în rândul maghiarilor transilvăneni -5,1‰.

Folosim termenul reproducere naturală ca sinonim pentru

expresia echilibrului natural al mișcării populației, care este un câștig al mișcării populației e-

Poate lua forma unui câștig sau pierdere.

108 10.1.1. Ungurii ardeleni sunt o mișcare populară firească

echilibru

Secolul al XX-lea În ultimul sfert al secolului al XX-lea, maghiarii aveau naționalitatea

situaţia demografică era mai imprevizibilă. Primul factor care contribuie la aceasta este

Era un echilibru natural al mișcărilor populației. La nivel national in Romania

La nivel național, numărul nașterilor a depășit numărul deceselor până în 1992. De atunci, acest

inversă, iar soldul natural al populației rămâne negativ pe tot parcursul

a ramas pozitiv.

Pentru maghiarii ardeleni, acești indicatori sunt și mai nefavorabili.

s-au format. 1981 a fost ultimul an când numărul nașterilor a fost unul.

a depășit cu mult numărul deceselor. După aceea, până la schimbarea regimului, cel

Bilanțul mișcării naționale a Ungariei s-a situat în jurul valorii de 0. Pierderea naturală în greutate este deja

A început în 1990 și de atunci a crescut într-un ritm mult mai mare decât media națională.

este chiar mai mare decât media naţională.34 În ciuda faptului că aceasta din urmă

De-a lungul timpului, ratele de declin natural din Ungaria și cele naționale au convergit

unul față de celălalt, pierderea maghiarilor în ceea ce privește mișcarea populației în ultimele două recensăminte

De asemenea, a fost mai mare decât media națională. Acest lucru nu se datorează mai jos

dorinta de a avea copii sau exces de mortalitate, dar la nivel national

structura de vârstă mai puțin favorabilă. Din acest motiv, ungurii au fost e-

În unele cazuri, este posibil să fi înregistrat o pierdere naturală mai mare a mișcării populației,

decât media națională.

În primul deceniu după schimbarea regimului (1992-2002), naţionalul

30% din pierderea mișcării populare a căzut asupra maghiarilor, în timp ce proporția lor

a reprezentat doar 7,2% din populația totală. Ultimele două recensăminte au fost

(2002-2011) această schimbare uriașă a raportului s-a ușurat oarecum, dar tot

încă semnificativ: 16% din pierderea populației naturale naționale

merge către maghiari, cu ponderea populației lor de 6,6% (Kiss –Barna

2012:38).

Deși echilibrul demografic al maghiarilor s-a schimbat ușor în noul mileniu,

a fost mai bun decât acum un deceniu, este încă mai puțin favorabil

decât media națională.

34 Între 1992 și 2001, soldul natural al populației din România a fost de -1,3‰, în timp ce maghiarii

-5,8‰ printre ele.

Între 2002 și 2011, soldul maghiarilor din Transilvania a fost de -5,2‰ față de cifra națională de -1,9‰.

(Kiss-Brown 2012).

10. Bilanțul mișcărilor populare

109 10.1.2. Bilanțul natural al populației este regional

diferențele sale

Slăbire naturală în județele Cluj, Mureș, Bihor și Maramureș

Proporția mare poate fi explicată prin faptul că aceste zone sunt zone de emisii

au făcut parte din marele val de emigrare din 1987-1991, când în câțiva ani

peste o sută de mii de unguri au părăsit țara (ca să nu mai vorbim de sași)

despre). În aceste județe au rămas mai puțini tineri în vârstă fertilă, mai puțini

un copil s-ar putea naște mai devreme.

Doar trei țări au avut un bilanț pozitiv al circulației populației în ultimul deceniu.

măsurată în județele: Suceava, Iași și Bistrița-Năsăud, doar aici s-a depășit

numărul de nașteri la numărul de decese. Aceasta, precum și Covasna –

Bilanțul aproape de zero al zonei Brașov-Sibenik se datorează în primul rând populației de romi.

Rezultă din prezența pe scară largă a Teritoriilor transilvănene sunt o mișcare populară

echilibrul său se încadrează între valorile Moldovei și Țării Românești/Muntia: Moldova

mai puţin favorabil, mai favorabil decât Muntenia.

Din 1992, bilanţul natural de creştere a populaţiei a populaţiei maghiare a fost

în judeţ este mult mai puţin favorabilă decât cea a întregii populaţii. Dintre aceasta, doar

Székelyföld este o excepție, unde creșterea naturală anuală este „doar” -1,7‰.

Cele mai nefavorabile sunt județele împrăștiate Banat, Transilvania de Sud și Transilvania de Nord.

echilibrul maghiarităţii. În bloc (Ținutul Secuiesc, într-o măsură mai mică în

În Partium) componenta de vârstă a maghiarilor este ceva mai favorabilă, deci

Echilibrul natural al populației este, de asemenea, mai bun decât în dispersie.

10.1.3. Mișcarea naturală a maghiarilor peste graniță

În zonele populate de maghiari de peste graniță, a fost lansat pentru prima dată în Voivodina.

și pierderea naturală în greutate, și anume la sfârșitul anilor 1960. În Transilvania,

În anii 1980, reproducerea naturală era încă în jurul valorii de 0, adică a stagnat.

numărul populației maghiare, iar apoi din 1990 o mare parte a teritoriului a început să

pierdere în greutate calcaroasă. În Slovacia, în anii optzeci, era încă pozitiv, dar...

echilibrul natural al mişcării populaţiei şi până de curând bine

era mai favorabilă decât cea a altor comunități maghiare de peste graniță. Aici cu ceva

Punctul de pornire al declinului populației poate fi datat și mai târziu, 1994.

Procesele naturale de mișcare a populației sunt foarte influențate de

Compoziția pe vârstă a populației. Printre comunitățile maghiare de peste graniță, Transcarpatia

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

110 este cel mai tânăr (deși speranța de viață la naștere este și cea mai mică acolo)

mai mult), deci dacă criza ucraineană nu provoacă o scară mai mare

o calomnie din partea comunității maghiare (rezultatul poate fi văzut doar retrospectiv)

vom afla), perspectivele populaţionale ale maghiarilor din Transcarpatia sunt cele mai favorabile b-

para. Înainte de ultimul recensământ, cercetătorii erau optimiști cu privire la

de asemenea, despre situația maghiarilor din mediul rural (Gyurgyík –Horváth –Kiss 2010: 85), însă

Recensământul din 2011 a arătat o deteriorare a raportului etnic pentru maghiari.

şi a arătat un grad semnificativ de asimilare.

10.2. ADEVĂRATA MIȘCARE POPULARĂ

Aceasta ne duce la punctul principal al capitolului: mișcarea populară.

Echilibrul este în realitate modelat nu numai de reproducerea naturală, ci și de

Mișcarea mecanică a populației a variat în diferite societăți și epoci.

lom, adică migrație. Doar în țări foarte închise, izolate

exemplu că nu are loc nici emigrare, nici imigrare, ceea ce este practic

de neimaginat. Relațiile internaționale au fost semnificative și în cele mai vechi societăți.

mișcarea migratorie, iar migrația în masă este un exemplu în acest sens astăzi

către ţările dezvoltate din Europa de Vest. Migrația este problema originii și destinației

Ea afectează atât dimensiunea, cât și compoziția populației țărilor.

În plus, în comunitățile mixte etnic, cum ar fi societatea noastră,

O componentă semnificativă a echilibrului populației unei naționalități poate fi

asimilare, adică absorbția culturală și lingvistică într-o altă națiune, sau

schimbarea naționalității, schimbarea identității etnice în viața individului

în timpul călătoriei sale.

Pentru o țară în ansamblu, creșterea populației este așadar determinată de producție

determinat de rata de creştere a populaţiei şi de migraţia internaţională. THE

reproducerea efectivă este suma reproducerii/declinului natural și a migrațiilor

suma soldului dvs.

10. Bilanțul mișcărilor populare

111 Populația României a scăzut cu 2.638.838 persoane între 2002 și 2011,

care reprezintă o creștere (scădere) reală de -12,2% față de valoarea din 2002

comparat (Kiss –Barna 2012:7).35

În aceeași perioadă, numărul maghiarilor a scăzut cu 13,6%.

10.3 ADEVĂRATA MIȘCARE POPULARĂ A UNGURILOR TRANSILVANEI

INGREDIENTE

Ultimele două recensăminte, adică între 2002 și 2011, Transilvania

populația sa totală a scăzut cu 8,1%. Din moment ce rata naţională de declin

9,6%, ponderea populației Transilvaniei în țară a crescut ușor

dett. Cea mai mică scădere a populației s-a înregistrat în Tem dezvoltat economic și

(3%) și județul Cluj (4%). Populația județului Mureș

Scăderea este de 6,9%, deci este încă sub media națională. Cel mai mare

scădere semnificativă în județul Hunyad (15,8%), precum și în Arad, Fehér, Sibiu

şi judeţele Krassó-Szörény.

Indicatorii demografici ai maghiarilor din Erd ély – similari cu regiunea –

în general rău, dar ceva mai favorabil în ultimii ani

s-au format ca cele ale românilor majoritari. Între 2002 și 2011, 194 de mii de oameni

numărul maghiarilor a scăzut. Această pierdere în greutate este de cca. o treime din f o-

gyás, adică diferența dintre nașteri și decese.36 Restul de două

A treia parte poate fi atribuită altor motive, și anume:

 migrație continuă: în ultimul deceniu, migrația a continuat

semnificativ, dar de data aceasta afectează mai puternic femeile rome și țigane

pességet, în timp ce printre maghiari s-a înregistrat o migrație mai mare în străinătate

raport până la sfârșitul mileniului,

 schimbarea naţionalităţii şi asimilarea, care este trăsătura comună a maghiarului

Este neglijabilă în unele zone, dar semnificativă în zonele slab populate.

Mai jos îi putem vedea în formă tabelară pe maghiarii din Transilvania

scăderea efectivă, adică semnul negativ al creșterii efective,

35 Între 1992 și 2002, rata de scădere a fost de „doar” 4,9%.

36 Fertilitatea maghiarilor transilvăneni nu este mai mică, dar mortalitatea lor este mai mare,

decât întreaga populație. Motivul principal pentru aceasta este structura de vârstă înaintată: procesul de selecție care a avut loc din 1980 încoace

Recesiunea a afectat în principal generațiile tinere și o proporție mai mare dintre aceștia au rămas acasă.

mai în vârstă.

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

112 sevtevti. Luând în considerare declinul total al populației ca fiind de 100%, vedem că

măsura în care anumite cauze contribuie la declin.

Tabelul 13: Factori care determină creșterea populației

Numeric

modificare Proporția din total

din scadere

Sold migrator -111.312 57,4

Bilanțul natural al circulației populației -60.661 31.3

Asimilarea intergenerațională -5.945 3.1

Schimbarea naționalității (maghiară - română) -9.158 4.7

Nedeclaranți -4.671 2.4

Schimbarea naționalității (maghio-romi și maghio-svabi) -2314 1,2

Schimbări ale numărului de maghiari din Transilvania

Între 2002 și 2011 -194.061 persoane 100%

Sursa: Kiss-Barna 2012: 68

Putem observa că în ultimele decenii, scăderea populației a fost principala

Motivul a fost emigrarea pe scară largă, care a afectat componența vârstei și

punându-și astfel amprenta asupra echilibrului natural al mișcărilor populației: the

Generațiile tinere sunt cele mai afectate de emigrare, deci excluse

nașterile reduc fertilitatea, care este agravată de creșterea populației în vârstă

Este asociată cu o rată mai mare a mortalității. Din asta putem vedea cât de greu este

să discutăm despre presupusa mișcare populară în sine, separată de cea actuală.

Între cele mai recente două recensăminte, populația maghiară a Transilvaniei a înregistrat:

Această scădere a fost ceva mai mare decât în deceniul precedent.37

Scăderea este izbitor de mare în dispersie: în județul Krassó-Szörény

(-43,8% față de național 13,6%!), în județele Hunyad și Timiș

(-36,1%, respectiv -30,2%) și sub medie în Harghita și Covasna

in judet.

Tabelul de mai jos prezintă o defalcare pe unități teritoriale mai mari.

modificarea numărului populaţiei maghiare.

37 Între 1992 și 2002, numărul maghiarilor din România a scăzut cu 11,9%.

10. Bilanțul mișcărilor populare

113 Tabelul 14: Modificarea numărului de maghiari din Transilvania pe regiune

Regiune Rata de schimbare

Între 2002 și 2011 (%)

Banat -28,4%

Sudul Transilvaniei -26,8%

Transilvania de Nord -23,3%

Transilvania Centrală -14,7%

Partium -11,6%

Ținutul Secuiesc -6,6%

Transilvania -13,5%38

Sursa: Kiss-Brown 2012: 15

Zonele dispersate din Banat și sudul Transilvaniei sunt mai favorabile decât media.

Echilibrul mișcării populației se explică prin faptul că factorii enumerați aici

efectul combinat este: datorită compoziţiei de vârstă mai înaintată

scăderea naturală este mai mare, emigraţia este mai intensă, iar cel

asimilarea și impactul schimbării naționalității. De la maghiare sau mixte

Copiii născuți în afara căsătoriei sunt adesea considerați cetățeni români

în statisticile nașterii (asimilare), sau oamenii pot fi chiar majoritari

presiune, chiar dacă pur și simplu identitatea lor națională este cea care este

din cauza etniei lor nu se consideră maghiari, ci români (naționalitate i-

schimbarea statutului).

38 Numărul maghiarilor din România a scăzut cu 13,6%, iar cel al maghiarilor din Transilvania cu 13,5%, ceea ce se datorează

diferența de o zecime de punct între date. Asimilare: orice proces care are ca rezultat un proces lingvistic,

populație definită în funcție de criterii etnice sau religioase,

altul dintre numărul său (nu raportul său) și/sau reproducere,

în beneficiul unei populaţii definite după aceleaşi criterii

scădere.

Putem vorbi despre asimilare lingvistică, etnică și religioasă (Szilágyi N.

2002).

de ex. Copilul unei mame maghiare și al unui tată român este declarat de naționalitate română.

Schimbarea naționalității: se schimbă autoidentificarea persoanei, două naționalități

își schimbă naționalitatea între recensăminte sau devine o naționalitate diferită ca adult

indică o trăsătură de personalitate, așa cum este exprimată de părinți ca copii

(bazat pe Szilágyi N. 2002)

114 O parte din declinul populației din ultimele decenii se datorează faptului natural

poate fi explicată prin echilibrul mișcării populației. La aceasta se adaugă migrația.

impactul schimbării naționalității (în primul rând cea maghiară-țigană

în latină).

Exemple de schimbare de naționalitate: în județele transcarpatice, de exemplu,

Romii aproape că nu apar deloc în registrele societății civile.

În marea majoritate a cazurilor, nou-născuții romi sunt înregistrați ca români.

formularele de înregistrare, chiar dacă părinții lor erau înscriși la ambele recensăminte

S-au declarat romi. În județul Covasna (Előpatak, Hidvég,

În satele Bölön și Bardóc), nou-născuții romi de limbă română sunt numiți r o-

sunt incluse în statisticile mișcării populației, în timp ce în 2002,

iar în timpul recensământului din 2011, majoritatea dintre ei s-au identificat ca fiind romi.

În Bihar sau Harghita, însă, statisticile populației arată doar a

Numărul nou-născuților romi este mai mare decât datele de la cele două recensăminte

ar fi de așteptat. La fel, în Banat, grupurile etnice mai mici

(de exemplu, șvabă, sârbă, croată) nu apar în ponderea recensământului

în statistica nașterii, ceea ce (aparent) este cazul românilor

iti imbunatateste echilibrul.

Scăderea numărului de maghiari variază în funcție de tipul de așezare: cu atât mai mult

Cu cât o așezare este mai mare, cu atât scăderea populației maghiare este mai mare.

Da. În consecință, cel mai mic în sate și cel mai mare în orașele mari

scaderea este mai mare. Nu este surprinzător că în zona de captare a marilor orașe

În satele situate în apropiere, scăderea este mai mică decât în satele situate mai departe – de exemplu,

Aceasta este o manifestare a suburbanizării. Din ce în ce mai mulți oameni se mută în...

de la orașe mai mari la așezări din afara zonei metropolitane.

Scăderea numărului este cea mai puternică acolo unde proporția maghiarilor este mai mică.

Tendința negativă rămâne sub zero în așezările cu majoritate maghiară.

reproducere.

Între timp, numărul românilor din Transilvania a scăzut cu 10%, mai jos

rămâne declinul populaţiei naţionale şi maghiare. Deci in primul rand-

Zonele de dincolo de Carpați își pierd populația românească. THE

Numărul populațiilor de romi este cel mai mare în Ținutul Secuiesc și Transilvania de Nord.

A crescut în 1990 și a scăzut doar în Banat.

10. Bilanțul mișcărilor populare

115 10.4. REPRODUCEREA NATURALĂ ŞI REALĂ

TREI NUMĂR DE MĂSURĂ

Reproducerea efectivă sau bilanțul efectiv al populației este exprimat ca

Găsim adesea un număr ca număr absolut, în mărimea sa inițială.

Ca raport (valoare relativă) în miimi sau procente

Îl putem întâlni astăzi:

Numărul și proporția maghiarilor care trăiesc în străinătate în ultimele două decenii

de obicei scade, în multe locuri într-o măsură foarte mare. La începutul secolului XXI,

Numărul maghiarilor din cele mai importante comunități a scăzut cu 12–14%.

(Capitan 2015: 227). Rezultatele recensământului din România arată și că populația maghiară

Ele indică pierderea continuă în greutate. Între ultimele două recensăminte au fost puține

Au trecut mai bine de zece ani, timp în care cei care se consideră de naționalitate maghiară

Numărul credincioșilor a scăzut cu 194 de mii de oameni (13,6% față de 2002).

Tabelul 15: Mișcarea naturală a populației maghiarilor în România între 2002 și 2011

nașteri

Numărul de decese

număr

Reproducere naturală

Numărul de maghiari

În 2002

Reproducere naturală

2002 -2011

(%)

Reproducere naturală

medie anuală

(%)

Număr

Conform Per mie de oameni pe an

în medie

112.349 179.219 -66.870 -5,2‰ 1.431.807 -4,67% -0,52%

Sursa: Kiss –Barna 2012: 38, și calcule proprii

Exprimarea creșterii/declinului cu rapoarte

Procentul se calculează pentru un an sau perioade mai lungi și începerea

Ea exprimă modificarea mărimii populației în raport cu un anumit moment în timp.

Valoarea la mie este calculată ca medie anuală la 1.000 de persoane.

 Tabelul 16: Mișcarea efectivă a populației maghiarilor în România între 2002 și 2011

maghiari in Romania

Numărul real de reproduceri

Este firesc din asta

reproducere (%)

Reproducerea naturală o-

schimbare peste măsură

(%) După număr

in %

2002 -2011

% pe an

în medie

La mie de oameni pe an

în medie

2002 2011

1.431.807 1.237.746 -194.061 -13,6% -1,5% -15,1‰ -5,2% -9,9%

Sursa: Kiss –Barna 2012: 38, și calcule proprii

10.5. MIȘCAREA POPULARĂ A MINORITĂȚILOR UNGURIE PENTRU FRONTICĂ

ÎN ULTELE DECENII

Între cele mai recente două recensăminte, în Carpaţii Superiori (Slovacia), cel

Populația din cea mai tânără comunitate maghiară este

a crescut semnificativ, dar este interesant că nu numai cetăţeanul maghiar

Numărul persoanelor cu dizabilități a scăzut (cu 12%), dar și cel al slovacilor cu aproape 6%.

La prima vedere, este evident să presupunem că creșterea numărului de romi

se află în spatele fenomenului, dar la o examinare mai atentă se dovedește că există un uriaș

numărul persoanelor care nu își declară naționalitatea. Nu numai maghiari, ci si

Mulți slovaci (în total 382.000 de oameni) nu s-au declarat.

despre naționalitatea lor la momentul ultimului recensământ (Capitolul I-

tány 2013).39 Se poate afirma cu certitudine că în zece ani Felvidul

unde ungurii pierdeau teren, ponderea lor era peste tot, chiar si printre unguri

De asemenea, a căzut în favoarea populației slovace din mediul rural. În spatele acestui declin

totuşi, spre deosebire de Transilvania, nu se datorează declinului natural pe scară largă şi

emigrarea este întârziată, dar mai degrabă asimilarea puternică.

Cea mai mare comunitate maghiară de peste graniță

Asistăm la o scădere semnificativă în Voivodina (Serbia), unde este mai devreme

Pierderea firească a mișcării populare a început la Geb. Aici este migrația

de asemenea, contribuie semnificativ la declinul minorității maghiare. Deja iugoslav

În acele vremuri, a existat o cantitate relativ semnificativă de muncă în străinătate și rezultatul final a fost

39 În Transilvania, în special în Cluj-Napoca, a existat o proporție izbitor de mare a celor care nu și-au declarat naționalitatea.

număr, care este însă nesemnificativ în comparație cu valoarea slovacă.

10. Bilanțul mișcărilor populare

117 plăci, care au fost intensificate în continuare de războiul iugoslav. Ungurii Voievodatului

Ei aleg în primul rând Ungaria ca noua lor patrie.

În Transcarpatia (Ucraina), populația totală abia a început

scăderea populației a început, dar în comunitatea maghiară acest lucru nu a fost cazul înainte de 1990

ar fi putut avea loc (Gyurgyík –Kiss 2010).

118

119

11. PERSPECTIVE ISTORICE:

MISCAREA POPORALA TRANSILVANELOR ESTE CEA ULTIMA

UN SECO SI JUMATE

Pentru perioadele anterioare înregistrării de stat și recensământului

cercetătorii se bazează în primul rând pe registrele bisericeşti şi numai

În câte așezări au fost reconstruite actele de naștere (botez) și deces?

rate de înmormântare. De obicei, pe vremuri, conform confesiunilor

ei numără mișcarea populară, deoarece registrele bisericești indică acest lucru

oportunitate. Pe baza acestora concluzionează despre mișcarea populară naționalistă.

Reconstrucțiile bazate pe registrele bisericești sunt de mare interes pentru mulți.

atât confesiunile cât și indirect naționalitățile cu care slujesc

asupra indicatorilor de fertilitate nu se pot generaliza însă la întreaga Transilvanie. Complet

date statistice istorice cuprinzătoare de la mijlocul secolului al XIX-lea încoace

Ei se plâng de mișcarea populară din țara noastră. Secțiunea de statistici istorice a acestui capitol

de obicei, ia ca bază datele privind naționalitatea, bazându-se în mare parte pe

de asemenea pentru datele confesionale.

Ca punct de plecare, este necesar să afirmăm că Transilvania este un firesc

natalitatea este întotdeauna puțin mai mare din cauza mortalității mai mari

rămas în urma Ungariei.

Este încă remarcabil în ceea ce privește creșterea populației că

în timp ce cercetătorii au estimat ulterior populația la 425.000 în secolul al XV-lea.

(Mályusz 1939), până la primul recensământ „profesional" din 1869

La acea vreme, aici locuiau aproape două milioane de oameni. Pe această creștere generală

Cu toate acestea, în interiorul țării, rata de creștere a naționalităților a fost foarte diferită: cele cinci

de ori și jumătate din creșterea totală, populația românească este de 13 ori, populația germană este de 15 ori

de trei ori, în timp ce cea a maghiarilor împreună cu secuii este de numai două ori și jumătate.40

40 Calculând media anuală, rata reală de creștere a populației românești este de 2,45%, cea a maghiarilor este de 0,35%, iar cea a

Germanii reprezintă aproximativ 0,67% (Nyárády 2003: 179).

120 Creșterea puternică a românilor, mai ales în anii 1700,

Este o consecință a unui val de așezări din Vechiul Regat (Regat). Bar

Ulterior, creșterea populației românești a încetinit, dar în secolul al XVIII-lea, cel

Imigrația aromânilor este cel mai important motiv din spatele creșterii populației pe scară largă în sud.

factor mai mic. În secolul al XIX-lea, doar migrația evreilor în Transilvania

merită menţionat: la mijlocul secolului numărul lor s-a dublat, dar

Chiar și în 1869, erau doar 33.000 de oameni.

În tabelul de mai jos este indicată o mișcare populară pașnică, nespecifică.

perioadă de înregistrare, vedem datele privind mișcarea populației pentru anii dintre 1850 și 1857

Pentru întreaga populație a Transilvaniei, și defalcate pe naționalități.

Acum avem date complet fiabile pentru această perioadă.

graţie muncii istoricilor şi demografilor istorici. F i-

Să observăm, pe de o parte, reproducerea naturală a diferitelor naționalități

diferențele dintre raportul dintre natural și real

diferenţe în indicatorii obezităţii în cazul naţionalităţilor.

Tabel 17: Mișcarea populară transilvăneană între 1850 și 1857, defalcată pe naționalități

Număr de suflete Actual

reproducere live-

mamă-

și Halá-

Natural

reproducere

1850 1857 număr % număr % număr %

Populația totală

2.061.914

2.173.704

111.790

5,4%

524.330

421.138

103.092

5%

maghiară

561.401

603.711

42.310

7,5%

155.638

120.299

35.339

6,3%

română

1.207.230

1.271.640

64.410

5,3%

300.377

239.660

60.717

5%

german

198.807

196.375

-2.432

-1,2%

45.417

44.028

1.389

0,7%

11. Perspectivă istorică: Mișcarea populară transilvăneană în ultimul secol și jumătate

121 de ţigani

78.906

83.186

4.280

5,3%

19.650

15.680

3.970

5%

evreiesc

15.570

18.792

3222

20,7%

3.248

1.571

1.677

10,8%

Sursa: Nyárády 2003: 174

Rata de creștere naturală și reală a populației prezintă diferențe semnificative

spectacole după naționalitate. Naţionalităţile mai mici (rutenă, slovacă), deşi

se reproduc de obicei la o rată mai mare decât maghiarii sau Ar o-

oameni, ei constituie o parte foarte mică a populației, așa că ancheta este acum

se concentrează asupra naționalităților mai mari.

După cum arată tabelul de mai sus, maghiarii din Transilvania sunt naturali și

ritmul său real de creștere în perioada în discuție îl depășește pe cel al României și asta

asa a fost pana la primul razboi mondial. Datorită acestui lucru, ungurii sunt buni

își menține mult timp ponderea în populația totală. De fapt, este chiar mai mare...

Datorită deteriorării sale, rata sa crește oarecum. Deși rata natalității lor

nu este cel mai înalt, fiind precedat de slovaci și puțin de români.

și femeile sunt relativ mai favorabile datorită condițiilor de mortalitate

rata lor naturală de reproducere este mai favorabilă. Românii sunt naturali

Rata lor de reproducere este mai mică din cauza ratelor mai scăzute de mortalitate. THE

Creșterea naturală a germanilor este deja mult mai mică în această perioadă

decât cel al altor grupuri etnice: comportamentul lor demografic era deja

caracterizată prin fertilitate foarte scăzută. Modul de viață al sașilor în Transilvania

condițiile sunt cele mai bune, deci au o rată de creștere a populației mică în comparație cu cea cunoscută

Pe lângă rata scăzută a natalității, rata mortalității lor este, de asemenea, semnificativă

mai favorabil decât media. Rata relativ scăzută a natalității evreilor

asociate cu rate favorabile de mortalitate, ceea ce are ca rezultat o populație semnificativă

Se reproduc mai rapid în grupuri. Reproducerea lor reală

dubla aceasta, ceea ce se datorează în primul rând imigrației lor semnificative

Spre județele Maramureș și Bistrița.

Diferența dintre rata de reproducere naturală și cea reală este clar vizibilă.

diferenţă. În perioada de șapte ani de mai sus (1850–1857), populația a crescut în mod natural

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

122 a crescut cu 103.092 de persoane, creșterea reală este puțin mai mare decât aceasta,

111.791 de persoane. Valorile relative ale reproducerii, exprimate în procente, arată că

cat va creste in sapte ani fata de populatia de la inceputul anului?

Populația a crescut prin reproducere naturală (5%) și efectivă (5,4%).

datorită.

În ceea ce privește reproducerea naturală, putem spune că este destul de scăzută.

până în vremuri recente, când bilanţul mişcării populaţiei din ţara noastră s-a transformat într-o pierdere

pe perioade de câțiva ani, creșterea este, în general, caracteristică, de scurtă durată.

Cu toate acestea, în perioadele mai severe (ani de epidemie sau de război) se constată o scădere

a avut loc de asemenea.

Cel mai adesea, reproducerea spontană este, de asemenea, pozitivă. Există o perioadă când

când valoarea sa este mai mare decât reproducerea naturală: acestea sunt vremuri de pace, sau

ani de boom economic, atunci când atractivitatea unei țări sau regiuni și astfel

împreună, numărul migranților crește. Război sau criză

În perioadele de creștere economică, emigrația crește, ceea ce reduce efectivul

de asemenea valoarea decăderii.

Valoarea reproducerii naturale și reale este departe de a fi egală.

Ne confruntăm cu fluctuații semnificative. Cei doi indicatori sunt legați unul de celălalt.

De asemenea, variază foarte mult, deoarece mai mulți factori joacă un rol în dezvoltarea sa.

joacă un rol: în primul rând mișcarea de avangardă și asimilare.

Tabelul de mai jos prezintă ratele naturale și reale de creștere a populației din Transilvania.

ilustrează datele de care avem la dispoziție peste un secol și jumătate

pentru o perioadă. Pentru ușurință de înțelegere, tabelul nu include z-

numărul absolut al populației și modificările sale numerice, nici cel

natalitatea și mortalitatea, doar în sensul restrâns al capitolului

se concentrează pe subiectul său, mișcarea populară.

11. Perspectivă istorică: Mișcarea populară transilvăneană în ultimul secol și jumătate

123 Tabelul 18: Creșterea naturală și reală a populației

pe teritoriul actualului Erdől între 1850 și 1940

Sursa: Nyárády 2003: 100, 175, 386, Varga 1998: 123, și calcul propriu Nyárády 2003: 209,

Pe baza 283-284 și 332 -333

Doar una dintre perioadele de mai sus, anii 1870, a fost negativă.

reproducere naturală. Această perioadă a fost marcată de focare de holeră în toată Ungaria.

a fost sigilat de distrugerea Imperiului Transilvaniei, iar o parte semnificativă a acestuia se afla pe teritoriul Transilvaniei.

a căzut. Impactul holerei în Szilágy, Bihar, Satu Mare, Arad, Hunyad și Bistrița

A fost cel mai semnificativ în județe. Cu toate acestea, pierderea reală în greutate este mai mare

decât ceea ce a fost cauzat de decese: aceasta indică o emigrare pe scară largă.

Migrația județelor Szilágy, Times, Bihar, Alsó-Fehér și Kis-Küküllő

a fost cel mai mare dintre gypsophila, dar a luat și naturalul

o parte semnificativă a creșterii populației.

Populația va fi reînnoită în următorul deceniu, zonele afectate de holeră

Regenerarea lor se datorează fertilităţii lor mai mari decât media. 42A

Cu toate acestea, rata reală de reproducere este mai mică decât rata naturală: acest lucru se datorează parțial

În acest moment, a început o mișcare maritimă în Ungaria și în unele părți ale Transilvaniei.

poate fi explicată prin emigrarea din regiunea Transilvaniei, iar pe de altă parte, prin

Emigrarea în Vechiul Regat (Regat) nu este, de asemenea, deloc de neglijat. Crapul

Se estimează că 50.000 de oameni au migrat dincolo de graniță în acel moment, dintre care 15.000

Secui care au migrat în speranţa unei vieţi mai bune.43

41 Date pentru perioada cuprinsă între 1857 și 1866.

42 Rata medie de reproducere în județul Csík a fost înrăutățită de epidemia de difterie care a avut loc între 1881 și 1885.

(Varga 1998).

43 Nici la acea vreme nu aveam statistici exacte despre emigrare. Estimarea este următoarea -

că diferența dintre reproducerea naturală și cea reală, adică câștigul de migrație,

Amploarea migrației interne a fost scăzută din câștig sau pierdere. Ultimul număr este calculat ca l-
Perioada Creștere sau scădere naturală Creștere sau scădere reală

Media anuală la o mie de persoane

1850 –1857 7 7.7

1857 –1869 7.741 10.1

1870 –1880 -1,2 -4,2

1881 –1890 10,2 9,4

1891 –1900 8,7 8,9

1901 –1910 9,4 7,6

1911 –1920 2,7 -2,4

1921 –1930 9,0 8

1931 –1940/1941 6,8 6,5

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

124 Între 1890 și 1900 natalitatea a scăzut și, în consecință,

Media anuală a reproducerii naturale a scăzut și ea, dar comparativ cu multe decenii,

în mod excepțional, creșterea efectivă o depășește: pentru prima dată, o ușoară

există un excedent de imigrație, emigrația de peste mări încetinește și

migraţia de întoarcere din Vechiul Regat este în creştere.

În următoarele perioade, vechiul sistem va fi restaurat: cel actual

reproducerea este mai scăzută decât cea naturală, deci există o migrație semnificativă din Transilvania

pierderi. Între 1900 și 1910, 150.000 au părăsit Transilvania, aproape cât

ca în valul de emigrare de astăzi. Adevărat, atunci schimbul intern al populației

Bilanțul s-a îmbunătățit oarecum, iar migrația de întoarcere este, de asemenea, surprinzător de mare,

a fost de aproximativ 40% (Nyárády 2003).

Emigrarea a dus la o populație mai mare decât media în mai multe perioade.

a cauzat o pierdere țării noastre: de ex. Între 1869 și 1910, săpunul natural a fost

Aproape o cincime din populație a fost „luată” de emigrare. Emite de obicei

zonele Fagaras, Nagy-Küküllő, Alsó-Fehér, Kis-Küküllő, Udvarhely,

județele Brașov, Timiș, Satu Mare și Arad. Primitorii sunt Fogaras si Nagy -

Küküllő a pierdut mai mult de jumătate din populația sa naturală din cauza

din cauza unei gafe.

Pe parcursul celor 30 de ani (1880–1910), caracterizați de o intensă mișcare populară,

(aproape jumătate dintre cei care au emigrat din Transilvania locuiau în cele patru județe din Secuiala)

proveneau din (Csík, Háromszék, Maros-Torda, Udvarhely), secui

deci au migrat într-un ritm mult mai mare decât rata populației lor.

Toate acestea au dus la suprapopularea Székelyland, care a fost neglijată din punct de vedere al dezvoltării industriale, dar

În principal, evidențiază insuficiența capacității sale de susținere a populației (Nyárády 2003).

Foarte puține regiuni pot spune că soldul lor migrațional este pozitiv.

La începutul secolelor al XIX-lea și al XX-lea, în județele Hunyad și Krassó-Szörény,

Dezvoltarea mineritului și a producției a creat o mare nevoie de forță de muncă,

care a dus la o migrație puternică, în primul rând mișcări interne ale populației

sub formă de frunză. Continuarea spre dezvoltarea rapidă a Cluj-Napoca i-a conferit un aspect atractiv

Județul Cluj a raportat și un excedent de migrație, care de asemenea

a făcut-o.

Creşterea populaţiei este condusă de judeţul Maramureş de câteva decenii, care

cu toate acestea, se datorează în mare parte reproducerii sale naturale ridicate și

Ei au constatat că în timpul recensământului, locurile efective de reședință au fost combinate cu locurile de naștere ale persoanelor.

cu locația lor, așa că a devenit clar câți oameni s-au mutat în altă parte a țării, adică unde

migrație internă.

11. Perspectivă istorică: Mișcarea populară transilvăneană în ultimul secol și jumătate

125 pentru că abia mai târziu s-a alăturat mișcării de emigrare. THE

Câștigurile migrației din regiune sunt semnificative doar pentru evrei și ruteni.

În anii dinaintea Primului Război Mondial, lucrurile au fost din nou puțin mai favorabile.

A fost o creștere naturală și febra emigrației s-a domolit. 44 Atunci ah a-

Ború a rescris totul: din cauza nașterilor ratate, reproducerea naturală s-a schimbat.

a scăzut, cu aproximativ 400.000 de copii mai puțini născuți decât

ar fi fost de așteptat (Varga 199 8). Morții eroici ai războiului și numărul lor în Transilvania

Poate fi estimat la 170,5 mii de oameni. În 1918, pandemia de gripă spaniolă a devastat și lumea, ceea ce

mortalitatea crescută în continuare.45

Consecința războiului pierdut, Trianon, a dus la o mișcare a populației pe scară largă

a început. Pe de o parte, o sută de mii de poeți de dincolo de Carpați într-un deceniu

spre Transilvania – în întregime de naţionalitate română. Pe de altă parte, din Transilvania

și un val semnificativ de emigrare din celelalte teritorii anexate între 1918 și 1924

a avut loc în patrie – cei care au emigrat erau aproape în întregime maghiari

naţionalitate. 426.000 de persoane au ajuns în țara-mamă din teritoriul anexat

aproximativ, din care aproape jumătate din Transilvania. 46 Ungaria a emis apoi un decret guvernamental

a fost forțat să limiteze în continuare imigrația, deoarece 5% din populația sa

era alcătuită din masa de refugiați, a căror integrare și asigurare au fost foarte dificile

Era gros. Mulți dintre ei au trăit ani de zile în vagoane de cale ferată abandonate: ei

erau „locuitorii caravanelor” (Gyáni 1998).

În această perioadă, Transilvania tocmai absorbia surplusul de imigrație anterior.

județele Hunedoara și Crassot-Szörény, precum și Bistrița-Naszód și

Populația județului Udvarhely a scăzut cel mai mult, parțial

declin natural, parțial din cauza pierderilor din migrație. Cel mai-

Județul Cluj a reușit să atragă noi locuitori într-o măsură mai mare.

În general, în ceea ce privește mișcarea naturală și reală a populației

se poate spune că deși în Transilvania deja în perioada studiată (secolul al XIX-lea)

de la mijlocul secolului al XIX-lea până la reorganizarea de după primul război mondial) forma populației a fost u-

Migrația a fost un factor semnificativ în creșterea sa, iar creșterea naturală a fost

a luat aproximativ o cincime din populație, mișcarea populară era încă în primul rând

s-a caracterizat prin reproducere naturală.

44 Emigrarea în România este o excepție (Nyárády 2003).

45 Rata mortalității a crescut la 25,7 ‰ în 1918.

46 Numărul de refugiați înregistrat oficial din Transilvania în Ungaria în decembrie 1920 a fost

154,3 mii de oameni în trimestru (Nyárády 2003: 130).

 11.1. ROLUL ASIMILĂRII PENTRU UNGURII TRANSILVANEI

PROPAGARE ACTUALĂ ÎN

Rata de creștere a populației maghiare între 1869 și 1910 a fost de 56,6%,

comparativ cu o creștere de 23,8% a populației totale. În acele judeţe

Populația lor a crescut cel mai rapid, unde și câștigurile migrației au fost mai mari:

judeţele Hunyad, Crassó-Szörény şi Timiş. Acest fenomen se repetă și astăzi.

în mișcarea migratorie: migranții nou sosiți lucrează de obicei

tineri în vârstă de muncă care își întemeiază o familie în noul lor loc de reședință. Nu numai

Populația maghiară a crescut nu numai prin creștere naturală, ci și prin asimilare.

proporţional, rata de asimilare a maghiarilor este pozitivă în această perioadă

ge: În judeţul Satu Mare, de exemplu, greco-catolicii, iar într-o măsură mai mică cei

Biserica Ortodoxă Greacă a crescut cu credincioșii maghiari, ceea ce nu a fost cazul maghiarilor.

Nu indică o schimbare de confesiune, ci mai degrabă o schimbare de naționalitate pentru români. Naţionalitate

Este mai ușor să schimbi decât religia. Deja în această perioadă, cel Mare

O parte semnificativă a șvabilor romano-catolici din preajma lui Carol al II-lea au devenit maghiarizați,

asemanator in unghiul Tisa-Maros si in Máramaros israelitul z i-

oameni care se află în așa-numita După emancipare, ei au fost numeric în fruntea

în asimilare ca practică obişnuită.47 Populaţia evreiască, caracterizată printr-o mare creştere a

Schimbarea de naționalitate a avut loc și fără schimbarea confesiunii. Deja în 1880

aproape jumătate dintre ei, iar la începutul secolului deja două treimi dintre ei, erau maghiari.

Lotta însăși.

Ungurii câștigă teren printre sectele tradiționale nemaghiare.

în teks, ceea ce sugerează că reproducerea sa naturală este, de asemenea, mai mare, iar pe de altă parte,

Numărul adepţilor vorbitori de limba maghiară de diferite confesiuni are

A continuat să crească prin creșterea naturală a maghiarilor.

Istoricii au făcut estimări pentru perioada cuprinsă între 1880 și 1910

A devenit maghiară de la o populație de aproximativ 80.000 de locuitori. Actualul și cel

40% din diferența dintre cele două grupuri se datorează asimilării.

la. greco-estarii si greco-catolici, israeliti, szatmár svabi si

47 Anul 1867: XVII. Articolul 1 al legii a declarat egalitatea deplină a populației israeliene a țării

în ceea ce priveşte drepturile civile şi politice. După ce apartenența lor religioasă nu mai însemna a-

libertatea de a-și exercita drepturile în toate domeniile vieții economice, sociale și culturale

Este de înțeles că s-au asimilat într-un ritm din ce în ce mai accelerat, iar la sfârșitul secolului al XIX-lea, israelienii

Majoritatea lituanienilor sunt acum maghiari în mod conștient, nu numai în limba și cultura lor, ci și din punct de vedere emoțional.

devenit (Nyárády 2003).

11. Perspectivă istorică: Mișcarea populară transilvăneană în ultimul secol și jumătate

127 de fii ai germanilor bănăţeni şi ai altor grupuri etnice mai mici au devenit

până la punctul de a fi (Varga 1998). Armenii și ungurii au fost asimilați maghiarilor.

câteva mii de cehi, polonezi și italieni care au venit în perioada de industrializare

Au ajuns în regiunile periferice ale Transilvaniei în secolul al XVIII-lea. Cu toate acestea, chiar și în acest element de bază

poate fi depistat şi într-o perioadă caracterizată în primul rând prin câştiguri de asimilare

procese opuse, care mai târziu, în a doua jumătate a secolului al XX-lea,

se accelerează: în zone împrăștiate, populația maghiară și-a pierdut proporția

prin vânătoare.

Între recensămintele din 1910 și 1920 (fostul maghiar, al doilea român)

(a fost recensământ) numărul maghiarilor din Transilvania a scăzut cu 342 mii,

ponderea sa în populația totală a scăzut foarte brusc. Războiul

pierderile și fuga/emigrația reprezintă doar o parte a scăderii populației

oferă limba maghiară pentru: partea rămasă este populația română din 1920

Aceasta rezultă din caracteristicile metodologice ale studiului. De exemplu, în acest moment israelitul f e-

oameni, dintre care o parte semnificativă se declaraseră anterior maghiari,

barieră, indiferent de limba lor maternă și de apartenența culturală, ei sunt în mod necesar considerați evrei

au fost înregistrate. Numai acest fapt reprezintă o reducere cu 132.000 de persoane a numărului de

a provocat o ascensiune în detrimentul ungurilor. Din acest moment, ungurii din Transilvania au continuat

o puternică pierdere de spațiu în favoarea românilor majoritari. Primul Război Mondial

În anii următori, migrația stabilită anterior a încetinit în rândul maghiarilor rămași.

reproducerea naturală și reală dincolo de lac, în primul rând datorită

că fertilitatea scade mai puternic decât alte naționalități

printre ei.

Asimilarea și schimbarea naționalității sunt în primul rând o chestiune de dominație.

funcția . Când Transilvania aparținea Ungariei, Ungariei

de obicei a avut ca rezultat câștiguri de asimilare, și nu numai în realitate

Găsim exemple nu doar de asimilare, ci și de schimbare de naționalitate în această perioadă.

în câmp. Adică: mai mulți oameni doreau să fie maghiari decât erau de fapt.

Atașați de România, maghiarii din Transilvania au mai multe șanse să experimenteze asimilarea.

a înregistrat un succes care continuă până în zilele noastre. În zilele noastre, cel...

Aproximativ 10% din scăderea numărului de persoane din

vânătoarea și schimbarea naționalității, în primul rând în favoarea românilor. Aceasta înseamnă că

ca fiecare al zecelea copil sau nepot maghiar are sentimente romanesti

devine sau chiar își schimbă propria identitate națională. Număr

Potrivit acestuia, este un fenomen mult mai mic, dar încă deloc neglijabil, care s-a împrăștiat

Foștii maghiari adoptă o identitate șvabă sau romă.

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

128 11.2. TRANSILVANIA ŞI MIŞCAREA POPULARĂ TRANSILVANE UNGARIA

ÎN TIMPUL ŞI DUPĂ AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL

În timpul celui de-al Doilea Război Mondial și a celor două recensăminte care au urmat,

Rezultatele studiului oferă din nou lecții interesante. Naturalul

Rata de reproducere este scăzută, similară cu valoarea din timpul Primului Război Mondial

Condițiile de război duc la nașteri ratate și la creșterea deceselor

pentru că nu au favorizat mişcarea firească a oamenilor, cu atât mai puţin cea actuală

în cea mai mare măsură, deoarece provoacă mișcări intense de populație. Actualul

Bilanțul circulației populației are semn negativ.

În timpul și după cel de-al Doilea Război Mondial, populația Transilvaniei

pierderile de migrație înregistrate oficial sunt de 270 de mii de persoane, adică populația

reprezintă aproape 5%: mai mult de jumătate din anul precedent în doar șase ani

în total pe parcursul secolului trecut (Nyárády 200 3). Acest lucru se întâmplă în ciuda faptului că

În urma deciziei de la Viena, Transilvania de Nord a fost returnată Ungariei.

Ca urmare a invaziei, în Transilvania de Nord au ajuns doar două sute de mii de oameni: the

O sută de mii de unguri au fugit din sudul Transilvaniei, care a rămas cu România, și numai

nu atâţia veneau din ţara-mamă. Din Transilvania de Nord, pe de altă parte,

Într-un timp foarte scurt, aproximativ o sută de mii de români au fost strămuți în Carpați.

dincolo, iar 40-50 de mii către părţile de sud ale Transilvaniei.

Pierderea migrației a 270.000 de oameni în condiții de război

nu pot fi considerate date exacte: o parte din ceea ce se pierde prin migrare este

„înregistrat” ca „securitate”, alți factori îl explică, în primul rând armata

pierderi, precum și pierderi de vieți omenești rezultate din deportarea evreilor.

Deportat din Transilvania de Nord, care a fost anexată temporar Ungariei

Istoricii estimează numărul evreilor la 110-120 mii (Nyárád y 2003).

Deși reprezintă doar o fracțiune din numărul total de decese,

Acțiunile teroriste șovine românești împotriva poporului german și maghiar merită menționate.

victime. Cu toate acestea, acestea sunt de dimensiuni mici de sud

pe lângă tremurăturile pe care le-au suferit ungurii prinşi în Iugoslavia

ca sacrificiu. În timpul iernii 1944 și 1945, conducerea Partidului Comunist Iugoslav

a inițiat proceduri penale străine împotriva colectivului în timpul celui de-al Doilea Război Mondial

împotriva maghiarilor şi germanilor acuzaţi de genocid. Populația civilă este estimată la zeci de mii.

ucis cu deosebită cruzime și îngropat în gropi comune nemarcate-

11. Perspectivă istorică: Mișcarea populară transilvăneană în ultimul secol și jumătate

129 sau închis în lagăre de internare, unde se estimează că 70.000 de maghiari

iar un german și-a pierdut viața.

Acest lucru este contribuit și de expatrieri, care în principal

A afectat în principal germanii acuzați de crime de război colective.

După cel de-al Doilea Război Mondial, emigrația a luat și ea o amploare uriașă.

pentru că germanii și maghiarii, temându-se de consecințele schimbării guvernării,

dar și în mare parte acei români care au trăit în „micuța lume maghiară” (1940).

şi 1944) datorită activităţilor lor în sistemul vechi-nou românesc

De teamă de represalii, au părăsit Transilvania în număr mare. Pune-le la locul lor...

au sosit refugiati din Arabia si Bucovina de Nord, iar spre sfarsitul razboiului

A fost reînviată strămutarea românilor din Regat în Transilvania.

În următoarele două decenii, migrația transilvăneană a fost din nou pozitivă.

echilibru, adică au sosit mai mulți oameni decât au plecat: noul sosit e-

acum exclusiv români care s-au mutat aici din alte părți ale României

vorbitori nativi.

Tabelul 19: Reproducerea naturală și reală în Transilvania

din al Doilea Război Mondial

Perioada Creștere sau scădere naturală Creștere sau scădere reală

Media anuală la o mie de persoane

1941 -1947 2,9 -3,7

1948 -1955 8,5 10

1956 -1965 7,4 7,7

1966 -1977 9,1 10,2

1977 -1992 4,9 1,9

Date pentru toata Romania:

1992 -2002 -1,3 -4,9

2002 -2011 -1,9 -13,5

Sursa: Nyárády 2003: 100, Varga 1998: 178, 197 și calcule proprii Nyárády 2003: 390 -391 și

Bazat pe Kiss–Barna 2012: 7

În ceea ce privește rata de reproducere a naționalităților, populația din 1948 și 1956

Populația reală de maghiari și români a fost similară între recensăminte.

reproducere a.48 Numărul maghiarilor a crescut cel mai mult în județul Hunyad,

datorită fluxului înapoi în zonele miniere. În același timp, cel

O parte semnificativă a documentului diferă de cele precedente și este părtinitoare în favoarea maghiarilor.

48 Rata reală de reproducere a românilor este de 10,8‰, cea a maghiarilor este de 11‰.

130 de acte rezultă și din declarații de naționalitate, mai ales în nord-vestul Transilvaniei

în regiunile periferice (în județul Satu Mare și regiunea Szilágyság), unde ungurii

grupurile etnice care se despărţiseră anterior de maghiari se declarau periodic din nou maghiari.

Ei sunt ei înșiși. Această nouă schimbare de identitate nu s-a dovedit permanentă, dar

În acești ani, a contribuit la creșterea mai mare a populației maghiare.

În perioada dintre 1966 și 1977, este izbitor că firesc

Rata de reproducere a crescut semnificativ față de perioada anterioară

și aproape evocă valoarea trăită în timpul tranziției demografice. Fenomenul

Există doi factori în spatele ei:

 datorită interzicerii stricte a avortului, periodic, în principal din 1967 până

Rata natalității a crescut în 1968

 ameliorarea mortalităţii după al Doilea Război Mondial

Ratele diferite de reproducere a naționalităților de la acea vreme făceau deja maghiarii

ii pune in dezavantaj fata de natiunea majoritara. O scădere atât de drastică...

Începe reproducerea noastră naturală și reală, astfel încât jumătate -

o treime, chiar un sfert, din creșterea românilor. Numărul nostru este încă

este mereu în creștere, dar creșterea rămâne sub media națională: randament

Tandrețea noastră este sub medie, mortalitatea noastră este puțin peste medie. Anul 1956

Între recensămintele din 1970 și 1977, România a fost relativ închisă

țara, iar nivelul măsurat al emigrației nu este încă semnificativ – excepția este Germania

minoritate și iudaism –. În asemenea împrejurări, ungurii sunt slabi

Unul dintre motivele creșterii acesteia îl reprezintă abuzurile procedurii de recensământ din România și

distorsiuni,49 dar mai ales puternica asimilare a maghiarilor.

A avut loc la numai cincisprezece ani după recensământul din 1977, în 1992.

recensământ din nou. Rezultatele au arătat că în Transilvania,

s-a rupt echilibrul național vechi de secole, ascensiunea românității

a crescut până când prețul perioadei de schimbare de regim a fost populația Transilvaniei

A reprezentat trei sferturi din

Imediat după schimbarea regimului, existența maghiarilor era deja demonstrată.

în timp ce populaţia ţării era încă în creştere.

49 Poate părea banal și neglijabil din punct de vedere al cifrei, dar este totuși demn de remarcat faptul că

La recensământul din 1977, aproximativ o mie de secui au fost recunoscuți ca naționalitate separată de maghiari.

ei scriu. Ambițiile divizoare ale conducerii statului au fost la fel de eficiente și în naționalitatea germană

de asemenea, în cazul poporului germanic, care era împărțit în trei părți, germani, sași și șvabi, astfel încât

arată proporțiile minorităților naționale ca fiind mai mici decât sunt în realitate. În același timp, au separat

Lipovenii de naționalitate rusă, reducând sufletul minorității ruse cu o treime

număr (Nyárády 2003).

11. Perspectivă istorică: Mișcarea populară transilvăneană în ultimul secol și jumătate

131 De când creșterea naturală a maghiarilor s-a schimbat „doar" în 1990

declin, pierderea sa de spațiu nu este încă compensată de nașteri și decese negative

(adică nu mișcarea naturală a oamenilor) a determinat dacă

nu emigrarea în masă, pe de o parte, și asimilarea, pe de altă parte. Cat despre cine...

În ceea ce privește focarul: în preajma schimbării de regim, între 1988 și 1991, 40,3 mii de maghiari

au emigrat oficial, alte 35 de mii ilegal (Varga 1998). Mutul e-

Emigrarea în masă a turcilor începuse deja ceva mai devreme. Interiorul-

Se poate spune că pierderea de asimilare a ungurilor a fost de cca.

două treimi au crescut numărul românilor, iar cu o treime au crescut numărul germanilor şi

ţiganii. În acest context, reasimilarea merită menționată.

fenomen (retopire), pentru care au fost prevăzute condiții favorabile prin ordin-

situaţie politică eliberată ca urmare a schimbării drogurilor. Atat de favorabile circumstante

Se întâmplă ca membrii naționalităților mai mici să-și piardă vechea identitate.

Pe măsură ce întreprind aceste schimbări, dorința lor de a se întoarce la rădăcini devine mai puternică.

În primul rând, micii șvabi din Szatmár care se asimilaseră anterior ca maghiari

grupul redevine șvab, iar o parte din țigani începe să-și asume acest rol.

Afilierea lui Nika.

132

133

12. POPULAȚIE, MEDIU ȘI ECONOMIE.

SUPROPOPULAȚIA ESTE DE MEDIU ȘI ECONOMICĂ

CONSECINȚELE EI

Printre tendințele populației de astăzi, creșterea rapidă a populației

cel mai izbitor – aceasta este una dintre marile întrebări care așteaptă o soluție pentru umanitate

pentru el. Celelalte două sunt strâns legate de aceasta: conflictul nuclear și

pericole ecologice (Giddens 1997).

Teama de explozia populației provine în primul rând din faptul că

că populația mondială ajunge încet (conform altor calcule, a ajuns deja)

te) limita pe care o poate suporta în continuare Pământul și deja rata de creștere de până acum

Acest lucru a dus la degradarea mediului natural. De asemenea, se teme că rapid

creștere, lupta pentru resurse finite va fi o problemă internațională în viitor

va duce la o escaladare a conflictelor, care poate duce chiar la războaie grave

poate curge. În țările dezvoltate economic, există supraproducție de alimente,

iar populația nu mai crește, ci scade. În contrast, lumea

în restul lumii, în țările sărace – unde marea majoritate a populației

vieți – creșterea populației este foarte rapidă și, în același timp, există o presiune enormă

este o presiune asupra resurselor disponibile. Deşi populaţia lui Malthus

Teoria lui a fost respinsă de istorie, de creșterea numerică pe care a experimentat-o lumea în curs de dezvoltare

țările pe care le experimentăm încă din a doua jumătate a secolului al XX-lea, este din nou relevant

creșterea populației și resursele limitate disponibile îngreunează acest lucru

întrebare.

Datorită consecințelor sale de mediu și epidemiologice, lumea se confruntă cu a

țările se tem de suprapopulare. Opusul acestui fenomen se observă în țările dezvoltate.

Declinul și îmbătrânirea populației se datorează în primul rând factorilor economici și culturali.

Suferim de consecinte.

(Sursa: Andorka 1997: 276, ONU 2013, PRB 2021)

12.1. CARACTERISTICI DE CREȘTERE A POPULAȚIEI ÎN TRECUT

Omenirea are o vechime de 100.000 de ani și, conform opiniilor concurente, 200.000 de ani.

În cea mai mare parte a perioadei, populația a fost mică și a crescut foarte lent.

Prima creștere semnificativă a fost de cca. Acum 10.000 de ani, pentru producția agricolă

în timpul tranziţiei, aşa-zisul a putut fi evitat ca urmare a revoluţiei agricole

făcut.

Creșterea populației nu a fost uniformă, cu creșteri periodice

așa-zisa pisică urmată de crize demografice clasice. Imperiul Roman este...

Înainte de anii 1000, a avut loc o criză a populației din cauza invaziilor și epidemilor barbare. THE

XII. și XIII. creșterea secolului în secolul al XIV-lea. urmată de epidemii de ciumă în secolul al XIX-lea,

care a decimat populaţia. Recoltă proastă în Europa medievală

căsătoria a fost amânată în cazul: numărului de naşteri din cauza foametei

a scăzut, în timp ce decesele au crescut. Nașteri și decese, creștere și

Procesele de contrabalansare ale creșterii și declinului au impus o limită

de o creştere bruscă a numărului de persoane.

Limitele creșterii au fost diferite în diferite perioade ale istoriei.

Bine. În societățile de vânători-culegători, creșterea a fost limitată de aprovizionarea cu alimente.

Cantitatea de biomasă care poate fi folosită pentru gătit și încălzire este semnificativă, iar

cantitatea de teren acceptabilă în societățile economice, iar pe de altă parte, cea

cantitatea de energie furnizată de plante, animale, apă și vânt. Fiecare epocă-

Se poate afirma că de îndată ce creșterea populației atinge estimările e-numerice ale populației Pământului

BC e. 200: 150 de milioane

strada BC. 1000: 265 milioane

strada BC. 1500: 425 milioane

1650: 550 milioane

(După 1750, în secolul al XVIII-lea, a început o creștere mai rapidă, în special în Europa.)

într-o frânghie.)

1800: 910 milioane

1900: 1,625 milioane

(În țările în curs de dezvoltare, creșterea populației s-a accelerat în primul rând după al Doilea Război Mondial.)

(creştere.)

1950: 2.500 milioane

1994: 5.600 milioane

iulie 1987: 5 miliarde

Octombrie 2011: 7 miliarde

Octombrie 2021: 7,83 miliarde

12. Consecințele de mediu și economice ale suprapopulării

135 a atins limita dată de natură, ritmul său de creștere scade treptat

a început. Din acest ritm de autoreglare, numai preindustrial (industrial o-

Nici măcar societatea pre-Sodal nu putea pleca. Să ne amintim de observația lui Malthus...

a observa: dacă oamenii înșiși nu și-au limitat fertilitatea, atunci

natura a făcut acest lucru pentru ei și așa-numita cu frâne pozitive - războaie,
foamete, epidemii – restabilește dimensiunea populației și resursele
echilibrul rațiunii. Cu toate acestea, de la industrializare, inovațiile tehnologice
Ca urmare, au fost create resurse suplimentare, ceea ce a făcut posibil
rata de crestere a populatiei. Barierele au fost ridicate, sau cel puțin nu încă.
a provocat rate de mortalitate similare cu cele ale precedentelor, deci
cresterea populatiei. Un vechi mit persan oferă un exemplu viu
a acestei cresteri.

„Un curtean îi cere domnitorului o recompensă pentru serviciile pe care le-a făcut
dați de două ori mai multe boabe de orez decât la serviciul anterior. un șah-
începând cu un singur bob de orez pe primul pătrat de pe tablă și gândindu-te:
că făcuse o afacere bună, până în al patruzecilea câmp avea deja zece miliarde de boabe de orez
nevoie.” (Meadows et al 1972, tradus de László Tóth)

Se poate observa că prin dublarea continuă, se ajunge rapid la un număr mare.
Vedem că până la a șaptea operațiune creșterea este deja de 128 de ori. Ca aceasta
ne putem imagina, de asemenea, creșterea populației, care este adesea cauzată de dublare
măsurăm în timp. La o creștere anuală de 1% peste 70 de ani, la 2% peste 35 de ani
Cu o rată de 3%, populația Pământului se va dubla în 23 de ani. Kora b-
În secolul al XIX-lea, când constrângerile au împiedicat creșterea, a fost nevoie de secole
pentru a dubla populația Pământului. După 1950 aceasta
a avut loc în mai puțin de 40 de ani, iar creșterea s-a datorat aproape exclusiv
a avut loc în țările în curs de dezvoltare.

12.2. TRANZIȚIA DEMOGRAFICĂ ÎN ȚĂRILE ÎN DEZVOLTARE

Diferențele regionale în tranziția demografică în țările industriale dezvoltate k-
A avut loc de la sfârșitul secolului al XVIII-lea până la mijlocul secolului al XX-lea. La sfârșitul procesului,

populația s-a stabilizat din nou, ceea ce a devenit curând
Era cuprins de durere. Datele demografice sunt greu de aplicat țărilor în curs de dezvoltare.
Versiunea originală a teoriei tranziției fiilor săi. Trecerea la mortalitate ridicată

136 și ratele de fertilitate spre niveluri scăzute, ceea ce se datorează creșterii populației
motor, are loc și în țările în curs de dezvoltare - și în unele este deja destul de
este într-un stadiu avansat. Cu toate acestea, o diferență semnificativă este evidentă.
Se susține că rata mortalității se va îmbunătăți mai devreme și într-o măsură mai mare.
Mortalitatea în țările în curs de dezvoltare a înregistrat o îmbunătățire rapidă din 1950.
iar toate acestea s-au întâmplat la un nivel mai scăzut de dezvoltare economică decât
În Europa. Scăderea productivității este rapidă în unele țări, dar lent în altele.
A început târziu în , dar astăzi semnele sale sunt vizibile peste tot. Depinde de el-
cât durează pentru ca rata natalității să se îmbunătățească după ce rata mortalității se îmbunătățește
scăderea, ne putem aștepta la o creștere mai mică sau mai mare a populației. THE
țările în curs de dezvoltare și astfel populația Pământului a crescut rapid în ultimul timp
decenii, pentru că în majoritatea locurilor îmbunătățirea mortalității este urmată de o întârziere.
scade fertilitatea. În consecință, în țările în curs de dezvoltare,
creşterea populaţiei în timpul tranziţiei demografice este mult mai mare decât
era mai mare decât în Europa la acea vreme (Chesnais 1986).
Nu numai că populația lumii a treia a crescut mai mult în ceea ce privește dimensiunea, ci
nu doar dimensiunea sa, ci și tranziția are loc într-un timp mai scurt: în Europa 200
ani, în timp ce a durat mai puțin de 50 de ani acolo.
Scăderea ratei natalității vii a fost observată acum în toate țările.
a început. Astăzi, producția este foarte mare în multe țări din Africa Neagră.
dulceata, dar in ultimii ani a fost un declin si aici.

Odată cu scăderea globală a ratei natalității, populația Pământului este

Rata de creștere a orașului Lagos a început și el să scadă: în 1970 era de 2,2%, în 1980 era deja

creșterea a fost de doar 1,7%, iar astăzi este în jur de 1,1%. Dar unde temperatura este foarte ridicată

proporție de tineri, populația va crește pentru o vreme chiar dacă fertilitatea

se reduce la nivelul reproducerii simple, adică dacă fiecare familie în medie

Gosan are doi copii. Și în acest caz trebuie să treacă 75 de ani înainte de

pentru a opri creșterea la scară globală.

În 1971, biologul de renume internațional Paul Ehrlich descrie în mod viu I n-

experiențele vizitei sale în diaspora – și să nu uităm, pe vremea aceea era încă departe

Populația țării asiatice nu era la fel de mare ca astăzi.

„Am înțeles de multă vreme problema exploziei populației din punct de vedere intelectual

L-am înțeles spiritual acum câțiva ani într-o noapte împuțită, în Delfie. F e-

Eu și ginerele meu, fiica mea am luat un taxi antic înapoi la hotel. ședința-

Erau purici care săreau în jur. Doar treapta a treia a funcționat. THE

12. Consecințele de mediu și economice ale suprapopulării

Trecând prin 137 de orașe, am intrat cu mașina într-o mahala aglomerată. Temperatura

Era cu mult peste 100 de grade Fahrenheit, iar aerul era plin de praf și fum. Drumul-

Sunt oameni peste tot. Oamenii care mănâncă, fac curățenie, dorm. conversațional, v i-

oameni care ezită și strigă. Oameni cerșind cu mâinile pe geamul taxiului.

Oameni care își fac nevoile și urinează. Oameni atârnați în grupuri în autobuze. Animalele sunt...

oameni care se deplasează. Oameni, oameni, oameni, oameni. În timp ce pescuia încet...

Eram în mulțime, în forfotă, în murdărie, în zgomot, în căldură și în focurile de gătit.

Flăcările incendiilor au adus în minte imagini ale iadului. Vom ajunge vreodată la hotelul tău?

la? Apropo de toamnă, toți trei am început să ne sperii. Se părea că orice

s-ar putea întâmpla – dar, desigur, nu s-a întâmplat nimic. Indianul experimentat

Vor râde de reacția noastră. Ne-am comportat ca niște privilegiați

turiști care nu sunt familiarizați cu priveliștile și sunetele Indiei. Poate pe asta

„În noaptea aceea am simțit pentru prima dată ce înseamnă cu adevărat problema suprapopulării”.

(Ehrlich 197 1:1, tradus de László Tóth)

Ehrlich a calculat, pe baza ratei de creștere a populației din anii 1960,

că dacă ritmul actual de creștere continuă, peste 9.000 de ani suprafața Pământului va fi

pentru fiecare kilometru pătrat, inclusiv mările, aproximativ 120 de persoane

ar obține (Ehrlich 1971). Fizicianul JH Fremlin (1964) nu i-a fost lene să se gândească la asta.

cum ar putea fi rezolvate problemele locative ale unei populații atât de mari: the

construirea unei clădiri de 2000 de etaje care acoperă întregul glob și chiar și în aceasta

doar 3-4 metri pătrați de spațiu ar fi disponibili per persoană (Fremlin 1964).

Desigur, știm că creșterea populației din anii 1960 și 1970

Ritmul de creștere a populației a încetinit, nu în ultimul rând din cauza măsurilor guvernamentale de control al populației.

datorită măsurilor sale. Pe baza creșterii experimentate la acel moment

Populația Pământului a fost estimată a fi de 8 miliarde până în 2000, în comparație cu cea actuală

În realitate, a fost „doar” șase miliarde. Astăzi, demografii prevăd zece miliarde până în 2100.

Ei mizează pe o populație de peste .

De ce este suprapopularea o problemă? Câteva puncte importante:

 80% din populația lumii trăiește în țări în curs de dezvoltare.

 Un sfert din populație este foame sau subnutrită.

 Fiecare al treilea copil este subnutrit.

 Din cauza condiţiilor precare de sănătate publică, mortalitatea infantilă este ridicată.

mortalitatea.

 Un sfert din umanitate nu are acces la apă potabilă.

 80% din venitul realizat este consumat de 20% din populaţie.

(Sursa: Patkós 2011: 44)

 12.3. IMPACTUL MEDIULUI ALE SUPLĂRĂMÂNTULUI

12.3.1. Consecințele ecologice ale exploziei populației

Paul Ehrlich fusese preocupat de explozia demografică încă de la vizita sa în India.

întrebare. Poate fi evitat prăbușirea civilizației globale? Acesta este titlul „Știu-

Discursul rostit la admiterea sa la Royal Society, un grup de elită

pentru depozit. Următorul proces de gândire se bazează în primul rând pe această prezentare.

deghizat ca o schiță a consecințelor ecologice ale exploziei populației (Ehrlich

– Ehrlich 2012).

Chiar și în cele mai vechi timpuri, a apărut amenințarea de deteriorare a mediului.

a făcut oamenii să existe. Cu toate acestea, în istoria lumii suntem acum

mai întâi într-o situație în care un dezastru ecologic nu este local

sau la nivel regional, dar amenințarea sa capătă dimensiuni globale. THE

Unul dintre principalele motive pentru prăbușirea vechilor mari civilizații a fost degradarea excesivă a mediului.

a fost exploatat: unii, precum Egiptul antic sau China, foloseau diferit

Au revenit din prăbușire în etape. Una dintre cele mai cunoscute eco-

un dezastru natural când activitățile omului transformă natura

Mediul s-a schimbat în urma cutremurului, care a avut loc pe Insula Paștelui. The

Familiile aborigene au început să concureze pentru a vedea cine ar putea face cele mai mari statui.

să se oprească și în acest proces au tăiat toți copacii de pe insulă. Drept urmare, a divorțat.

clima s-a schimbat, vechii locuitori nu și-au putut continua activitățile agricole anterioare

producția gi, de care depindea producția de alimente. În consecință, noi r-

A izbucnit o luptă pentru puținele resurse rămase. Populația este aceeași ca înainte

redusă la o fracțiune din nivelul său, iar marea cultură s-a prăbușit, complexitatea ei

a scăzut semnificativ (Diamond 2005).

În mod similar, a dus și la prăbușirea finală a culturii Maya clasice.

Au contribuit impactul asupra mediului, în primul rând schimbările climatice. Deşi populaţia

s-a adaptat adesea cu succes la schimbările climatice, pe termen lung

Criza a dus la scăderea producției agricole și urbane, înfloritoare anterior

a dus la războaie între state. În sfârșit, un crud

Populația rămasă a părăsit, de asemenea, zona din cauza secetei (Kennett

et al. 2012).

O serie de civilizații au apărut în văile Tigrului și Eufratului,

după. În cele mai multe cazuri, utilizarea excesivă a naturii a dus la general

12. Consecințele de mediu și economice ale suprapopulării

139 se prăbușesc la ei. Între timp, alte civilizații au supraviețuit, aproape neatinse.

până și căderea aproapelui său l-a părăsit.

Situația actuală, însă, este radical diferită – astăzi dezastrul ecologic

Vulpea reprezintă o amenințare globală, la nivel mondial. Cea mai mare problemă este clima.

Astăzi se menționează de obicei schimbări, dar mai sunt și altele: riscul și

distrugerea habitatului natural al speciilor de animale și plante pe cale de dispariție, care

presupune distrugerea ecosistemului necesar supraviețuirii umane; fructul-

degradarea acidificării oceanelor și crearea de zone moarte; contorul-

răspândirea substanțelor infecțioase; unele caracteristici ale mediului epidemiologic

deteriorare (care ar putea duce la re-răspândirea bolilor infecțioase); cel

epuizarea resurselor finite, inclusiv a apelor subterane; și pentru resurse

o bătălie purtată (Ehrlich –Ehrlich 2012).

Explozia demografică şi excesivă şi

consumul inutil contribuie foarte mult la iminentul mediu

la un dezastru catastrofal. Și acest dezastru poate fi evitat cu un comportament responsabil.

ar putea fi evitat, cred autorii, deci discursul de inaugurare academică

Ei răspund afirmativ la întrebare. Societățile moderne sunt

Ei au demonstrat deja în contextul armelor nucleare că pot face față mult timp

amenințare pe termen lung dacă problema este evidentă și a fost sub lumina reflectoarelor de mult timp

Este în centrul minții mele. Explozia populației este o problemă pentru mulți

o amenințare mai puțin evidentă și inexistentă. În același timp, cel dezvoltat

În unele țări, menținerea unui nivel de trai este de importanță psihologică, oameni buni

Sunt reticenți în a renunța la obiceiurile lor de consum și a face sacrificii.

astfel încât alte persoane să poată beneficia de ea în viitor

oamenilor pe care nu îi cunosc și asupra cărora nu au nicio proprietate

Nu au nimic de-a face unul cu celălalt.

Nu mai putem avea încredere că inovația tehnică ne poate salva.

Numai cooperarea globală responsabilă poate ajuta umanitatea. Soţii Ehrlich

Potrivit acestuia, aceasta este o chestiune de cooperare între sfera științifică și societatea civilă.

se poate face. Ei își imaginează o mișcare care este „cu gândire înainte și inteligentă”.

dezvoltă un „geniu” și al cărui scop principal este promovarea durabilității

(Ehrlich –Ehrlich 2012). Acest lucru nu poate fi așteptat de la piața liberă, deoarece

Datorită intereselor sale economice pe termen scurt, nu este în măsură să ofere o previziune obiectivă.

Țările în curs de dezvoltare trebuie să realizeze că nu ar trebui să amâne

să ia măsuri pentru a opri schimbările climatice până când acestea vor fi „închise”

„se rătăcesc” în dezvoltare. În plus, în aceste țări, ar trebui să ne întoarcem

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

140 pentru a suprima fertilitatea ridicată, care a avut succes parțial, dar parțial

Întâmpină numeroase obstacole culturale înrădăcinate în tradiție. d e-

scenariile mografice sunt foarte greu de schimbat, deci imediat

trebuie luate măsuri. Afacerea este foarte dificilă, dar nu imposibilă. În primul rând

prin asigurarea egalității, educației și accesului femeilor la contracepție

accesul la dispozitive medicale (precum și accesul la autorizația de avort și

vel) ar putea realiza o scădere a fertilităţii. Demografia țărilor dezvoltate

Spre deosebire de Fusa, Ehrlichs nu deplâng scăderea populației -

aceste societăți consumă prea mult, scăderea populației lor este justă

de aceea este mai degrabă binevenit.

12.3.2. Emisiile sunt rezultatul creșterii populației

în funcție de diferitele sale scenarii

Un grup de ecologisti investighează emisiile de la combustibilii fosili

a examinat modificările emisiilor de dioxid de carbon în funcție de creșterea populației

(O'Neill et al. 2012). În conformitate cu studiile anterioare,

Concluzia lor principală este că emisia de substanțe nocive este aproape proporțională cu

modificări odată cu mărimea populației. În același timp, creșterea populației

diferite scenarii de modificare a emisiilor de substanţe nocive şi

sunt proiectate alte scenarii. Conform celui mai optimist scenariu,

care proiectează cea mai scăzută creștere a populației, 15% până în 2050 și 15% până în 2100

Cantitatea de dioxid de carbon emisă la nivel global ar scădea cu 40%

comparativ cu dacă scenariul mediu ar deveni realitate. În consecință, cel

politicile care susțin reducerea populației vor fi probabil benefice

vor avea un impact asupra mediului.

Principala contribuție a cercetării grupului ecologist este aceea că teste similare

Spre deosebire de curentul general al statisticilor, aceasta nu măsoară doar schimbarea absolută a populației

ia în considerare, dar realizează și un studiu istoric, longitudinal

gez, care este rezultatul urbanizării, distribuției pe vârstă și al compoziției gospodăriei

De asemenea, ia în considerare dezvoltarea trecută și așteptată.

Principalele lor constatări sunt următoarele:

Procesul de urbanizare este mai puțin liniar, dar statisticile arată asta

are un impact semnificativ asupra emisiilor. Urbanizare

se presupune că crește emisiile, deoarece schimbă nivelul național

structura producției, productivitatea muncii și consumatoare de energie

12. Consecințele de mediu și economice ale suprapopulării

141 consumul de bunuri. Urbanizarea în continuare ar putea crește emisiile de dioxid de carbon cu 25%

emisii în unele părți ale lumii, cum ar fi India. Un tren de sănătate t-

Mai există o latură pozitivă a fenomenului: în Asia de Sud, în ritm rapid

Ca urmare a urbanizării, consumul de energie al gospodăriilor se îndreaptă spre

mai curat decât combustibilii fosili (biomasă tradițională și cărbune)

spre, ceea ce poate fi de așteptat să îmbunătățească starea de sănătate a populației.

Corelație pozitivă între urbanizare și consumul de energie

totuși nu este clar, deoarece de ex. Austria și Belgia, care sunt aproximativ

Au urmat o cale de dezvoltare similară și au un nivel de viață similar, până acum.

Se caracterizează printr-un nivel ridicat de urbanizare: 68% în Austria, 97% în Belgia.

raportul populației urbane, indicatori de consum și emisii m e-

Sunt foarte asemănătoare. În aceste țări, nivelul de consum al populației este

inclusiv transportul şi alte activităţi care

consumul de energie, nu există nicio diferență puternică între rural și urban

între grupuri etnice.

În mod similar, sunt puse întrebări despre structura familiei și distribuția pe vârstă.

Este posibil ca acesta să aibă o influență asupra consumului de energie. În funcție de vârstă

Activitatea economică și consumul de energie se schimbă în

antreprenorii călătoresc mai des și pe distanțe mai mari, mai permanente

folosesc bunuri de larg consum. Pe baza vârstei capului familiei, este aproximativ după cum urmează:

poate fi atribuită mărimii familiei, de obicei familii între 30 și 55 de ani.

gospodăriile de 100 de persoane sunt mai mari (copiii sunt crescuţi în familie) decât

cei mai tineri și cei mai mari. O familie mai mare în ansamblu nu este

consumă mai multă energie, dar consumul său pe cap de locuitor este mai mic

mai frumos decât o familie mică. Prin urmare, dacă dimensiunea gospodăriei scade,

consumul pe cap de locuitor – acesta este motivul pentru gospodăriile mici

consumul ridicat al societăţilor occidentale dezvoltate.

De aceea nu are doar un impact asupra mediului la scară globală, ci

populația este în creștere – chiar dacă emisiile sunt în creștere

Astăzi, poate fi atribuită în mare măsură țărilor în curs de dezvoltare. S-a dat un exemplu de

Demografia Statelor Unite își lasă, de asemenea, amprenta

ecosistem. Face foarte puțin pentru a opri creșterea populației lumii.

Statele Unite, dar din cauza consumului mare pe cap de locuitor,

Impactul creșterii asupra mediului este semnificativ. Rata emisiilor de dioxid de carbon

depinde şi de nivelul de prosperitate (PIB pe cap de locuitor): datele istorice arată că

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

142 arată că poluarea aerului crește mai rapid în țările dezvoltate de astăzi

a crescut odată cu creșterea populației.

Dacă îmbătrânirea în societățile dezvoltate este în general asociată cu o corelație negativă,

Vorbim despre asta, acum iese în prim-plan și un beneficiu pozitiv: mediul înconjurător

Oamenii de știință estimează că îmbătrânirea poate reduce emisiile de dioxid de carbon cu 20%.

producția, deoarece fenomenul este asociat cu o activitate mai scăzută pe piața muncii și

Este insotita de consum. Dacă toți ceilalți factori rămân constanti,

îmbătrânirea duce la o încetinire a creșterii economice, care este în prezent legată de

este binevenit datorită efectului său ecologic.

12.4. CONSECINȚELE ECONOMICE ALE SUPROPOPULAȚIEI

Resursele Pământului nu sunt suficiente pentru țările în curs de dezvoltare

nivelul de trai va crește semnificativ. În Statele Unite de 32 de ori

mai mult consum de energie pe cap de locuitor decât într-o țară africană

(Giddens 1997) și nu este de mirare că țările dezvoltate au niveluri ridicate de consum

Nivelul său depinde parțial de resursele importate din țările mai puțin dezvoltate.

Creșterea rapidă și ridicată a populației limitează creșterea economică.

oportunități de dezvoltare. Acesta este cazul în unele țări din Asia – inclusiv

Exemplul Indiei este cel mai ilustrativ, deoarece va deveni în curând cel mai mare din lume

tara mai populata. Chiar și cu creșterea actuală a populației, eu n-

dia, nici majoritatea țărilor africane și sud-americane nu se pot recupera de la

de la o vârstă fragedă. Cu o creștere a populației zero (ceea ce este valabil pentru țările dezvoltate)

caracteristică) este necesară o creștere de 3-5% a venitului național pentru a

să crească venitul pe cap de locuitor cu 1%. Unde populația

crește cu 3% pe an, acolo venitul național ar trebui să crească cu 20% pe lună

duce la o îmbunătățire cu 1% a nivelului de trai (PIB). Astfel de

creșterea este imposibilă, mai ales când avem în vedere că creșterea rapidă

Creșterea sărăciei are loc în cele mai sărace țări. Prin urmare, acestea sunt

țările sunt din punct de vedere economic mai în urmă țărilor dezvoltate (Giddens

1997).

Îmbunătățirea rapidă a mortalității, nu urmată de o scădere a fertilității,

a avut ca rezultat o creștere mare a populației în țările în curs de dezvoltare. THE

explozia populației implică de obicei o structură de vârstă tânără sau tânără

(amintiți-vă de arborii de vârstă care descriu structura de vârstă a populației). Vârsta tinerească-

12. Consecințele de mediu și economice ale suprapopulării

143 am avea tendința de a privi structura ca pozitivă, deoarece preferăm

Vedem efectele economice și sociale ale îmbătrânirii. Dar rata de dependență este acum

Valoarea gazelor pune o povară extraordinară asupra economiei unei țări, deoarece nu numai

pentru populația pensionară în vârstă, dar și pentru întreținerea copiilor

trebuie avut grijă.

Prin urmare, rata de dependență exprimă proporția populației active active

Câți copii și bătrâni în vârstă de muncă trebuie asigurați?

nou. Chiar dacă aceste grupuri mari de vârstă de copii intră mai târziu în forța de muncă

Poziția lor aduce și prosperitate economică țării, iar creșterea lor este semnificativă.

reprezintă o povară financiară pentru țările care suferă de sărăcie. Tinerii...

îngrijirea sănătăţii, întreţinerea şi educaţia unui număr mare de copii

Ea implică o cheltuială financiară mare, deoarece se referă la o populație inactivă din punct de vedere economic.

ţese. În țările sărace, majoritatea părinților nu își pot întreține copiii.

și educație la un nivel adecvat, motiv pentru care mulți copii mor de foame

muncind sau cerșind ca un copil al străzii.

Instabilitate politică în majoritatea țărilor cu o populație tânără

predomină, există un risc ridicat de izbucnire a conflictului armat: în secolul XX

La sfârșitul secolului al XX-lea, 80% dintre conflictele civile au izbucnit în țări care

structura de vârstă foarte tânără, 60% sau mai mult din populație

sub treizeci de ani, trăind de obicei într-o sărăcie profundă, pruncucidere frecventă -

și mortalitatea infantilă și perinatală. economice și politice

În general, structura de vârstă tânără poate fi deci considerată nefavorabilă.

Țările cu o compoziție de vârstă tânără au avansat în tranziția demografică.

În procesul de progres, fertilitatea lor a scăzut, așa că au fost puțin mai puține

un copil care are nevoie de sprijin. În același timp, rebeliunea și

conflictul armat este, de asemenea, mai puțin frecvent decât grupul de vârstă cel mai tânăr, cel mai mult

către țările mai sărace n. Cu toate acestea, fertilitatea scăzută nu este încă

se uită înapoi la o istorie suficient de lungă pentru a face clar că țara în cauză este a

ar putea beneficia din punct de vedere economic și ar putea fi un motor de dezvoltare: în aceste țări,

În anii 1990, produsul intern brut (PIB) pe cap de locuitor a crescut cu doar 3,1% pe an.

este în creștere (Leahy et al. 2007: 36). Raportul de dependență este numărul de persoane în vârstă (65 de ani și peste) per populație activă (15-64 de ani).

și mai mari) și copii (0-14 ani).

 Într-o fază ulterioară a tranziţiei demografice, structural tranziţional

Cea mai mare redresare economică poate fi așteptată în perioada în care populația

generațiile tinere devin muncitori activi – cu condiția ca ramura rusă

Piața muncii se pregătește și ea pentru asta și sunt posturi vacante care așteaptă să fie ocupate.

locuri de muncă. Din punct de vedere economic, structura tranzitorie de vârstă este

favorabil: sunt mulți muncitori activi, mai puțini dependenți

copii și tineri și chiar mai puține persoane vârstnice dependente. Poetul-

Veniturile statului sunt mari, iar cheltuielile lui sunt favorabile: mulți oameni plătesc impozite și

contribuții, de la care relativ puține persoane au nevoie de prestații sociale

a furniza sub forma de. În mod similar, structura de tranziție a vârstei este avantajoasă pentru poli-

tot în sens practic. În aceste țări, numărul forțelor armate este mult mai mic.

risc de conflict, ca în cazul structurii de vârstă tânără și tânără.

Cu toate acestea, termenii „favorabil” și „nefavorabil” sunt destul de buni

sunt flexibili din punct de vedere al structurii de vârstă. Politice și guvernamentale

ca urmare a măsurilor, dar chiar și o criză epidemiologică (SIDA)

Ca urmare, distribuția pe vârstă a populației s-a schimbat dramatic într-un timp scurt.

se poate schimba, având un impact asupra societății și economiei. Deşi

Tranzițiile treptate, nu prea bruște sunt mai frecvente, dar au existat exemple

de asemenea pentru o schimbare completă a structurii de vârstă în douăzeci şi cinci de ani. Iran și Mexic

a trecut prin unele etape de tranziție demografică într-un timp foarte scurt.

Dimpotrivă, tranziția demografică a țărilor africane negre afectate de SIDA este

Ei urmează o cale complet opusă internetului, populația adultă tânără este acum

ratele de mortalitate prin gaze sunt decimate.50

50 Este important de menționat că ratele mortalității legate de SIDA au crescut în ultimii ani.

au suferit îmbunătățiri semnificative.

DEclinul și îmbătrânirea populației

LMI ECONOMICE ŞI SOCIALĂ

CONSECINȚELE EI

În Europa, ultimele decenii au fost foarte favorabile din punct de vedere demografic.

perspectiva, deoarece populația mare de vârstă activă este competitivă

a menținut o economie. În ultimele decenii, dar mai ales în anii 1980 și 1990,

Marea generație baby boom născută în anii 1960 după cel de-al Doilea Război Mondial, M a-

iar în Ungaria, copiii Ratkó (cei care au făcut avorturi între 1952 și 1956)

născut sub stăpânirea statului) a asigurat forţa de muncă şi fundalul economic

pentru crestere. În țările vest-europene, generația baby boom

Sistemele sociale de bunăstare s-au născut bazate pe muncă. Deoarece

Mulți oameni au muncit zeci de ani, impozitele și contribuțiile plătite, veniturile

Venitul a oferit o bază stabilă pentru sistemele de bunăstare.

Anii următori vor dezvălui dezavantajele acestui fenomen pozitiv de până acum.

tatni: aceasta mare generatie incepe sa se pensioneze, ca pensionari vor avea multe

mai puțini lucrători activi vor trebui să-i sprijine. Tendința populației europene

După părerea mea, aceasta va fi în curând prima mare pauză. Deoarece produsul are y-

este ciclic iar copiii generațiilor mai mari sunt și ei relativ

sunt multe, acelasi fenomen se va repeta mai tarziu: grozav

Până în 2050 vor fi și copiii din generația baby boom

se pensionează, adăugând și mai mult problemele bugetului.

 13.1 MĂSURI DE ÎMBĂTRÂNIREA POPULAȚIEI

Cele mai frecvent utilizate măsuri ale îmbătrânirii populației sunt

indicele bătrâneții și rata dependenței de bătrânețe.

Indicele de îmbătrânire este relativ la populația de vârstă copil, deci viitor

Proiectează tendințele interne.

Indicatorul raportului de dependență pentru bătrânețe nu ține cont de cel al copilului

indică proporția persoanelor cu vârsta de 18 ani și peste, starea actuală de îmbătrânire.

13.2 PROVOCĂRI ALE SCHIMBĂRILOR ÎN STRUCTURA ERA

Următoarea serie de cifre arată populația Regatului Unit de-a lungul timpului.

Îi vedem mâna de trei ori: în 1955, în 1985 și în 2010. Figura arată

Efectul ciclic al creșterii natalității poate fi observat în mod clar.

de asemenea: generația baby boom are mai mulți copii ca adulți tineri,

decât alte grupe de vârstă, deoarece erau mai multe, și apoi la fel

efectul se repetă cu copiii lor. Pe măsură ce fertilitatea scade,

Kent, nepoții baby boomer nu mai provoacă o revărsare atât de spectaculoasă de

populația țării, ca și părinții lor, dar ratele natalității sunt în creștere ciclică

Influența sa se simte chiar și la această grupă de vârstă.

Rata de dependență pentru bătrânețe este numărul de persoane în vârstă per populație de vârstă activă (15-64 de ani).

(65 de ani și peste). Indicele de îmbătrânire este procentul populației de copii (14 ani și mai mici)

proporția persoanelor în vârstă (65 de ani și peste).

13. Consecințele economice și sociale ale declinului și îmbătrânirii populației i

147 Figura 9: Cronologia Regatului Unit în trei momente în timp

Sursa: www.populationpyramid.net, editare proprie

Generația baby boom oferă un exemplu viu despre cum

modul în care sistemul instituțional al unei țări este utilizat în timp

modificări ale structurii de vârstă a populației. Nașterea muntelui val al copiilor

După prima perioadă, anii 1950, plasamentul și copilul

Cererea de instituții de îngrijire a copiilor a crescut: mai multe creșe, grădinițe,

Era nevoie de hrană și îngrijire medicală, iar serviciile de asistență socială erau

trebuiau orientate mai mult către copii, dar cererea a crescut

de asemenea pentru articolele de îngrijire a copiilor. În calitate de studenți, această grupă de vârstă populată nu este

necesita mai multe resurse umane și materiale (Giddens 1997), mai multă școală

era nevoie de o clasă și de un profesor. La intrarea pe piata muncii,

cererea pentru oportunități extinse de locuri de muncă a crescut – având în vedere economia în plină expansiune

cuvânt, a existat o oportunitate pentru asta și a contribuit numărul mare de angajați activi

bunăstarea generală și standardul ridicat de viață al Regatului Unit,

în acest scop. La acea vreme, structura de vârstă a țării era favorabilă din punct de vedere economic. Acum

Baby boomerii se pensionează, așa că este multă presiune asupra lor.

afectează sistemul de asistență pentru bătrânețe, în primul rând sistemul de pensii și

asistență medicală, având în vedere resursele limitate ale grupelor de vârstă mai tinere care le urmăresc

pentru a crea o imagine durabilă. Regatul Unit pentru lucrătorii imigranți 1955 1985 2010

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

148 datorită căruia a reușit deocamdată să lupte împotriva îmbătrânirii în masă

cu provocările care apar.

În România, marea generație născută la sfârșitul anilor șaizeci este încă

activi pe piața muncii, obținem un beneficiu economic din acestea, cel

Simțim beneficiile pozitive ale fenomenului populației. Pensionarea lor

preconizată în aproximativ douăzeci de ani, când creșterea raportului de dependență

va pune o problemă serioasă pentru economia românească.

În timp ce astăzi există patru persoane în vârstă de muncă pentru fiecare persoană în vârstă, până în 2050 vor exista

doar două vor fi disponibile (ONU 2019). În unele țări europene în viitorul apropiat

Se poate întâmpla ca pe piața muncii în interior să fie mai mulți bătrâni decât forță de muncă

persoană activă.51 Dacă nu pentru cei în vârstă de muncă, ci pentru cei care sunt de fapt

comparăm numărul de persoane în vârstă cu numărul de lucrători – la fel ca și raportul de dependență

contează – atunci situația este și mai îngrijorătoare.

Consecințele îmbătrânirii societății sunt discutate în primul rând în termeni de

De obicei vorbim într-un context religios. Cele mai cunoscute probleme sunt cele

întreținerea sistemelor de securitate socială (pensii, asistență medicală) și a economiei

generatoare de venituri - și competitivitatea acesteia în circumstanțe în care

un număr relativ mic de persoane în vârstă de muncă au nevoie de un număr mare de

pentru a sprijini un pensionar. Este evident că numărul mic de angajați este dependent

are o capacitate mai slabă, plătește relativ puține taxe și contribuții către stat

la casa de marcat. Pe de altă parte, populația în vârstă este în creștere, iar cea așteptată

Datorită creșterii continue a speranței de viață, vor fi și mai multe. Din ce în ce mai mult

au nevoie de sprijin din partea sistemelor de asistență socială, pensii și asigurări de sănătate

prestații de sănătate, pe care statul le finanțează din impozite și contribuții plătite

este codificat. Există o povară uriașă asupra sistemului public de sănătate, deoarece

Diferența dintre plăți și plăți provoacă un deficit în creștere. THE

plățile, adică creșterea impozitelor și contribuțiilor nu este o opțiune viabilă, deoarece

Poverile fiscale sunt deja destul de mari – este evident că suplimentar semnificativ

este imposibil să le ridici. Nu ne putem aștepta ca populația în vârstă să se bazeze numai pe lucrători.

subzistența deplină a populației.

51 Cei care lucrează sau își caută activ un loc de muncă sunt considerați activi din punct de vedere economic.

Cel mai mare grup de persoane inactive este format din studenți care participă la educație, pensionari și vârstnici.

pensionarii și cei aflați în concediu pentru creșterea copilului, dar includ și

șomeri fără speranță și alți dependenți.

13. Consecințele economice și sociale ale declinului și îmbătrânirii populației i

149 13.3. POSIBILE REFORME DE POLITICI

PENTRU MITIGAREA EFECTELOR ECONOMICE ALE ÎMBĂTRÂNIREA

Având în vedere proiecțiile demografice, este evident că

Consecințele schimbărilor climatice pot fi atenuate doar prin schimbarea politicilor.

să se răcească. Fără aceste reforme, costurile unei societăți îmbătrânite vor fi mari.

duc la un deficit public și la o datorie publică în creștere

după.

Dacă pensiile nu se reduc în viitorul apropiat, analiştii economici

Potrivit unor țări europene cu o structură de vârstă înaintată

datoria sa publică va crește doar cu 5-10% până în 2025 din cauza îmbătrânirii

(Peters-Groot 2012: 33). Țări care au deja mari

datoria sa națională, mai ales rapid, s-ar putea înrăutăți mult

în poziție. Acest lucru nu se datorează atât numărului mare de persoane în vârstă care trebuie sprijinite,

mai degrabă decât cuantumul relativ mare al pensiilor. Europa Centrală de Est

Prognoza este foarte îngrijorătoare pentru țări, în special pentru Polonia.

în jurul creșterii cheltuielilor cu pensiile și a datoriilor publice în creștere

printre prietenii lui. Numai în Irlanda tendințele populației au un efect pozitiv.

Sunt îngrijorat de datoria națională, deoarece aici este proporția tinerilor în vârstă de muncă

relativ ridicat.

Cea mai simplă modalitate de a elimina deficitul finanțelor publice este să

ar fi reducerea cheltuielilor cu pensiile, astfel încât pensiile să fie plătite de persoane fizice

ar trebui readusă la un nivel de cheltuieli care creează greutate (Peeters –Groot 2012).

Aceasta ar însemna o reducere drastică a pensiilor, înjumătățirea acestora. Deschide-

Este probabil ca aceasta să nu fie o cale cu adevărat viabilă. Dacă cetăţenii unei ţări aduc

obișnuit cu un anumit nivel de viață, o astfel de măsură ar fi dureroasă

chiar dacă jumătate din pensia lor ar fi în cele din urmă suficientă pentru a se întreține

asemenea. S-ar încălca norma justiției sociale, deoarece pensionarii de astăzi

Au petrecut între treizeci și patruzeci de ani de muncă grea, câștigând un salariu mare după munca lor.

au plătit contribuții pentru a-și asigura propriile pensii viitoare.

Nu în ultimul rând: reducerile de pensii subminează legitimitatea conducerii politice

l-ar pune în pericol. Rezultatul alegerilor este acum determinat de numărul mare de persoane

Premiul este decis de câștigător, așa că, chiar dacă ar părea corect, nu l-ar lua.

niciun guvern nu își poate permite riscul reducerii pensiilor.

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

150 Cu toate acestea, dacă nu aleg să-și reducă pensia, atunci debitorul

țările au la dispoziție câteva opțiuni de politică a forței de muncă.

zahăr pentru a echilibra deficitul bugetar, și cu introducere imediată

celulă. La prima vedere, acestea par descurajante și de nerealizat:

creșterea participării populației pe piața muncii (cu 13%) sau

a permite intrarea lucrătorilor (trei din zece rezidenți care sunt capabili să lucreze)

vârsta și se angajează și la muncă), sau să angajeze persoane în vârstă (la zece locuitori

numărând una), sau o combinație a acestor opțiuni,

(Peeters –Groot 2012).

Iată câteva modalități de a compensa deficitul de plată a pensiei:

caracteristici în unele țări europene, rezumate într-un tabel.

Tabelul 20: Cerințe pentru măsurile de politică

Între 2010 și 2025 – rezumat

Ocuparea în țară

creștere (%-puncte) Migrația (persoane, 10

lucrător) Persoanelor în vârstă li se oferă un loc de muncă suplimentar

sa (per persoană, pentru 10 lucrători)

Grecia 15 3 1

Belgia 15 6 1

Franța 19 8 2

Ungaria 17 5 1

Germania 16 5 2

Regatul Unit 14 5 1

Olanda 29 10 2

Polonia 35 13 2

Suedia 16 5 1

România 20 5 1

Bulgaria 17 4 1

Sursa: Peeters-Groot 2012: 31.

O posibilă măsură a politicii de ocupare a forței de muncă este includerea susținătorilor de familie.

ar putea fi extinsă și activitatea persoanelor în vârstă de muncă a crescut. Până atunci

ar trebui să crească participarea pe piața muncii, astfel încât beneficiile plătite după acestea

oferă acoperire pentru persoanele în vârstă (Peeters –Groot 2012). Aşa

ar trebui să lucreze mai mulți rezidenți, cu un program de lucru mai lung. Aceasta este însoțită de

posibilitatea scurtării perioadei de pregătire pentru a permite tinerilor să

înceape munca mai devreme – dar acest lucru ar avea un impact negativ asupra calității muncii

pentru productivitate.

13. Consecințele economice și sociale ale declinului și îmbătrânirii populației i

151 Lumea muncii a fost afectată de o reducere globală a timpului de lucru în ultimele decenii.

s-a caracterizat printr-o creștere bruscă, în lumina căreia o nouă creștere ar avea un efect contraproductiv. mu-

Prelungirea programului de lucru pentru angajații cu solicitări excesive

ar duce la obstacole juridice și umanitare și, pe termen lung,

ar avea, de asemenea, un impact negativ asupra productivității, pe măsură ce forța de muncă are nevoie

pentru regenerare prin odihnă. Cu acest experiment de gândire, primul partener industrial a-

Condițiile capitaliste sălbatice care predomină în cântecul meu sunt reluate: lucrez...

Nu existau limite legale pentru exploatarea puterii la acea vreme, the

Muncitorii lucrau până la 16 ore pe zi. De vârstă de muncă

Ar fi cu adevărat recomandabil să încurajăm sau să reîncurajăm persoanele inactive să intre sau să revină la forța de muncă -

piață, crescând ocuparea forței de muncă, dar doar într-o foarte mică măsură

se așteaptă o îmbunătățire. Majoritatea țărilor nu au o forță de muncă atât de inactivă -

rezerve pentru a crea nivelul actual al pensiei.

Cercul susținătorilor de familie poate fi extins și prin migrație. Imigrația este și astăzi o problemă.

Este antidotul principal pentru pierderea în greutate în țările occidentale dezvoltate. Generalul

tinerii imigranți bine educați aduc deja o contribuție semnificativă la

pentru a menține prosperitatea occidentală. Și, prin urmare, este clar că îmbătrânirea socială

Impactul economic negativ este compensat de primirea imigranților. Cu aceasta,

ar avea loc schimbări uriașe pe piața muncii din acea țară. UE

În Uniunea Europeană, în medie, zece imigranți ar trebui să lucreze pentru zece locuri de muncă până în 2040.

pe lângă ocuparea forţei de muncă internă în cazul în care deficitul finanţelor publice

Ei ar dori să o acopere prin angajarea migranților. Economiștii sunt

Tendința merge și mai departe: pe alocuri, până în 2060, vor fi 10 angajați casnici

ar sosi patruzeci de imigranți (Peeters –Groot 2012). Poporul indigen și

Diferențele culturale dintre imigranți sunt deja vizibile astăzi.

Este evident că riscul de conflict este semnificativ. Deşi dezvoltate democraţii occidentale

țările au cel mai scăzut risc de conflict civil (Leahy et al. 2007),

întrucât populația trăiește în prosperitate generală, locurile de muncă sunt aproape pline,

Sunt relativ puțini tineri șomeri, dar astăzi există încă conflicte

suntem martori. Acestea se datorează doar parțial motivelor economice menționate mai sus, în mare parte

mai degrabă, ele apar dintr-o ciocnire a culturilor. În plus, imigrația este încurajată.

Acest scenariu de stimulare are și riscuri economice: astăzi imigranți

sosesc cu scopul de a se ocupa de muncă, deci sunt pregătiți în mare parte pentru termen mediu

către țările țintă, ceea ce este benefic și pentru țara gazdă, precum plățile

ele contribuie exclusiv la veniturile bugetare. La bătrânețe, cel

Majoritatea soților Dorló se gândesc să se întoarcă acasă. Dar în cazul unei imigrații masive

152 nu numai pentru angajare temporară, ci și pentru așezare în masă

ceea ce va expune ţările gazdă la cheltuieli enorme în viitor.

da, dimpotrivă, impactul fiscal pozitiv al imigrației

bilanţ

Se pare că politica de ocupare a forței de muncă a avut cel mai mare succes în alt domeniu.

măsurile, și anume creșterea gradului de ocupare a persoanelor în vârstă, sunt promițătoare,

întrucât aceasta îmbunătăţeşte echilibrul pe ambele părţi: vor fi mai active şi

populația în vârstă de pensionare este mai mică, în același timp numărul persoanelor aflate în întreținere este în creștere și

cercul persoanelor dependente. Peeters și Groot estimează că în 2040 vor fi zece locuri de muncă

doi bătrâni ar trebui reîntorși pe piața muncii (sau

să nu aibă voie să se pensioneze), iar în 2050 deja trei. Bătrânii vor

Creșterea ocupării forței de muncă în practică înseamnă creșterea vârstei de pensionare.

Aceasta este ceea ce așteaptă clasa muncitoare a țărilor europene în următorii ani și decenii.

asupra angajamentelor sale.

Scenariile de mai sus sunt parțial imposibil de realizat în sine,

parțial insuficiente, parțial dificultăți sociale și economice suplimentare

ar cauza probleme. Deci niciunul dintre ele separat, ci măsurile

o combinație a acestora poate fi calea de ieșire din situație dificilă. Speranţă

există, de asemenea, o șansă de creștere a fertilităţii – dacă scăderea fertilităţii este cauza

cele mai multe probleme, atunci ne putem aștepta la rezolvarea din recreștere. THE

Demografii prevăd că numărul copiilor va crește. Să sperăm

Motivul este că, conform experienței internaționale, produsul poate dura 20-30 de ani.

După debutul declinului, începe un „proces de reaprovizionare”. Cel dorit

numărul de copii este mult mai mare decât rata reală de fertilitate

Sperăm că, în viitorul apropiat, cele două numere vor începe să converge.

153

14. CENSĂMUL POPULAȚIEI

În ultimele decenii, 12 ani au fost suficienți pentru a 1

populația Pământului va crește cu încă un miliard. Explozia populației

Vârful a fost în 1970, cu o rată anuală de creștere de 2%. Acest ritm a încetinit totuși

Cumva, populația lumii crește doar cu 1% pe an. Dar creșterea

încă nu s-a terminat. Pe de o parte, trăim mai mult, iar pe de altă parte, atât de mulți părinți au murit.

femeile apte de muncă din țările subdezvoltate din punct de vedere economic, acea umanitate

va continua să crească timp de câteva decenii chiar dacă femeile au mai puțini copii

Ele dau naștere la mai mult de o generație în urmă. Populația mondială până în 2050 va fi

până la 10,6 miliarde pe săptămână, dar având în vedere scăderea lentă a fertilităţii,

Demografii ONU au făcut o estimare mai realistă: ei cred că o vom ajunge în jurul anului 2045.

9 miliarde (ONU 2019).

În 1975, doar trei orașe depășiseră pragul de zece milioane (Tokyo,

New York, Mexico City), există acum 33 de astfel de megaorașe în lume, primul

în principal în marile oraşe ale ţărilor în curs de dezvoltare. Populația Asiei și Africii este în creștere

Marea majoritate a creșterii sale va cădea asupra orașelor, astfel încât numărul castelelor va crește semnificativ.

Ponderea populației urbane este în creștere, iar ponderea populației rurale este în scădere.

De fapt, problema nu ține de densitatea populației, din moment ce locuiesc 9 miliarde de oameni

ar putea încăpea dens unul lângă altul într-un oraș de mărimea Los Angeles-ului, dacă

Întreținerea nu va fi principala problemă. Starea ecosistemului

se deteriorează, apele subterane și terenurile arabile se epuizează, ghețarii se topesc,

Stocurile de pește ale lumii sunt epuizate și aproape un miliard de oameni sunt înfometați.

Pentru factorii de decizie, și din cauza necesității de planificare

Este important să se prezică evoluția așteptată a mărimii și distribuției populației.

stim noi.

Metoda proiecției populației este așa-numita cohortă -componentă sau

metoda componentelor. Aplicând acest lucru la schimbarea populației

sunt luate în considerare componentele de bază: naşterile, decesele şi

migrație internațională. Din structura actuală a populaţiei

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

154, adică numărul și vârsta bărbaților și femeilor. Punctul de plecare

Mărimea populației este crescută de născuți vii și este redusă de decese.

În mod similar, imigranții cresc, emigranții scad

numărul de alunițe. Ca urmare a acestor procese, se modifică de la an la an.

populație pe an. În același timp, la calcul se ia în considerare vârsta

modificări de distribuție.

Pentru a efectua calculele, sunt necesare ipoteze inițiale,

care afectează dezvoltarea viitoare a nașterilor, deceselor și migrației

se luptă. De obicei sunt formulate trei tipuri de ipoteze. Mediul sau

Ipoteza de bază arată schimbarea considerată cea mai probabilă, și este

Presupune continuarea indicatorilor actuali de populație. Exista

de asemenea, fertilitate scăzută sau fertilitate ridicată

de asemenea o versiune ipotetică.

Cu toate acestea, încă se întâmplă ca proiecțiile populației să nu fie

exacte. De exemplu, pentru România, populația -când este proiectată-

Nici măcar versiunea socialistă nu a considerat costurile post-aderare la UE a fi suficient de mari.

amploarea migrației, care a decimat populația țării.

Cu cât perioada de prognoză este mai lungă, cu atât este mai sigură y-

sunt mai dificile, dar arată clar că ratele de naștere și mortalitate date

Cum s-ar dezvolta populația în aceste condiții?

14.1. PROIECȚII POPULAȚIEI MONDIALE

Ca urmare a scăderii fertilităţii din ultimele decenii, urmează

În următoarele decenii, ritmul de creștere a populației este probabil să încetinească semnificativ.

Va fi scoala. Creșterea populației continuă să scadă în a doua jumătate a secolului

În ciuda acestui fapt, populația Pământului este de așteptat să depășească 10 până în 2100.

miliarde de oameni. Ehrlich crede că populația poate fi oprită la aproximativ 9 miliarde.

creștere, deși aceasta este o sarcină uriașă (Ehrlich –Ehrlich 2012: 5).

Proiecțiile populației mondiale bazate pe datele ONU

Rezumat de Tóth (2011). Pe baza acestei surse, vă prezentăm av i-

fenomene aşteptate în viitor.

14. Proiecția populației

155 14.2. PREVIZII PENTRU GREUTATEA CULTURII

La nivel global, rata totală actuală de fertilitate de 2,3 este de 2050

Conform versiunii medii (realiste), se așteaptă să fie 2,24 până în jurul anului 2020.

Versiunea superioară numără cu 0,5 copii mai mult decât aceasta, versiunea joasă numără cu 0,5 copii mai puțin.

În prezent, 42% din populația lumii are rate de fertilitate atât de scăzute încât

în țările cu venituri mici, unde femeile nu au atât de mulți copii pe cât ar trebui

ar asigura că fiecare femeie din generația următoare este o fată

înlocuiți (aceasta este măsurată prin rata netă de reproducere). În acest grup

Toate țările europene, precum și China, Brazilia, Chile, Vietnam,

Liban, Iran, Emiratele Arabe Unite de asemenea. Dacă în aceste ţări

dorința medie de a avea copii este puțin mai mare decât nivelul actual

va fi mai mare, populația va scădea în continuare brusc. Pământul este...

Alte 40% din populația lumii trăiește în țări în care este fertilitatea

Nivelul poate fi considerat moderat, cu 1–1,5 copii de sex feminin născuți pentru fiecare femeie.

și doar 18% din populație trăiește în țările în care se află produsul

Se poate spune că nivelul de sărăcie este ridicat și în care o femeie are o medie mai mare de

Se nasc 1,5 fiice. Cele mai multe dintre aceste țări sunt în Africa și Asia.

Poate fi găsit în Asia, Oceania și America Latină. Populația viitoare

Aceste țări vor fi probabil motoarele luptei.

Este important de menționat că, deși prognoza este ridicată și scăzută

Diferența dintre versiuni nu pare mare (cu 0,5 copii în plus,

sau mai puțin decât versiunea medie), pe termen lung aceasta este uriașă

rezultă o diferență. Pentru țările cu fertilitate ridicată

În 2050, diferența dintre versiunile high și low este mai mult de

jumătate de miliard de oameni, ceea ce nu este deloc nesemnificativ.

14.2.1. Modificări ale mărimii populației și ale nivelurilor de fertilitate

conform

Conform prognozei pe termen mediu, până în 2100, țările cu fertilitate ridicată vor avea

În unele țări, populația crește de peste trei ori. În aceiași 90 de ani,

în țările cu niveluri medii de fertilitate, rata de creștere este ușoară,

Poate fi estimat la 26%, iar în țările cu niveluri scăzute de fertilitate este de 20%

se așteaptă o scădere.

 Populația țărilor cu fertilitate scăzută în jurul anului 2030

va atinge apogeul, în cazul țărilor cu niveluri medii de fertilitate,

Acest punct de cotitură este estimat a fi în 2065. Rata scăzută a fertilităţii

Dintre țări, se estimează că populația Chinei va ajunge la 100.000 până în 2030.

maximul său, când țara va fi locuită de 1,4 miliarde de oameni. În Europa

Punctul de cotitură va fi atins în 2020, iar populația va ajunge la 0,74 miliarde.

Începe să scadă. India, ca țară cu fertilitate medie,

Țară, acest vârf numeric poate fi atins în 2060, cu aproximativ 1,7 milioane

cu capul mare. Deci, pe termen mediu, India va deveni cea mai populată țară din lume.

țară, înaintea Chinei.

(Nu uitați, populația României și Ungariei a ajuns la 100.000 de locuitori în 1989.)

a atins apogeul și a scăzut continuu de atunci!)

14.3. SCHIMBAREA RELAȚIILOR DE PUTEREA DEMOGRAFICĂ

Dacă ţările de astăzi cu fertilitate ridicată au fertilitate

Dacă populația nu începe să scadă brusc, atunci până la sfârșitul secolului populația lor o va face

poate crește de până la patru sau chiar de cinci ori. Dar dacă o faci doar de trei ori...

Chiar dacă ne așteptăm la o schimbare, probabil că această transformare va fi fundamentală

Acesta aranjează rapoartele relative ale populației din fiecare țară. The

Cert este că proporția populației musulmane va crește în epoca creștină.

în detrimentul celor săraci, deoarece populația lor crește într-un ritm mult mai mare decât

media mondială. Europa este singurul continent în care populația este în scădere

dinte.

Demografia în schimbare a țărilor cu fertilitate scăzută și ridicată

Relațiile de putere dintre cele două țări sunt ilustrate în mod viu de cazurile din Ungaria și Uganda.

Când Uganda și-a câștigat independența în 1962, populația sa era de 7,5 milioane.

estimat la un milion (de vreme ce nu a existat un recensământ, din punct de vedere economic

Era o țară foarte subdezvoltată, avem doar estimări bazate pe înregistrările existente.

motiv). Populația Ungariei a crescut atunci la peste 10 milioane. Astăzi

Populația Ungariei nu s-a schimbat de atunci, adică după creștere

a scăzut și acum cca. populația sa este aceeași ca acum cincizeci de ani.

În schimb, populația din Uganda a fost afectată de războaie civile, războaie, foamete și

În ciuda SIDA, acesta a crescut la 33,5 milioane în 2010. În următorii patruzeci de ani

și acest număr aproape se va tripla, mai mult din populația țării

14. Proiecția populației

Va fi 157, ca Germania sau Franța, în timp ce Ungaria

populația sa scade la aproximativ 9 milioane de oameni.

14.4. DEZVOLTAREA AȘTEPTĂRII DE VIAȚĂ

Speranța de viață crește în toate cele trei grupuri de țări

dinte. În acest an, s-a înregistrat cea mai mică speranță de viață (5-9 ani), în timp ce cea mai mare

măsurată în țările cu rate ridicate de fertilitate, iar SIDA este ridicată

explicată prin gradul său de prevalenţă. În ultimele decenii, HIV/SIDA și

numărul deceselor din alte boli este în scădere și, de asemenea, este în scădere

rata mortalității infantile, rezultând speranța de viață

a crescut semnificativ și se preconizează că va ajunge la 69 de ani până în 2050.

În țările cu fertilitate medie, creșterea începe la vârsta de 68 de ani.

și este de așteptat să aibă 77, în timp ce în țările cu fertilitate scăzută

Va crește de la cei 74 de ani de astăzi la 80 de ani.

Până la sfârșitul secolului, speranța de viață va crește de la actualii 68 de ani la o medie de

Acesta crește la 81 de ani.

14.5. PROPORȚIA PERSOANELOR VÂTRÂNI ÎN POPULAȚIE

Pe măsură ce fertilitatea scade și speranța de viață crește,

contribuie la îmbătrânirea populației, procesul de îmbătrânire este cel

Cel mai rapid va fi în populațiile țărilor cu fertilitate scăzută. Între p-

Conform scenariului, raportul dintre tineri și vârstnici va fi de cca. identic

(aproximativ 25%) va fi .

Îmbătrânirea populației are loc ceva mai lent la mijloc

în țările cu fertilitate ridicată, dar și aici schimbarea va fi semnificativă

zas. Desigur, cel mai puțin afectat de îmbătrânire este fertilitatea ridicată.

ar trebui să aibă loc în țări de același nivel.

Nu este de mirare că și numărul deceselor se modifică în consecință.

apoi, întrucât nivelul mortalității este determinat în esență de existența unor grupe de vârstă mai înaintate

determinat de numărul de persoane, dar este afectat de abilitățile de viață la fiecare vârstă.

de asemenea dezvoltarea

Indicele de îmbătrânire, care arată raportul dintre persoanele în vârstă și populația de copii

Numărul de valori va continua să crească. de ex. În Ungaria această valoare în 1990

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

158 a fost 0,7, în 2013 a fost 1,2, în 2060 este de așteptat să fie 2,3, deci un copil

va împlini vârsta de peste doi ani.

14.6. PREVIZII PENTRU POPULAȚIA UNGARIA

Populația Ungariei este în scădere de la schimbarea regimului și asta

Declinul este de așteptat să se accelereze ulterior. Versiunea pesimistă este aceeași ca

Sen prezice o populație de 7 milioane până în 2060 (aceasta este probabil o exagerare). Primul

În țările socialiste, fertilitatea a fost în creștere de la schimbarea regimului.

a scăzut peste tot, dar de atunci s-a înregistrat o ușoară creștere în majoritatea locurilor

a început. Deci, faptul că cerul fertil începe să crească din nou nu este

o presupunere care este departe de realitate, deoarece în acele țări,

acolo unde a avut loc o fertilitate atât de scăzută, nu a existat niciun exemplu de

ar fi rămas permanent la acest nivel. Știind toate acestea, putem spune...

Ne așteptăm la o creștere moderată a fertilităţii în următorii ani.

în următoarele decenii. Semne ale acestui lucru sunt vizibile și în Ungaria astăzi.

Bilanțul negativ al circulației naturale a populației, care rezultă din

că numărul născuților vii rămâne sub numărul deceselor,

soldul pozitiv al migrației internaționale îl poate modera. Prognoza

Conform ipotezei de bază, excedentul de imigrație va fi de 325 de mii de persoane până în 2060.

în țară, ceea ce reduce oarecum declinul populației (Földházi

2013).

Pe termen lung, doar populațiile din Austria și Republica Cehă vor crește.

nu, acesta din urmă a cunoscut o schimbare a fertilităţii în ultimii ani.

14.7. PREVIZII APLICABILE PĂRII NOASTRE MAI STRÂMTE

De asemenea, afectată de emigrare și de gradul de naștere scăzut

Populația României și Bulgariei a crescut în anii de după schimbarea regimului.

a început să scadă rapid. Conform scenariului mediu, până în 2050

Populația este în scădere, doar Bulgaria are o populație mai mică decât România.

mai drastic.

Potrivit prognozelor, populația României va ajunge la 14 milioane în 2050.

va fi, deci va scădea cu încă un milion. Următoarele 15 în județul Mureș

În 2019, scăderea populației va fi, cel mult, ușor sub nivelul național

14. Proiecția populației

159 de cai sunt mai probabil să fie de 6,9%, conform ipotezei. Cu patruzeci de ani înainte, rusul

la acelasi nivel, aprox. Demografii prevăd o scădere corespunzătoare de 24,8%.

Populația actuală a județului este de 580 mii, adică cca. Va costa 436 mii. decât asta

Scăderea populației în județele Harghita și Covasna va fi ușor mai mare. THE

In Regiunea Centru (Maros, Harghita, Covasna, Fehér, Sibiu, Brasov)

(gyek) cea mai mare scădere a populației este în județul Fehér, cea mai mică

Un declin mai rapid este de așteptat în județele dezvoltate economic Sibiu și Brașov.

eficient. Dar acestea sunt doar diferențe subtile, declinul este general și

clar. În toată regiunea, peste treizeci de ani, vor fi exact jumătate din câte copii

va fi ca azi (ADR Centru 2010).

La nivel național, 2015 a fost ultimul an în care proporția copiilor

îl depăşeşte chiar pe cel al bătrânilor. De atunci, numărul persoanelor în vârstă a crescut

raportul (valoarea indicelui de îmbătrânire crește), îmbătrânirea populației se oprește -

neputincios. Proporția populației în vârstă este în creștere peste tot în regiune.

trebuie să luăm în calcul. La nivelul Országos, jumătate din populație va împlini în curând 65 de ani.

sau va fi mai în vârstă.

În ultimii ani, numărul persoanelor în vârstă de muncă în vârstă de 15-

Proporția populației în vârstă de 64 de ani, întrucât regimul comunist va continua să aibă impact încă câțiva ani

politici pronataliste din ultimii ani de sistem, recent au intrat muncitorii

Cohortele mari născute în 1988-1989 intră pe piața energiei electrice. Pe termen mediu, asta

Grupul de persoane active va scădea atât ca număr, cât și ca proporție.

Evoluția raportului de dependență va fi și ea nefavorabilă: astăzi, pentru fiecare 100 de salariați activi

Sunt 42 de persoane inactive (copii și pensionari). Acest raport până în 2050

Acesta va crește la 71, ceea ce înseamnă că pentru fiecare nivel activ va fi câte unul inactiv (ADR Centru

2010). Deci sarcina de sprijin este în creștere, din ce în ce mai puțini lucrători activi trebuie să o facă

iar apoi să sprijine un număr mare de persoane inactive, în primul rând pensionari.

În România și în regiunea noastră, distribuția pe vârstă a populației se deteriorează.

Ne vom întâlni din nou. Aceasta înseamnă că în următorii 15 ani cca. o sută, astăzi

Școlile care încă funcționează sunt închise pentru că devin inutile. Mii

locurile de muncă pentru profesori sunt eliminate și, de fapt, unele așezări rurale sunt complet

se stinge cu totul.

Vom simți și impactul îmbătrânirii pe piața muncii, așa cum

Datorită poverii grele de sprijin, partenerul tău va fi probabil și mai mare...

Contribuțiile la asigurările sociale și asigurările de sănătate care se deduc din salariul nostru

ei deduc. Populația în vârstă se confruntă cu un număr mare de probleme de sănătate și sociale

Fundamentele sociale ale sănătăţii publice

Veți avea nevoie de 160 de servicii. Avortul va atinge vârsta de pensionare în jurul anului 2030.

generații foarte mari s-au născut în primii ani ai interdicției, deci la acea vreme

Numărul pensionarilor și proporția populației inactive vor crește. Pacea pe scară largă-

Taxa va rămâne ulterior, întrucât sistemul anterior avea un număr mare de angajați.

generațiile ating treptat vârsta de pensionare.

În același timp, nivelul de educație al populației continuă să crească, ceea ce

la scăderea numărului de copii și la creșterea în continuare a vârstei de a avea copii

duce la dispariția acestuia.

Din moment ce minoritatea maghiară din România are o structură de vârstă mai înaintată

decât media națională, iar numărul ei este în scădere, au trecut douăzeci de ani

populația romă va deveni cea mai mare minoritate din țară, depășind

Ungurii împart.

161

LITERATURĂ

Abramitzky, Ran – Braggion, Fabio (2003): Teoretul malthusian și neomalthusian

ries. În: The Oxford Encyclopedia of Economic History. Mokyr, Joel (ed.). Oh x-

tradus de: Oxford University Press

ADR Centru (2010): Analiza demografică a Regiunii Centru. a dispărut geod emo-

grafic. Tendințe și previziuni. Alba Iulia

Andorka Rudolf (2003): Introducere în sociologie. Budapesta: Osiris

Și orka Rudolf (1975, 2001): Istoria controlului nașterii în Ormanság. Tendon:
Andorka Rudolf (ed., 2001): Copil, familie, istorie. Demografia istorică
studiile fiilor săi. Budapesta: Societatea de Științe Sociale Andorka Rudolf,
30�57.
Ariès, Philippe (1980). Două motivații succesive pentru scăderea natalității în
Occidentul. Evaluarea populației și dezvoltării. 6(4), 645-650.
Beck, Ulrich (2003): Societatea riscului. Un drum către o altă modernitate. Budapesta:
Societatea de Științe Sociale Andorka Rudolf – Editura Századvég
Becker, Gary Stanley – Murphy, Kevin – Tamura, Robert (1990): Capitalul uman,
Fertilitatea și creșterea economică. Revista de Economie Politică. 98:5, 12-37.
Bell, Daniel (1976): The Coming of Post-Industrial Society. The Venture in Social Forecast-
cămaşă. Londra: Heinemann
Bintu Husaini, Maimuna (2006): Cauze of Maternal Mortality in Nigeria. Lucru
Hârtie. Kano, Nigeria: Universitatea Bayero
Borschied, Peter (1994): Of Maidens, Hagestals and Singles. Istoric
Dezvoltarea vieții singure. În: Graebe, Sylvia (Ed.): Lebensform Einpers o-
non-casnice. Provocări pentru economie, societate și politică. Cam-
pus-Verlag, Frankfurt/New York 1994, 23-54.
Boserup, Ester (1965): The Conditions of Agricultural Growth: The Economics of
Schimbări agrare sub presiunea populației. Londra
Castells, Manuel (2001): The Rise of The Network Society: The Information Age: Econ o-
my, Society and Culture, Volumul 1, Blackwell Publishers
Chesnais, Jean-Claude (1986): Tranziția demografică. Paris: PUF
István Csata (2021): Migrația internă în România și Transilvania la recensământul din 2011
după. Transilvaniastat.ro

http://statisztikak.erdelystat.ro/cikkek/bels -migracio -romaniaban -es-

în Transilvania -după-recensământul-2011/94

Data accesului: 2021. 13 noiembrie

162 Zsombor Csata – Tamás Kiss (2007): Perspective ale populației. Cluj-Napoca: Kriterion

Dányi Dezső (1991): Tranziția demografică 1880 -1960 (indici Princeton). În: Danyi

Dezső (ed.): Tranziția demografică în Ungaria. Budapesta: KSH Peoples

Buletine demografice istorice ale Institutului de Cercetări de Științe Sociale, 9. 187 -232.

Zoltán Dávid (1957): The 1715-20. recensământ anual. Surse ale statisticii istorice. B u-

dapest. 145-199.

Glosar demografic (2015). Editat de căpitanul Balázs. Budapesta, Oficiul Central de Statistică, Ungaria

Institutul de Cercetare pentru Știința Mediului

Diamond, Jared (2005): Colaps: cum societățile aleg să eșueze sau să reușească. New York,

NY: Viking

Dustmann, Christian –Frattini, Tommaso –Preston, Ian P. (2013): The Effect of I m-

migrația de-a lungul distribuției salariilor, Revizuirea Studiilor Economice, Vo l-

ume 80, Numărul 1, ianuarie, 145 –173. doi: 10.1093/restud/rds019

Ehrlich, Paul R. (1971): Bomba populației. New York: Ballantine Book s

Ehrlich Paul R .�Ehrlich , Anne H. (2013): Poate fi un colaps al civilizației globale

evitat? Proc R Soc B 280: 20122845. http://dx.doi.org/10.1098/rspb.2012.2845

Hozzáférés időpontja: 2020. 31 octombrie.

EUROSTAT. Speranța de viață în funcție de vârstă, sex și nivel de educație.

http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=demo_mlexpecedu

&lang=ro

Hozzáférés időpontja: 2015. 31 decembrie.

EUROSTAT. Speranța de viață la 65 de ani. 1980 -2020.

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Life_

expectancy_la_vârsta_65,_1980 -2020_(ani).png

Accesat pe: 24 octombrie 2021.

Foti, Alex (2004): Precaritatea și identitatea N/europeană: un interviu cu Alex Foti. Gata de plecare-

realizat de Oudenampsen, Merijin – Sullivan, Gavin. Ardei verde

Erzsébet Földházi (2013): Dezvoltarea așteptată a populației Ungariei până în 2060.

ultimele rezultate ale proiecției populației. Buletin informativ privind populația KorFa, martie,

XIII. Anul 4, problema. 1 - 4.

Fremlin, John Heaver (1964): Câți oameni poate sprijini lumea? Știință nouă

entitate nr. 415, 285-287.

Ghetău, Vasile (1996): Proiectul stării populaţiei româneşti pe principiul a-

nationalitatea. Revista Social Cercetâri . 1996/1. 77 105.

Ghetău, Vasile (2015): Speranţa vieţii în România . Martie 6, 2015.

http://www.contributors.ro/administratie/speran%C8%9Ba -de-via%C8%9Ba -

in-romania/

Prima dată de înființare: 2016. 1 ianuarie.

Giddens, Anthony (1992): Transformarea intimității: dragoste, sexualitate și erotism în

societatea modernă. Stanford University Press, California

163 Giddens, Anthony (1997): Stoicism (Mesia). Budapesta: Osiris

Glotz, Peter (1984): Arbeit of Zuspitzung. O organizație regională-

runde de link-uri. Berlin: Siedler

Goethe, Johann Wolfgang (1809, 1963): Dragostea și moartea lui Werther. Atracții și

alegeri (trad. Vas István) . Budapesta: Europa Book Publishers

Irén Gödri – Tamás Kiss (2009): Pregătirea migrației, planuri și atitudini în Transilvania

printre unguri. În: Zsolt Spéder (ed.): Paralele. continentală și transilvăneană

Ungurii la începutul secolului. KSH Population Research Institute Research J e-

86, Budapesta, p. 183–218.

Gábor Gyáni – György Kövér (1998): Istoria socială a Ungariei de la epoca reformelor până la

până la al Doilea Război Mondial; A doua remediere. cheltuieli. Budapesta: Osiris (manuale Osiris)

László Gyurgyík – Tamás Kiss (2010): Paralele și diferențe. Al doilea v i-

Dezvoltarea comparativă a populației maghiare din Transilvania și Slovacia după Războiul Rece

analiză. Budapesta: European Comparative Minority Research Public Foundation

László Gyurgyík – István Horváth – Tamás Kiss (2010): Procese demografice,

reproducere etno-culturală și socială. În: Botond Bitskey (ed.): Across the frontier

Ungurii în secolul XXI. Budapesta: Biroul Președintelui Republicii. 69–124.

Hablicsek László (2001): Reproducerea populației: trecut și viitor. Budapesta: Oficiul Central de Statistică (KSH)

Anuar Demografic Istoric 2. 285 –303.

Hajnal, John (1965): Modelele de căsătorie europene în perspectivă. În DV Glass & D.

E. C. Eversley (eds.), Populația în istorie. Eseuri în demografia istorică.

Volumul I: General şi Marea Britanie (p. 1 01-143). New Brunswick (SUA):

Tranzacția Aldine.

Hankiss, Elemér (1989): Alternative est-europene. Budapesta: Economie și Drept

Editor de carte

Heckmann, Friedrich (1992): Minorități etnice, oameni și națiune. Stuttgart:

Ferdinand Enke Verlag

István Horváth (2002): Impactul migrației asupra proiecțiilor populației. maghiară

minoritară 4.

Hradil, Stefan (2003): Căutarea securității și comunității la individ

societate internaţionalizată. În Hillmann, Karl-Heinz – Oesterdiekhoff, Georg W.

(Ed.): Verbul esserung al coexistenței umane. O provocare

pentru sociologie. Opladen: Leske+Budrich, 111–125.

Idoko, John și colab. (2012): Răspunsul global la SIDA. Raport de progres pe țară . Nigeria

GARPR 2012. Agenţia Naţională pentru Controlul SIDA. Abuja, Nigeria

Imhof, Arthur (1994): De la vechea comunitate obligatorie rea la cea bună

single nou? În Grözinger, Gerd (ed.): The Single. Consecințele sociale ale a

Tendințe . Opladen: Leske+Budrich, 17-24.

Inglehart, Ronald (1990): Schimbarea culturii în societatea industrială avansată. Princeton, New

Jersey: Princeton University Press

164 Inglehart, Ronald (1997): Modernizare și postmodernizare. Cultural, economic și

schimbare politică în 43 de societăţi . Princeton, New Jersey: Princeton University Press

INS 2 013a: Speranţa de viaţă . Bucureşti: INS

https://insse.ro/cms/files/publicatii/pliante%20statistice/07 -

Speranta%20de%20viata_n.pdf

A hozzáférés időpont ja: 2021. szeptember 21.

INS 2013b: Evoluţia mortalităţii generale în România. Bucureşti: INS

https://media.hotnews.ro/media_server1/document -2013 -10-9-15765618 -0-

mortalitan2012 -2013.pdf

A hozzáférés időpontja: 2021. október 13.

INS 2013c: Popula ția stabil ă pe sexe și grupe de v ârstă – județe, municipii, ora șe,

comune.

www. recensamant romania.ro/wp -content/uploads/2013/.../sR_Tab_31.xl ...

A hozzáférés időpontja: 2021. szeptember 22.

INS 2021: Comunicat de pres ă. Ziua mondial ă a sănătății

https://insse.ro/cms/sites/default/files/com_presa/com_pdf/comunicat_zms

.pdf

A hozzáférés időpontja: 2021. október 5.

INSP/CNEPSS (2020) - Institutul Na țional d e Sănătate Public ă, Centrul Na țional de Evaluare și Promovare a Stării de Sănătate: Raportul Na țional al St ării de Sănătate a Popula ției. Bucure ști

https://insp.gov.ro/sites/cnepss/wp -content/uploads/2020/12/Raport -Starea -de-Sanatate -2019.pdf

A hozzáférés időpontja: 2021. október 11.

INSP/CNSIS P (2019) - Institutul Na țional de S ănătate Public ă, Centrul Na țional de Statistic ă și Informatic ă în Sănătate Public ă (2019): Mortalitatea generală.

https ://cnsisp.insp.gov.ro/wp -content/uploads/2021/01/MORTALITATEA -GENERALA -2019.pdf

A hozzáférés időpontja: 2021. október 4.

INSP/CNSISP (2021) - Institutul Na țional de S ănătate Public ă, Centrul Na țional de Statistic ă și Informatic ă în Sănătate Public ă (2021): Buletin Informativ nr. /2021.

https://cnsisp.insp.gov.ro/wp -content/uploads/2021/09/Buletin -Informativ -Miscarea -Naturala -a-Populatiei -SEM -I-2021.pdf

A hozzáférés időpontja: 2021. szeptember 21.

Van De Kaa, Dirk J. (1987): Europe's second demographic transition. Popul Bull. Mar; 42(1):1 -59. PMID: 12268395.

Van de Kaa, Dirk J. (1999): Europa și populația sa: perspectiva lungă. pp. 1 -194 în: DJ de la Kaa. H. Leridon, G. Gesano și M. Okolski, European Populations: Unitate în diversitate, Dordrecht etc., Kluwer Academic Publishers.

(12) (PDF) Ideea unei a doua tranziții demografice în țările industrializate .

https://www.researchgate.net/publication/253714045_The_Idea_of_a_Second_Tranziția_demografică_în_țările_industrializate

Data limită: 2021. Decembrie

165 Van de Kaa, Dirk J. (2002): The Idea of a Second Demographic Transition in Indu s- . Țările testate. Lucrare prezentată la cel de-al șaselea seminar de politică de bunăstare al Institutul Național al Populației și Securității Sociale, Tokyo, Japonia, 29 ianuarie 2002

Piroska Kádár (2012): Îmbătrânim și slăbim. https://www.portfolio.hu/gazdasag/20120917/oregszunk -es-fogyunk -mi-lesz-sfarsitul acestui -172252

Kapitány Balázs (2012): Motive pentru planurile neîmplinite pentru a avea copii. Buletinul informativ al populației Korfa, septembrie, XII (2): 1�4.

Kapitány Balázs (2013): Recensământul bazinului Carpatic. Demografie 56 (1). 25–64.

Kapitán și Balázs (2015): Comunitățile maghiare din străinătate. Portret demografic 2015: 227–240.

Căpitanul Balázs (2021): Când vine copilul. Căsătoriile încheiate cu cunoașterea sarcinii importanță în Ungaria. Buletinul informativ al populației Korfa, august, XXI. nota Numărul 3

Katus László (1980): Întrebări ale tranziției demografice în Ungaria în secolul al XIX-lea. în grabă. Revista istorică 2: 270 –289.

Kennett, Douglas J. �Breitenbach, Sebastien FM �Aquino, Valorie V. �Asmersom, Yemane� Awe, Jaime�Baldini, James UL�Bartlein, Patrick�Culleton, Brendan J. �Ebert, Claire �Jazwa, Christopher �Macri, Martha J. �Marwan, Norbert �Polyak, Victor-Prufer, Keith M.-Ridley, Harriet E.-Sodemann, Harald-Winterhalder, Bruce�Haug, Gerald H. (2012): Dezvoltarea și dezintegrarea Maya Polit i-Cal System ms in Response to Climate Change. Știința 338: 788–791.

Tamás Kiss (2008): Modernizare și populație. Discursurile populaţiei româneşti sunt
din anii şaizeci până la începutul mileniului. Societatea Ardeleană 6(1-2): 9–36.
Tamás Kiss – Gergő Barna (2012): Recensământ 2011. Populația maghiară a Transilvaniei
XXI. în primul deceniu al secolului. Analiza demografică și statistică. Atelier la-
Studii asupra minorităților române, 43 Institutul Național de Cercetare a Minorităților, Co-
Lozvar
Klinger, Andras (1997): Situația demografică a Ungariei în Europa. popular a-
Studii 27. Strasbourg: Presa Consiliului Europei
László Kósa – Antal Filep (1978): Diviziunea regională și istorică a poporului maghiar. Budapesta,
Editura Academică
KSH/Oficiul Central de Statistică (1960): Primul recensământ maghiar
(1784-1787). Budapesta
KSH/K özponti Statisztikai Hivatal (2016): Mikrocenzus 2016 – 1. A 2016 -os
mikrocenzus témakörei. Budapesta: KSH
Laslett, Peter (1977): Viața de familie și dragostea ilicită în generațiile anterioare, Cambridge:
Cambridge University Press
166 Leahy, Elisabeth et al. (2007): Forma lucrurilor care vor veni. De ce Structura de vârstă
Contează pentru o lume mai sigură și mai echitabilă. Washington DC: Population Action
Internațional, Washington DC
Lesthaeghe, Ron (2002): A doua tranziție demografică. În Ritzer, George
(ed.): The Blackwell Encyclopedia of Sociology . Malden MA și Oxford Marea Britanie:
Blackwell Publishing Co, volumul 8, 4123 -4127.
Lyotard, Jean-Francois (1984): Condiția postmodernă. Manchester: Manchester
University Press.
Malthus, Thomas Robert (1798 , 1976): An Essay on the Prin ciple of Population.

New York, 1976

Maslow, Abraham Harold (1943): A Theory of Human Motivation. Psychological

Review , 50: 370�396.

Matei, Ecaterina – Perţache, Ioana (2012): Comparaţii internaţionale privind stati s-

tica demografică şi sanitară. Bucureşti: Institutul Naţional de Sănătate Publică –

Centrul Naţional de Statistică şi Informatică în Sănătate Publică

Mályusz Elemér (1939): A magyarság és a nemzetiségek Mohács előtt. In: Magyar

művelődéstörténet . II. kötet. Budapest. 123 �124.

Meadows, Donnella H. – Meadows, Dennis L. – Randers, Jorgen – Behrens, William

W. (1972): Limitele creșterii. New York: Universe Books

Mesle, Franța: Halandóság Kelet - este Noua Zeelandă -european: nerafinat.

Regio 2001(1):163-172.

Miettinen, Anneli – Szalma Ivett (2014): Intențiile și idealurile fără copil în UE-

frânghie. Anuarul finlandez de cercetare a populației. XLIX, 31–55.

MUREŞAN, Cornelia 2000 Evoluţia demografică românească. Tendințe vechi,

Studii recente, perspectivă (1870 – 2030). Cluj-Napoca, Universitatea I

Clujeană

OCDE (2019). Talent în străinătate: O recenzie a emigranților români, Editura OECD,

Paris, https://doi.org/10.1787/bac53150 -en.

O'Neill, Brian C �Liddle, Brant Jiang, Leiwen �Smith, Kirk R �Pachauri, Shonali �

Dalton, Michael – Fuchs, Regina (2012): Schimbări demografice și carbon

Emisii de dioxid. În: Lancet 380: 157-164. S0140 -6736(12)60958 -1.

http://dx.doi.org/10.1016/ . Publicat online 10 iulie 2012. Punct de timp de acces-

tja: 9 februarie 2015.

Opaschowski, Horst W. (1994): Single. Copiii de companie ai societății de consum

arborele. În Grözinger, Gerd (ed.): The Single. Consecințele sociale ale unei tendințe. Opladen: Leske+Budrich, 25 �40.

Péter Őri (2006): Tranziția demografică de jos. În: Buletinul informativ KorFa Population 2006/2�3. 9-12.

167 Pakot Levente (2003): Comportament demografic în cadrul comunităților catolice și Unitarii din valea Homorodului Mic in epoca moderna. teza de master. Manuscris. Cluj-Napoca

Nyárády R. Károly (2003): Istoria populației din Transilvania. Moștenirea este editată de iar prefaţa a fost scrisă de: Árpád E. Varga. Budapesta: Oficiul Central de Statistică Arhive

Patkós Csaba (2011): Ecologia umană a populației globale. Biblioteca digitală – Geografie, II. Capitol. Centrul de informare pentru studenți. Timp de acces - punct: 11 februarie 2015.

Peeters, Marga – Groot, Loek (2012): Demographic Pressure in the European Union staniu. Creșterea participării pe piața muncii, a migrației sau a bătrâneții pentru a menține sustenabilitatea fiscală. Institutul de Cercetări Economice și Econometrice tu (EERI) Seria de lucrări de cercetare 11/2012

Peuckert, Rüdiger (2002): Formele familiale în schimbarea socială. Springer Technical Media Wiesbaden Gmbh, Wiesbaden

Philipov, D. (2001): Low fertility in Central and Eastern Europe. Cultură sau economie? Lucrare prezentată la IUSSP, Grupul de lucru pentru Conferința privind fertilitatea scăzută, Tokyo.

Pongrácz Tiborné (2009): Caracteristicile relațiilor din Transilvania și Ungaria în Rusia. În: Zsolt Spéder (ed.): Sunete paralele. maghiari din patria si din Transilvania la începutul secolului. Rapoartele de cercetare ale Oficiului Central Maghiar de Statistică (KSH) Institutul de Cercetare a Populației 86,

Budapesta, p. 87-107.

https://www.populationpyramid.net/Folosit pentru a construi piramidele populației

sursa de date

PRB/ Biroul de Cercetare a Populației 2021: Fișă de Date despre Populația Mondială. Spălat-

tone. https://interactives.prb.org/2021-wpds/data-sheet-download/

Accesat pe: 5 octombrie 2021.

Portfolio.hu (2012): Ce vrei: pensiile la jumătate sau 3 milioane de muncitori oaspeți?

4 octombrie 2012

https://www.portfolio.hu/gazdasag/20121004/on -mit-szeretne -

reducerea la jumătate a pensiilor -sau-3-milioane-lucrători-oaspeți-173770

Data accesului: 30 octombrie 2021.

Béla Sárfalvi, Aurél Tóth (1996): Geografie I. Editura de manuale, Budapesta

Ágnes Bernek, Béla Sárfalvi (2007): Geografie socială generală. Budapesta:

Editura Naţională de Manuale

Schulze, Gerhard (1992): Societatea experienței. Sociologia culturală a prezentului.

Frankfurt – New York: Campus World

Simon, Julian L. (1977): Economics of Population Growth. New Jersey

Simmel, Georg (1973): Moda. În: Studii selectate în teoria socială.

[compune. iar doctrina in. scris de Peter Somlai]; [trad. Gabor Berényi]. Budapesta: Gon-

dolat, p. 473-507.

168 S. Molnár Edit (2011): Factori comportamentali care afectează stabilirea/încetarea unei relații

norme. În: Pongrácz Tiborné (ed.): Valorile familiei și comportamentul demografic

schimbari. Rapoartele de cercetare ale Oficiului Central Maghiar de Statistică (KSH) Institutul de Cercetare a Populației 91, Buda-

Dăunător: Oficiul Central de Statistică, p. 37�67.

Zsolt Spéder (2012): Vedem clar ce așteaptă societatea maghiară. THE

Interviul lui Portfolio.hu cu Zsolt Spéder. 11 octombrie 2012

http://m.portfolio.hu/gazdasag/nyugdijrendszer/vilagosan_latjuk_hogy_mi_va

r_a_societate_maghiară.174028.html . Data accesului: 4 martie 2015.

Zsolt Spéder - Valér Veress (2009): Intenții de a avea copii, dimensiunea familiei. Tendon:

Zsolt Spéder (ed.): Paralele. Unguri din patria-mamă și din Transilvania la începutul secolului

cal. Budapesta: Rapoartele de cercetare ale Institutului de Cercetare a Populației Oficiului Central Maghiar de Statistică (KSH) 86,

p. 75�88.

Oficiul Federal de Statistică (2021): Comunicat de presă. Microrecensământul 2021 a început. Amtl i-

Un sondaj de 1% din populație.

https://www.destatis.de/DE/Presse/Pressemitteilungen/2021/01 /PD21_034_

122.html

Accesat pe: 17 octombrie 2021.

Szilágyi N. Sándor (2002): Observații asupra declinului populației maghiare în România,

în special în ceea ce priveşte asimilarea. Minoritatea maghiară VII. Clasa 4 (26):

64�96.

Thompson, Warren (1929): Populație. Jurnalul American de Sociologie 34(6): 959–975.

Erzsébet Fanni Tóth (2011): Se așteaptă ca populația lumii să crească – noul ONU

prognoza populatiei. Buletin informativ KorFa Population, iulie 2011, XI. nota,

2. szám. KSH, Budapesta

ONU (2019) - Națiunile Unite , Departamentul pentru Afaceri Economice și Sociale/Populație -

Divizia de ținere (2019): World Population Prospects 2019. New York

https://population.un.org/wpp/

Hozzáférés időpontja: 2021. 11 noiembrie.

ONU (2008) - Națiunile Unite, Divizia Statistică: Principii și Recomandări

pentru Recensămintele Populației și Locuințelor. Geneve

https://unstats.un.org/unsd/demographic -social/Standards -and-

Metode/dosare/Principii_și_Recomandări/Populația -și-Locuințe -

Recensăminte/Seria_M67Rev2 -E.pdf

Hozzáférés időpontja: 2021. 30 octombrie.

ONU (2013) - Națiunile Unite , Departamentul pentru Afaceri Economice și Sociale/Populație -

Divizia de ținere (2013): Politicile populației mondiale. New York

https://www.un.org/en/development/desa/population/publications/pdf/po

licy/WPP2013/Chapters/j_Ch_2%20Population%20Size%20Growth%20and%20

Age%20Structure.pdf#zoom=100

Data accesului: 30 octombrie 2021.

ONU (2019) - Națiunile Unite, Departamentul pentru Afaceri Economice și Sociale: Populație -

Dinamica ție. World Population Prospects 2019. Date despre mortalitate

169 https://population.un.org/wpp/Download/Standard/Mortality/

Data accesului: 17 octombrie 2021.

Ágnes Utasi (2000): Clasa de mijloc - Relații. Budapesta: nou mandat

Van De Walle E, Knodel J. (1980): Tranziția fertilității în Europa: noi dovezi și

lecții pentru lumea în curs de dezvoltare de astăzi. Popul Bull. 34(6):3-44. PMID: 12309786.

Varga E. Árpád (1998): Capitole din istoria populației din Transilvania contemporană. Bud a-

dăunător: Pü ski

Tamás Vraukó (1994): The English Poor Laws, 1834 –1914. Klió 1994/1, Vol. 3.

OMS (2014): World Health Statistics 20 14. Geneva: OMS

http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/112738/9789240692671_eng.

pdf;jsessionid=87953B3CFE9AA16DF107F6F4256AB794?sequence=1

Data accesului: 13 octombrie 2021.

OMS (2021): Statistici mondiale de sănătate 2021. Geneva: OMS

https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/342703/9789240027053 -
ing.pdf
Data accesului: 13 octombrie 2021.

Woods, Robert (2003): Geografia populației. În: Kuper, Adam – Kuper, Jessica (eds.): The Social Science Encyclopedia. Ediția a doua. Routledge, Taylor și Francis Group: Londra și New York.

CONŢINUT

[Pagina 175 - Fără text extras]